

ผลการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถ
ด้านการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นางสาวมาลินี สร้อยดอกไม้

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2561

The Effects of Using Prachuap Khiri Khan Local Wisdom as the Media
for Developing Reading Comprehension Ability and Learning Retention
of Prathom Suksa VI Students in Schools under Prachuap Khiri Khan
Primary Education Service Area 2, Prachuap Khiri Khan Province

Miss Malinee Soydokmai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2018

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อในการพัฒนา
ความสามารถด้านการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ชื่อและนามสกุล นางสาวมาลินี สร้อยดอกไม้

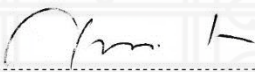
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังคุโชติ

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2562

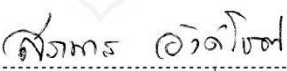
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังคุโชติ)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทร์คง)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถ
ด้านการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัย นางสาวมาลินี สร้อยดอกไม้ **รหัสนักศึกษา** 2552102754 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์
(2) รองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาศ อังศุโชติ **ปีการศึกษา** 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
ก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ
(2) ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ดังกล่าว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้า-
ประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลัง
เรียนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 และ (2) คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบซ้ำที่เว้นระยะเวลาไปแล้ว 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกัน แสดงว่า
นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้

คำสำคัญ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจวบคีรีขันธ์ การอ่านจับใจความ ความคงทนในการเรียนรู้
ประถมศึกษา

Thesis title: The Effects of Using Prachuap Khiri Khan Local Wisdom as the Media for Developing Reading Comprehension Ability and Learning Retention of Prathom Suksa VI Students in Schools under Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area 2, Prachuap Khiri Khan Province

Researcher: Miss Malinee Soydokmai; **ID:** 2552102754;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Thesis advisors: (1) Thanarat Sirisawat, Associate Professor;

(2) Dr. Suppamas Angsuchote, Associate Professor; **Academic year:** 2018

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare reading comprehension abilities of Prathom Suksa VI students in schools under Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area 2 before and after learning with the use of Prachuap Khiri Khan local wisdom as the media; and (2) to study learning retention of the students after learning with the use of Prachuap Khiri Khan local wisdom as the media.

The research sample consisted of 18 Prathom Suksa VI students of Wat Nahuay (Saeng Kla Prachasan) School in Prachuap Khiri Khan Province during the 2019 academic year, obtained by cluster sampling. The employed research instruments included learning management plan for reading comprehension instruction with the use of Prachuap Khiri Khan local wisdom as the media, and a reading comprehension ability test. The employed statistics for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that (1) the post-learning reading comprehension ability mean score of the students, who learned with the use of Prachuap Khiri Khan local wisdom as the media, was significantly higher than their pre-learning counterpart mean score at the .05 level of statistical significance; and (2) no significant difference was found between the post-test mean score of the students and the mean score of their testing after the duration of two weeks following the completion of the experiment, which indicated that the students had learning retention.

Keywords: Local wisdom, Prachuap Khiri Khan, Reading comprehension, Learning retention, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาศ อังศุโชติ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ในการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้ให้ข้อมูล และผู้ผลิตตำราเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าทุกท่าน

มาลินี สร้อยดอกไม้

สิงหาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
เอกสารเกี่ยวกับสารภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	9
เอกสารเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ.....	17
เอกสารเกี่ยวกับความคงทนในการเรียนรู้.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและ หลังเรียน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อในการพัฒนา ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	50
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	52
สรุปผลการวิจัย.....	52
อภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	63
ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตัวอย่างสำเนาหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ.....	64
ข แบบสอบถามการวิจัย แบบประเมินภูมิปัญญาท้องถิ่น แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้.....	72
ค การวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r).....	81
ง แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนและหลังเรียน.....	86
จ ผลการหาค่าประสิทธิภาพของสารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์.....	207
ฉ ผลการประเมิน.....	213
ประวัติผู้วิจัย.....	236

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์.....	37
ตารางที่ 3.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	38
ตารางที่ 4.1 ตารางทดสอบข้อมูลแจกแจงปกติโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test).....	48
ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์.....	48
ตารางที่ 4.3 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านจับใจความ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้.....	49
ตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ เป็นสื่อ.....	50

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 4.1 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์).....	50
--	----

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการอ่านจับใจความเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของทุกคนเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะนักเรียน เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการแสวงหาข่าวสารความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ได้อย่างกว้างขวาง เพราะการอ่านจับใจความจะทำให้ผู้อ่านสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง ที่อ่านได้ถูกต้อง ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการส่งมายังผู้อ่านได้ไม่คลาดเคลื่อนไปจากเดิม ผู้อ่านสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ประสบความสำเร็จได้ไม่ยาก ดังที่

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552, น. 45) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อนค้นหาประเด็นสำคัญของเรื่อง อันประกอบด้วย ประโยคสำคัญของย่อหน้าต่างๆ ซึ่งผู้อ่านนำมาเรียนเรียงให้มีใจความกระชับโดยใช้ภาษาที่เป็นคำพูดของตนเอง แต่ยังคงไว้ด้วยประโยคสำคัญต่างๆ ลักษณะการอ่านจับใจความดังกล่าว เกี่ยวข้องกับการทำงานของสมองที่ทำให้อ่านแล้วเข้าใจระบุเป็นใจความของเรื่องได้ถูกต้อง ดังนั้นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำงานนั้นจำเป็นต้องฝึกและพัฒนา การอ่านจับใจความให้มากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, น. 5-6) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาชาติ มีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเอง ในด้านความรู้ ความคิด เพราะถ้าเยาวชนรักการอ่าน มีความสามารถในการอ่านที่ดี ก็มีความรอบรู้ มีความคิดที่หลากหลายและเพิ่มมากขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปคิดพัฒนาประเทศของตนเองให้เจริญก้าวหน้าและเป็นแนวทางในการนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 44-45) ให้ความสำคัญของการอ่านและกระบวนการอ่านจึงได้กำหนดสาระการอ่านเป็นลำดับแรก โดยกำหนดเป็นสาระที่ 1 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไว้ในมาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านการอ่านให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวน โวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง

รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน และได้กำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความไว้ตามประเภทของสื่อที่อ่าน

ดังนั้นเมื่อหลักสูตรให้ความสำคัญกับการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน โดยจัดให้มีการฝึกทักษะการอ่านจับใจความอันเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ตั้งแต่ระดับ ง่าย ปานกลาง ยาก เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้เป็นพื้นฐานในการค้นหาความรู้ที่หลากหลาย ใช้แก้ปัญหา และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จนเกิดความชำนาญ

จากหลักสูตรจะเห็นได้ว่า มีความพยายามที่จะพัฒนาการอ่านจับใจความของผู้เรียน เพื่อให้เกิดทักษะการอ่าน แต่อย่างไรก็ตามคงพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านทักษะการอ่านจับใจความ ซึ่งมีหลายสาเหตุ ดังที่ สุนันทา มั่งเศรษฐวิทย์ (2545, น. 9) กล่าวไว้ว่า ปัญหาการอ่านอ่านที่ไม่ประสบความสำเร็จ สรุปได้ 3 ประการ คือ ปัญหาจากตัวครู ตัวนักเรียน และทางโรงเรียน โดยปัญหาจากตัวครูไม่เข้าใจวิธีการสอนอ่าน ไม่มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาในการสอนอ่าน ส่วนตัวนักเรียนมีปัญหามาจากสภาพแวดล้อมระดับความสามารถและประสบการณ์ทางภาษาที่ต่างกัน หรือมีปัญหาด้านร่างกาย จิตใจ สำหรับปัญหาของทางโรงเรียนคือ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอนที่ไม่พอเพียง ไม่ทันสมัย สอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ (2553, น. 6) ระบุว่าปัญหามาจาก ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจว่าควรสอนอย่างไร ขาดความรู้และทักษะในการสอน โดนเน้นการท่องจำไม่ฝึกทักษะการอ่าน ไม่เปิดโอกาสให้ทำงานร่วมกัน และไม่มีการระดมสมอง ปรึกษาหารือ เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกันด้วย นอกจากนี้การสอนอ่านของครูผู้สอนยังคงสอนเพียงการอ่านเพื่อความเข้าใจเท่านั้น

จากปัญหาดังกล่าว พบว่าปัญหาการอ่านจับใจความของนักเรียนนั้นเกิดจากหลายสาเหตุ การที่จะแก้ปัญหาการอ่านจับใจความของนักเรียนจะสำเร็จได้จึงต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิ ครู นักเรียน และโรงเรียน โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลให้ได้ผลบรรลุตามเป้าหมายคือแก้ปัญหาการอ่านจับใจความของนักเรียน

สุนันทา มั่งเศรษฐวิทย์ (2555) แนะนำวิธีการแก้ปัญหาอ่านไว้ว่า ครูต้องนำความรู้ในด้านจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการอ่าน วิธีการสอนและวิธีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน วัสดุท้องถิ่นที่น่าสนใจประเภทหนึ่ง ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่บรรพบุรุษได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ชีวิต ให้คนรุ่นหลังได้สืบทอด เพื่อใช้ในการทำให้สังคมเป็นระเบียบเรียบร้อย และใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ดังที่ นันธวัช นุนารถ (2560, น. 25) กล่าวไว้ว่า ภูมิปัญญาไทยหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นสิ่งที่มีลักษณะการสะสม เรียนรู้ สืบสาน สืบทอด และต่อเนื่อง จากอดีตถึงปัจจุบัน จากบรรพบุรุษสู่ชนรุ่นหลังกันมาอย่างยาวนานและมีความสัมพันธ์กันและ

สอดคล้องกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวบ้าน จนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ สอดคล้องกับ (Orburn, F. William, 1963, p. 81) กล่าวไว้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นถือเป็นความรู้ที่เป็นองค์รวม ซึ่งรวบรวมความรู้ต่างๆ ให้มาสัมพันธ์กันจนเกิดมิติรอบด้าน สะท้อนความคิด ความเชื่อ ความใฝ่ฝัน ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว คนในชุมชนท้องถิ่นและจารีตประเพณีต่างๆ ซึ่งเป็นรากฐานการดำรงชีวิตของคนในสังคมนั้น เป็นสรรพวิชาความรู้ทั้งหมดที่ชุมชนท้องถิ่นใช้แก้ปัญหาหรือจรรโลงชีวิต ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเลี้ยงชีพหรือประโยชน์ด้านอื่นๆ

จะเห็นได้ว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นศูนย์รวมของความรู้รอบด้านของคนในชุมชน ต้องอาศัยประสบการณ์และระยะเวลา เพื่อถนอมความรู้ ความคิด ความเชื่อ ให้ได้ซึ่งวิธีการที่สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของคนในชุมชนนั้นๆ ได้

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน ในอดีตมีการยุบและรวมเมืองอยู่หลายครั้งเพราะการดูแลเมืองลำบาก เนื่องจากลักษณะเมืองที่มีรูปร่างยาวและแคบ จึงถูกทิ้งให้เป็นเมืองร้างอยู่บ่อยๆ ปัจจุบันจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีอาณาเขตติดต่อกับต่างจังหวัด ได้แก่ ชุมพร เพชรบุรี ติดต่อกับต่างประเทศคือ ประเทศพม่า และติดต่อกับชายฝั่งทะเลอ่าวไทย การที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆและติดต่อกับต่างประเทศ จึงทำให้หลายครั้งมีการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนกับคนหลากหลายจังหวัดหลายเชื้อชาติ นอกจากนี้มีการอพยพย้ายถิ่นของคนในจังหวัดใกล้เคียงเข้ามาอยู่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คนเหล่านั้นก็นำความเชื่อ ภาษา และวัฒนธรรมของเขาเข้ามาเผยแพร่ด้วย ประกอบกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีธรรมชาติที่หลากหลาย เช่น ป่าไม้ ทะเล น้ำตก จึงเกิดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้เกิดภูมิปัญญาที่หลากหลายเพื่อปรับใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวันของคนในท้องถิ่น

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ควรมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้เป็นส่วนในการเรียน เพราะหลักสูตรแกนกลางไม่สามารถตอบสนองความสามารถของผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่นได้ทุกอย่าง การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จะช่วยยืดหยุ่นการเรียนการสอนของผู้สอนและผู้เรียนได้ โดยผู้สอนนำเรื่องใกล้ตัวในท้องถิ่นมาสอนอ่านจับใจความ ทำให้เกิดความแม่นยำในเนื้อหาที่ใช้สอน เพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว ผู้เรียนก็รู้สึกว่าการที่เรียนหรือที่อ่านมีความหมายเพราะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีในการเรียนและต่อชุมชนของตนเอง

จะเห็นได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เหมาะที่จะนำมาใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถนำมาพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้ ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เช่น นิยดา น่วมไม้พุ่ม (2561, น. 1) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาครที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเจตคติต่อท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกระทุ่มแบน “วิเศษ-

สมุทรคุณ” จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร สูงกว่าความสามารถดังกล่าวก่อนเรียน และนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร มีเจตคติต่อท้องถิ่นสูงกว่าเจตคติดังกล่าวก่อนเรียน สอดคล้องกับนิพพานัน ยอดราช (2558, น. 41-43) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลการใช้นิทานพื้นบ้านชุมพรต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านในหุบ จังหวัดชุมพร ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านในหุบ จังหวัดชุมพรที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านชุมพรเป็นสื่อมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 และ เจตคติต่อท้องถิ่นหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านชุมพรเป็นสื่อสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

จะเห็นว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถนำมาใช้เป็นสื่อในการพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ยังไม่มีผู้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นสื่อเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความในรายวิชาภาษาไทยมาก่อน เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

งานวิจัยดังกล่าวสามารถพัฒนาทักษะด้านการเขียนสรุปความได้ ก็น่าจะพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความได้ด้วย

จากเหตุผลต่างๆ ที่กล่าวมา เห็นได้ว่าการอ่านจับใจความสำคัญเป็นหัวใจของการเรียนรู้เรื่องราวความรู้ใหม่ๆ มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า ซึ่งการจะพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้ดีขึ้นได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างผู้สอน ผู้เรียน และโรงเรียน เพราะต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะกับหน้าที่ของแต่ละบุคคล เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การอ่านจับใจความได้สำเร็จ นอกจากนี้ยังต้องใช้สื่อที่มีความหมายต่อผู้สอนและผู้เรียนเพื่อยืดหยุ่นการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จได้ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังนี้

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.2 เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย(แสงกล้าประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3. สมมุติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

3.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3.2 นักเรียนที่เรียนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อมีความคงทนในการเรียนรู้

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 89 โรงเรียน นักเรียน จำนวน 1,795 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) ที่เรียนวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- 2) ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งได้ 8 ประเภท จำนวน 19 เรื่อง ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี และด้านโภชนาการ

4.4 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลาในการทดลอง 13 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

5.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หมายถึง การถ่ายทอดและสืบทอดความคิดความรู้ และความสามารถของชาวบ้านจากรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง ที่ใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นให้ดีขึ้นตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่ 1) ด้านเกษตรกรรม 2) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม 3) ด้านการแพทย์แผนไทย 4) ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5) ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน 6) ด้านศิลปกรรม 7) ด้านภาษาและวรรณกรรม 8) ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี 9) ด้านโภชนาการ

5.2 ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่นักเรียนสามารถจับประเด็นสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ โดยใช้กระบวนการคิดลำดับขั้นของการอ่านจับใจความว่า โดยยึดการพัฒนาการคิดตามลำดับจากขั้นต้นสู่ขั้นกลางและขั้นสูง โดยปรับวัตถุประสงค์ทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม (Bloom' s Taxonomy) มาประยุกต์ใช้กับการอ่านจับใจความ พุทธิพิสัย ได้แก่ รู้-จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า โดยในทางการอ่านจับใจความระดับต้นประกอบด้วยรู้-จำ และเข้าใจ ระดับกลางประกอบด้วยนำไปใช้และวิเคราะห์ และระดับสูงประกอบด้วยสังเคราะห์และประเมินค่า ซึ่งได้มาจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ชุดละ 30 ข้อ 30 คะแนน

5.3 ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำสิ่งที่เรียนรู้หรือประสบการณ์ที่รับรู้มาแล้วยังคงอยู่ แม้ว่าจะเว้นระยะห่างของเวลา ซึ่งได้มาจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ โดยเว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ชุดละ 30 ข้อ 30 คะแนน

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประโยชน์ที่ได้รับไว้ ดังนี้

6.1 ได้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อสำหรับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

6.2 ได้แนวทางในการพัฒนาวิธีสอนอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

6.3 ได้แนวทางในการสร้างความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

6.4 ได้แนวทางในการวิจัยเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับครูผู้สอนที่สนใจสร้างสารภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ในระดับอื่นๆ ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “ผลการใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับสารภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - 1.1 ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - 1.2 ลักษณะและประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - 1.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
  - 1.4 แนวคิดและหลักการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน
2. เอกสารเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
  - 2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
  - 2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
  - 2.3 หลักการอ่านจับใจความ
  - 2.4 วิธีการอ่านจับใจความ
  - 2.5 การประเมินการอ่านจับใจความ
  - 2.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ
3. เอกสารเกี่ยวกับความคงทนในการเรียนรู้
  - 3.1 ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้
  - 3.2 ทฤษฎีความจำ
  - 3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความจำ
  - 3.4 สถานการณ์ที่ช่วยทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้
  - 3.5 การวัดความคงทนในการเรียนรู้
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.1 ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ความสามารถของคนในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งมีความแตกต่างกัน สร้างขึ้นมาเพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นให้มีคุณภาพดีขึ้น ต้องมีการถ่ายทอดและสืบทอดต่อกันมาจากอดีตถึงปัจจุบัน ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2551, น. 5) ให้ความหมาย ภูมิปัญญาไทยไว้ว่าเป็นองค์ความรู้ ความสามารถและทักษะของคนไทยอันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกรองร รุ่งแต่งพัฒนาและถ่ายทอดสืบทอดกันมาเพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สมดุล กับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย ภูมิปัญญาไทยมีลักษณะเป็นองค์รวมและมีคุณค่าทางวัฒนธรรมเกิดขึ้นในวิถีชีวิตไทย สรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้ที่เกิดจากการสั่งสมหรือถ่ายทอดต่อเนื่องกันมาจากผู้รู้คนรุ่นก่อนสู่คนรุ่นหลัง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 45) ได้กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) ว่าภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นกระบวนการของคนไทยในท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติเพื่อความอยู่รอด แต่คนในท้องถิ่นจะสร้างความรู้จากประสบการณ์และจากการปฏิบัติเป็นความรู้ ความคิดที่นำมาใช้ในท้องถิ่นของตนเพื่อการดำรงชีวิตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติ ผู้รู้จึงกลายเป็นปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้เกี่ยวกับภาษา ยารักษาโรค และการดำเนินชีวิตในหมู่บ้านอย่างมีความสุข

เทิดชาย ช่วยบำรุง (2554, น. 40) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความรู้ของคนในท้องถิ่น ซึ่งได้มาจากประสบการณ์และความริเริ่มของคนในท้องถิ่น รวมทั้งความรู้ที่สั่งสมมาแต่บรรพบุรุษ สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นระหว่างการสืบทอดมีการปรับ ประยุกต์ และเปลี่ยนแปลง

ธัญพร กังสังข์ (2555, น. 32) กล่าวไว้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Traditional knowledge: TK) คือ ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการสะสมความรู้ หรือประสบการณ์และมีการถ่ายทอดความรู้หรือประสบการณ์เหล่านั้น จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง กล่าวคือ จากบรรพบุรุษมาสู่รุ่นลูกรุ่นหลาน

จากความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นข้างต้น สรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึง ความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถของคนในแต่ละพื้นที่ ซึ่งมีการปรับตัวเข้าหากัน ภายใต้ข้อจำกัดของท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ ทำให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันระหว่างท้องถิ่น โดยมีขึ้นมาเพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตของคนในท้องถิ่นให้มีคุณภาพดีขึ้น และมีการถ่ายทอดสืบทอดต่อกันมาจากอดีตถึงปัจจุบัน

1.2 ลักษณะและประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.2.1 ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ดังนี้

กนกพร ฉิมพลี (2555, น. 13) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกเป็น 2 ลักษณะคือลักษณะที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ วัตถุ และการกระทำทั้งหลาย และอีกลักษณะหนึ่งที่เป็นนามธรรม คือ ความรู้ความสามารถ ความเชื่อ หรือแนวทางในการแก้ปัญหาและป้องกันปัญหา รวมทั้งการสร้างความสุขสงบให้กับชีวิตมนุษย์ ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นจะถูกนำไปพัฒนาท้องถิ่น หรือสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปใช้ในการยกระดับองค์ความรู้และความสามารถมาสู่การพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน โดยลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นมี 5 ประการ คือ

1. มีวัฒนธรรมเป็นฐาน
2. มีลักษณะผสมผสาน
3. มีความเชื่อมโยงกับความเชื่อ
4. เน้นการปฏิบัติที่ถูกทำนองครองธรรมและพฤติกรรมมนุษย์
5. เน้นพฤติกรรมกลุ่มของหน่วยทางสังคมและสถาบันสังคม

สรุปว่าภูมิปัญญาเป็นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยทั้ง 5 คุณลักษณะนี้ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในแต่ละสถานการณ์ภายใต้บริบทของแต่ละพื้นที่นั้นๆ

ประเวศ วะสี (2549, น. 21-22) กล่าวถึงลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. มีความจำเพาะกับท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น สะสมขึ้นมาจากประสบการณ์ หรือความชัดเจนจากชีวิตและสังคมในท้องถิ่นนั้นๆ ภูมิปัญญาชาวบ้าน จึงมีความสอดคล้องกับท้องถิ่นมากกว่าภูมิปัญญาที่มาจากข้างนอก แต่อาจนำไปใช้ในท้องถิ่นอื่นที่แตกต่างกันไม่ได้หรือไม่ได้ดี

2. มีความเชื่อมโยงหรือบูรณาการสูง ทั้งในเรื่องกาย ใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น ความคิด เรื่องแม่ธรณี แม่คงคา แม่โพสพ เป็นการนำเอาธรรมชาติสื่อไปถึงส่วนลึกของโนที่เชื่อมโยงไปสู่วัตถุประสงค์ โดยสร้างความสัมพันธ์ที่ถูกต้องให้คนเคารพธรรมชาติ เมื่อเคารพธรรมชาติแล้วก็ไม่เกิดการทำลาย

3. มีความเคารพผู้อาวุโส ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่ประสบการณ์ ผู้อาวุโสเป็นผู้มีประสบการณ์มากกว่าจึงให้ความเคารพผู้อาวุโส

สรุปได้ว่า ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นมีทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม ต้องมีความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ ตามประสบการณ์หรือความสามารถของคนในท้องถิ่นนั้น

ซึ่งลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่นจะมีการผสมผสานกันระหว่างกาย ใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

1.2.2 ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการแบ่งประเภทไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541, น. 24-26) ได้จำแนกไว้รวม 10 สาขา คือ

1. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งตนเองในภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตร ด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต (เช่น การแก้ไขโรคและแมลง) และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น

2. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการประรูปผลผลิต เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการให้ชุมชน ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

3. สาขาการแพทย์แผนไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการ ป้องกัน และรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

4. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการอนุรักษ์การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

5. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสมและบริการกองทุน และธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์ เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

6. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการ ในการประกันคุณภาพชีวิตของคน ให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

7. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทศนศิลป์ เป็นต้น

8. สาขาการจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานด้านต่างๆ ทั้งองค์กรชุมชน องค์กรทางศาสนา องค์กรทางการศึกษา ตลอดทั้งองค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้าน การจัดการในระบบผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน

การจัดการศาสนสถาน การจัดการศึกษา ตลอดทั้งการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น กรณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขาการจัดการที่มีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ที่ดี หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ พัฒนา และถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มีประสิทธิผล

9. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานเกี่ยวกับภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทยและการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

10. สาขาศาสน์และประเพณี หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์และปรับใช้หลักธรรม คำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิม ที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ ให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักธรรมทางศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ประเพณีบุญประเพณีต่างๆ เป็นต้น

ส่วนถวัลย์ มาศจรัส และนิชนันท์ ประสงค์ (2556, น. 6) ได้แบ่งประเภทหรือสาขาภูมิปัญญาไว้ 9 สาขา โดยได้เสนอลักษณะองค์รวมของภูมิปัญญาที่เด่นชัดในหลายด้าน ดังนี้

1. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนามาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งตนเองในภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตรด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น

2. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ได้แก่ การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต และวิธีการแก้ไขปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัดและเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการที่ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตด้านหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงาน ยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

3. สาขาการแพทย์แผนไทย ได้แก่ ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้ เช่น ยาสมุนไพรอันมีอยู่หลากหลาย การนวดแผนโบราณ การดูแลรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เป็นต้น

4. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความสามารถอันเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ ทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำและป่าชุมชน เป็นต้น

5. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน ได้แก่ ความสามารถในการสะสมและบริการ กองทุนและสวัสดิการชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิต ความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน เช่น การจัดการกองทุนของชุมชนในรูปของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อ การผลิต

6. สาขาศิลปกรรม ได้แก่ ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทศนศิลป์ การละเล่นพื้นบ้านและนันทนาการ เป็นต้น

7. สาขาภาษาและวรรณกรรม ได้แก่ ความสามารถในการผลิตผลงาน เกี่ยวกับทางด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทยและการใช้ภาษา ตลอดจนวรรณกรรม ทุกประเภท พื้นฟูการเรียนการสอน ภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่างๆ

8. สาขาปรัชญา ศาสนา และประเพณี ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ และการปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ปรัชญาความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้ เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

9. สาขาโภชนาการ ได้แก่ ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์ ผลิต คิดค้นทางด้านอาหาร และโภชนาการที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่เหมาะสมกับชุมชนและ สถานการณ์เป็นสินค้าและบริการที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย รวมถึงการเพิ่มคุณค่าของทรัพยากร ด้วยในท้องถิ่นด้วย

สรุปได้ว่า ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ละพื้นที่จากอดีตถึงปัจจุบันที่มี ลักษณะ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อแก้ปัญหา หรือการพัฒนาชีวิตให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวทางการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของถวัลย์ มาศจรัส และณิชนันท์ ประสงค์ ที่ได้แบ่งประเภทภูมิปัญญาไว้ 9 สาขา คือ สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาศิลปกรรม สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาปรัชญา ศาสนา และประเพณี และสาขาโภชนาการ

1.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.3.1 ความเป็นมาของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นจังหวัดที่มีรูปร่างยาว และมีส่วนที่แคบที่สุดใน ประเทศไทย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศ ประจวบคีรีขันธ์เคยเป็นเมืองร้างอยู่บ่อยครั้ง เนื่องจากลักษณะเมืองที่มีความยาวและแคบ ทำให้ยากต่อการปกครองดูแล เมื่อเกิดศึกสงคราม บ่อยครั้งที่ถูกล้อมเมืองไปพร้อมกับเมืองเพชรบุรี เพื่อรวมกำลังในการทำศึกและการรักษาชีวิต ของประชาชน ครั้นสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดเกล้าฯให้ตั้งเมืองขึ้นที่ ปากคลองบางนางรม และพระราชทานนามว่า เมืองบางนางรม ต่อมาได้ย้ายไปอยู่ที่เมืองกุย

เพราะที่ดินที่กุ่มมีความสมบูรณ์ กว่าเมืองบางนางรม ทำให้เหมาะแก่การทำการเกษตรเพาะปลูก สร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชนได้ไม่ยาก

ต่อมาปีพุทธศักราช 2389 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้รวม เมืองกุ่ม เมืองบางนางรม และเมืองคลองวาฬ เข้าด้วยกัน และพระราชทานนามเมืองใหม่ว่า เมืองประจวบคีรีขันธ์

ปีพุทธศักราช 2441 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จัดการ ปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์มีฐานะเป็นอำเภอเมือง สังกัดเมืองเพชรบุรี ในปี พุทธศักราช 2449 ได้มีการรวมเมือง 5 เมืองเข้าด้วยกัน ได้แก่ เมืองประจวบคีรีขันธ์ เมืองเพชรบุรี เมืองปราณบุรี เมืองชุมพร และเมืองกำเนิดนพคุณเข้าด้วยกัน โดยมีที่ทำการเมืองอยู่ที่ตำบลเกาะหลัก ตั้งชื่อใหม่ว่าเมืองปราณบุรี

ต่อมาสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีเปลี่ยนชื่อเมือง ปราณบุรีมาเป็นเมืองประจวบคีรีขันธ์ และการยกเลิกระบบการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล เมืองประจวบคีรีขันธ์ก็ไม่มีเปลี่ยนชื่อจนถึงปัจจุบัน

คณะกรรมการภูมิศาสตร์แห่งชาติและราชบัณฑิตยสภา จัดให้จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ตั้งอยู่ภาคตะวันตก ตามการแบ่งระบบ 6 ภาคอย่างเป็นทางการ ซึ่งทิศเหนือติดต่อกับ จังหวัดเพชรบุรี ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดชุมพร ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอไทย ทิศตะวันตกติดต่อกับ ประเทศพม่า

เนื่องจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีการยุบและรวมเมืองอยู่หลายครั้ง มีอาณา เขตติดต่อกับต่างจังหวัด ได้แก่ชุมพร เพชรบุรี ติดต่อกับต่างประเทศคือ ประเทศพม่า และติดต่อกับ ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย จึงทำให้มีการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนกับคนหลากหลายจังหวัดหลาย เชื้อชาติ ในด้านต่างๆ เช่น การเล่นหนังตะลุงในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกิดจากการรับอิทธิพลด้าน นาฏศิลป์มาจากจังหวัดชุมพรหนังตะลุง และด้านโภชนาการอาหารพื้นบ้านของชาวประจวบคีรีขันธ์ เป็นการดัดแปลงและนำวัสดุที่มีในท้องถิ่นมาประกอบเป็นอาหาร เช่น พื้นที่ติดกับทะเล ทำแกงส้ม ชะครามกุ้งสด แกงคั่วสับปะรดใส่ไข่แมงดา เป็นต้นประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์นับ ถือศาสนาพุทธ จึงมีพระสงฆ์ที่เคารพนับถือของคนในพื้นที่หลายองค์ เช่น หลวงพ่อพาน หลวงพ่อใน กุฎี เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและคอยยึดเป็นแบบอย่างให้ปฏิบัติ สักคมจึงเกิดความสงบร่มเย็นตลอดมา

1.3.2 ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2553, น. 1) ได้แบ่งขอบเขต ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไว้ 13 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเกษตรกรรม เช่น สับปะรดเหลืองสามร้อยยอด เลี้ยงโคนม น้ำส้มควั่น ไม้ เลี้ยงหมูหลุม ทุเรียนป่าละอู

2. ด้านประมง เช่น เครื่องมือจับปลาหมึก การต่อเรือประมงขนาดเล็ก
3. ด้านการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การนวดแผนไทย การนวดฝ่าเท้า การทำยาหม่องการทำยาหอม “รัตนวัฒนาห้วย” การทำยาถล่มนางนอนรัตนวัฒนาห้วย
4. ด้านประติมากรรม เช่น อุทยานราชภักดิ์ ศาลหลักเมือง ประจวบคีรีขันธ์ องค์หลักเมือง “จตุโชค” พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์ วังไกลกังวล แกะสลักหิน
5. ด้านนาฏศิลป์ เช่น รำกลองยาว ระเบ้าร้อนทอง ระเบ้ากระดาดจากใบสับประรด หนังตะลุง
6. ด้านคีตศิลป์ เช่น การขับร้องเพลงไทยเดิม การร้องเพลงเรือบก
7. ด้านภาษาและวรรณกรรม เช่น ตำนานตาม่องล่าย ตำนานเขาสามร้อยยอด ตำนานจระเข้ปราณบุรี ตำนานหินพระธาตุ ตำนานพ่อขุนด่าน ตำนานเมืองกุย ภาษากะเหรี่ยงป่าละอู
8. ด้านปรัชญา ศาสนาและประเพณี เช่น ประเพณีไทยทรงดำบ้านตาล เจ็ดยอดประกอบพิธีตั้งศาลพระภูมิ ศาลเจ้าพ่อเขาล้อมหมวก ศาลตาม่องล่าย หลวงพ่อพาน หลวงพ่อในกุฎิ
9. ด้านหัตถกรรม เช่น ตัดกระดาดแก้ว ลอบดักปลา การทำดอกไม้จันทน์ ร้อยพวงมาลัย การทำผ้าบาติก ประดิษฐ์ธงราว
10. ด้านจิตรกรรม เช่น ภาพวาดสีน้ำมัน ภาพวาดสีน้ำมันประเภทบุคคล ภาพวิว
11. ด้านดนตรี เช่น การตีกลองยาว การตีระนาด อังกะลุง การตีดจระเข้ การเป่าขลุ่ยเพียงออ
12. ด้านการละเล่นพื้นบ้านและนันทนาการ เช่น เพลงเรือบก ดิเกิร์ฮูดู
13. ด้านโภชนาการ เช่น ข้าวปัดรัตนห้วย แกงคั่วสับประรดใส่ไข่แมงดา ขนมปังชีสเสกใส่สับประรด ปลาหมึกแดดเดียว ปราณบุรี เมี่ยงคำมะพร้าวอบ แกงส้มชะครามกุ้งสด ตะโก้ช้อนลูก (ร้านแม่เก็บ)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวทางการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของถวัลย์ มาศจรัส และณินันท์ ประสงค์ ที่ได้แบ่งประเภทภูมิปัญญาไว้ 9 สาขา คือ สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาศิลปกรรม สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาปรัชญา ศาสนา และประเพณี และสาขาโภชนาการ

1.4 แนวคิดและหลักการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน

การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือหลากหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อรักษาและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

เสรี พงศ์พิศ (2547, น. 65-66) ได้เสนอแนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าสู่ระบบการศึกษาของชาติ ดังนี้

1. รัฐบาลประกาศเป็นนโยบายให้ระบบการศึกษาทั้งหมด ศึกษา ค้นคว้า เรียนรู้ และทะนุบำรุงภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ส่งเสริมให้มีการพิมพ์หนังสือและสื่อรูป
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ระบบการศึกษาทุกระดับทำการศึกษภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. ให้มีการสร้างตำราท้องถิ่น ควรเปิดโอกาสให้ครูที่อยู่ในท้องถิ่นสร้างตำราจากความรู้ท้องถิ่นและใช้ท้องถิ่นของตน เป็นการเปิดศักยภาพของครูในท้องถิ่น ทำให้การศึกษาสอดคล้องกับท้องถิ่นมากขึ้นและทำให้ชาติมีพลังความรู้จากของจริงขึ้นทั่วประเทศ
5. ปรับโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในชุมชนโดยทำหน้าที่ 3 อย่าง คือ
  - 5.1 ศึกษาให้เข้าใจชุมชน
  - 5.2 เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาชุมชน
  - 5.3 ให้ศึกษาทุกรูปแบบเพื่อชุมชนและดึงทรัพยากรจากชุมชน จากหน่วยงานราชการอื่นๆ จากภาคธุรกิจ และจากองค์กรพัฒนาเอกชน เข้ามาใช้เพื่อพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ทั่วประเทศ
- 6 ปรับระบบการศึกษาทั่วไป รวมทั้งในมหาวิทยาลัย เพื่อให้เป็นการศึกษาที่สร้างรากฐานและความเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ โดยเรียนจากประสบการณ์ความเป็นจริงในสังคมไทย
- 7 รัฐบาลควรจัดงบประมาณ อุดหนุนทั่วไปให้หน่วยงานได้ตัดสินใจการใช้เอง และรัฐประเมินผลงานและตรวจสอบความถูกต้อง
- 8 ส่งเสริมกลไกการทำงานอย่างไม่เป็นทางการ และสนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชน คือ ผู้ปฏิบัติงานต่างสังกัดรวมตัวกันในรูปกลุ่มหรือชมรม หรือรูปอื่นใดที่ไม่เป็นทางการ มีความอิสระคล่องตัว มีความต่อเนื่อง และมีพลังมากกว่า
- 9 ภาคธุรกิจควรใช้ทุนทรัพย์สนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชน หรือจัดตั้งมูลนิธิหรือสถาบันในรูปเอกชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าสู่ระบบการศึกษาไทย

รุ่ง แก้วแดง (2546, น. 230-232) ได้กล่าวถึงแนวทางการนำภูมิปัญญาไทยกลับสู่ระบบการศึกษาไทยไว้ว่า ภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญสำหรับสังคมไทย จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนา นำไปใช้และถ่ายทอดกันต่อไป เพื่อมิให้สูญหายไปจากวิถีชีวิตของคนไทย กระบวนการที่จะทำให้ ภูมิปัญญาไทยฟื้นคืนชีพกลับมาใช้ชีวิตชีวาอีกครั้งก็คือ กระบวนการศึกษา ฉะนั้น สิ่งที่เราต้องช่วยกัน คิดก็คือ ต้องนำภูมิปัญญากลับสู่ระบบการศึกษาไทย โดยใช้วิธีการสอนที่มีลักษณะเหมาะสมกับ ยุคสมัยปัจจุบันหลายอย่าง เช่น การสอนทอผ้า การสอนรำ การสอนดนตรี ซึ่งลักษณะพิเศษ สอดคล้องกับหลักการสอนแบบใหม่ คือ เป็นการสอนแบบตัวต่อตัวหรือเป็นรายคน เป็นการสอนด้วยความรัก เป็นการสอนโดยการปฏิบัติ และเป็นการสอนจากของจริง

กล่าวโดยสรุป ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่บรรพบุรุษหรือคนในท้องถิ่นได้คิดขึ้นเพื่อ ใช้รวบรวมสิ่งที่ดีที่ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตคุณภาพชีวิต เป็นสิ่งที่มีคุณค่า แต่กำลังสูญหาย เพราะคนในท้องถิ่นในปัจจุบันไม่ให้ความสำคัญ จึงมีความจำเป็นต้องหาวิธีการแก้ปัญหาโดยต้องนำ ภูมิปัญญากลับสู่ระบบการศึกษา โดยใช้วิธีการสอนที่มีลักษณะเหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบันหลาย อย่าง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวทางการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามาปรับประยุกต์ใช้ในการ จัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. เอกสารเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

ในปัจจุบันการอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อชีวิตของบุคคลทุกเพศทุกวัย การอ่านจับใจความ เป็นกระบวนการอันซับซ้อน ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความ ดังนี้

2.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่านจับใจความ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ค่อนข้างมาก ซึ่งล้วนแล้วแต่ มีลักษณะการให้ความหมายไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2554, น. 915) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นคำกริยา หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่า อ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียง เรียกว่าอ่านในใจ นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2549, น. 6-7) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า ความหมายของการอ่านแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ นิยามที่เน้นทักษะ เน้นความหมายของคำ และ เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน

นิยามที่เน้นทักษะ คือ การอ่านเป็นการแปลความภาษาเขียนสู่ภาษาพูดของผู้อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจก่อนและใช้การอ่านอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นทักษะ

นิยามที่เน้นความหมายของคำ คือ การอ่านเป็นการรับรู้ตัวอักษรที่ปรากฏในสาร เพื่อค้นหาความหมายของคำ นำไปสู่การเข้าใจเรื่องราวของสาร

นิยามที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน คือ การอ่านเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้อ่านกับสารที่ผู้เขียนส่งมา โดยผู้อ่านใช้กระบวนการคิดช่วยในการสร้างความเข้าใจ คาคณะเน และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, น. 111) กล่าวไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะเบื้องต้นที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนตนเองเพราะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านทำความเข้าใจ อ่านเรื่องทั้งหมดอีกครั้งแล้วตรวจสอบดูว่าประโยคใจความสำคัญที่เขียนขึ้นครอบคลุมสาระทั้งหมดหรือไม่ ปรับปรุงให้ข้อความถูกต้อง กะทัดรัดขึ้น

วิภาวรรณ ไกรคุ้ม (2552, น. 25) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

จากการให้ความหมายนักวิชาการหลายท่านข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่มุ่งสาระไปตามวัตถุประสงค์ของการอ่านแต่ละครั้ง ซึ่งมีความแตกต่างกัน ผู้อ่านเมื่ออ่านจบแล้วจะเกิดต้องความสามารถตามระดับพฤติกรรม คือ แปลความหมาย ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญและแนวคิดด้วยกระบวนการคิด จนกระทั่งสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิต

2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

ในปัจจุบันการอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อชีวิตของบุคคลทุกเพศทุกวัย การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่มุ่งสาระไปตามวัตถุประสงค์ของการอ่านแต่ละครั้ง ซึ่งมีความแตกต่างกัน ผู้อ่านเมื่ออ่านจบแล้วจะเกิดต้องความสามารถตามระดับพฤติกรรม คือ แปลความหมาย ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญและแนวคิดด้วยกระบวนการคิด จนกระทั่งสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิต

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552, น. 137) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า มีความสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้ใฝ่ใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ นอกจากนั้นยังเป็นเครื่องมือสำหรับให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้แล้ว ยังช่วยทำให้จิตใจมีความสุขและความเพลิดเพลินอีกด้วย บุคคลที่มีชีวิตผ่านพ้นวัยเรียนในโรงเรียนไปแล้ว ถ้ามีนิสัยรักการอ่านหนังสือ ก็จะเป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัย ไม่ล้าหลัง ฉะนั้น นักเรียนควรได้รับการชี้แจงให้เข้าใจ การอ่านจับใจความ คือ การได้รับทราบความรู้สึนึกคิดของคนทั้งในอดีตและปัจจุบัน และได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่ต้องการทราบ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูนสติปัญญาของนักเรียนเอง ด้วยเหตุนี้ ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่อบรมให้นักเรียนมีเจตคติและมีนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือและให้รู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์แก่ชีวิตของนักเรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต การอ่านจับใจความก่อให้เกิดการคิด การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ มีวิสัยทัศน์ ทำให้คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้ ในยุคข้อมูลข่าวสาร การอ่านจับใจความได้เพิ่มบทบาทความสำคัญมากขึ้น สำหรับ

นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นช่วงชั้นที่นักเรียนต้องเสาะแสวงหาความรู้เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูง นักเรียนต้องใช้การอ่าน

ฐปะปะนีย นาคทรพ (2547, น. 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า มีความสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้ใฝ่ใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ นอกจากนั้น ยังเป็นเครื่องมือสำหรับให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้แล้ว ยังช่วยทำให้จิตใจมีความสุขและความเพลิดเพลินอีกด้วย บุคคลที่มีชีวิตผ่านพ้นวัยเรียนในโรงเรียนไปแล้ว ถ้ามีนิสัยรักการอ่านหนังสือ ก็จะเป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัย ไม่ล้าหลัง ฉะนั้น นักเรียนควรได้รับการชี้แจงให้เข้าใจ การอ่านจับใจความ คือ การได้รับทราบความรู้สึกนึกคิดของคนทั้งในอดีตและปัจจุบัน และได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่ต้องการทราบ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูนสติปัญญาของนักเรียนเอง ด้วยเหตุนี้ ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่อบรมให้นักเรียนมีเจตคติและมีนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือและให้รู้จักค้นคว้าศึกษาด้วยตนเองเพื่อประโยชน์แก่ชีวิตของนักเรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญ เพราะคือหัวใจสำคัญของการอ่าน เป็นเครื่องมือของคนที่รักความก้าวหน้า ใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ ผู้อ่านที่สามารถจับใจความได้ดีจะต้องผ่านการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และนำความรู้ความคิดที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.3 หลักการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ ผู้อ่านต้องมีทักษะความรู้ความเข้าใจ ที่เกิดจากทักษะการอ่านข้อความหรือเรื่องี่อ่านอย่างมีเหตุผล ใช้ทักษะการคิดที่หลากหลาย ในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล และประเมินค่า เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ การรู้หลักการอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่าน อ่านได้ตรงตามวัตถุประสงค์การอ่าน ในเวลารวดเร็ว ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความ ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, น. 5-28) ได้กล่าวว่า การจับใจความ ใช้นุ่งประเด็นไปหลายด้าน ด้านจิตวิทยาการอ่านเน้นการทำงานของสมอง เพื่อจับใจความเนื้อเรื่อง ด้านภาษาศาสตร์จะเน้นความถูกต้องของเสียงที่เปล่งออกมา กับสัญลักษณ์ที่เขียนเป็นตัวอักษร ด้านการสื่อสารจะเน้นความถูกต้องของการรับสารทั้งเนื้อหาและความคิดเห็นที่ตรงกับการส่งสารของผู้เขียน และด้านปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อ่านกับสารที่อ่านและบริบทที่เกี่ยวข้อง การเลือกนิยามของกระบวนการอ่านจับใจความจึงขึ้นอยู่กับนำไปใช้ประโยชน์ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีหลักในการอ่านจับใจความ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีอ่านสำรวจหาคำสำคัญ ถ้าสารที่อ่านมีชื่อเรื่องอยู่ที่กล่าวหน้ากระดาษ ใช้ชื่อเรื่องเป็นจุดพ่วงตา ต่อจากนั้นจึงเคลื่อนสายตาผ่านกึ่งกลางของบรรทัดแรกเรื่อยลงไปจนถึงบรรทัดสุดท้าย ใช้สายตาชำเลื่องดูคำที่เป็นตัวหนา คำที่เป็นตัวเอน คำที่ขีดเส้นใต้ และคำที่อยู่ใน

เครื่องหมายคำพูด การอ่านสำรวจในขั้นนี้เป็นการตรวจดูคำสำคัญ ตลอดจนคำยากที่ปรากฏอยู่ในเรื่องนั่นเอง กรณีที่ไม่มีชื่อเรื่อง เป็นการอ่านข้อความให้วางสายตาเป็นจุดเพ่งที่กึ่งกลางบรรทัดแรกของข้อความ แล้วจึงเคลื่อนสายตาผ่านจุดกลางของบรรทัดอื่นๆ เมื่อขึ้นหน้าใหม่ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกัน

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีอ่านละเอียดในกรณีที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุคำสำคัญไว้ในเนื้อเรื่อง โดยมีเจตนาให้ผู้อ่านค้นหาคำสำคัญด้วยตนเอง ในลักษณะเช่นผู้อ่านจำเป็นต้องอ่านทุกถ้อยคำ เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาเรื่องควบคู่กับการค้นหาคำสำคัญ

กรมวิชาการ (2546, น. 189) กล่าวว่า การอ่านจับใจความให้บรรลุวัตถุประสงค์ต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน สำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือ และใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่เคยอ่านมาประกอบ เพื่อจะทำให้เกิดความเข้าใจและจับใจความเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทหยัน อิมสำราญ (2547, น. 45) ได้กล่าวถึงหลักในการจับใจความสำคัญ ดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

กล่าวโดยสรุป หลักการอ่านจับใจความ มีหลักที่สำคัญคือในการอ่านที่ต้องพิจารณาข้อความหรือเรื่องที่อ่านอย่างละเอียด ผู้อ่านต้องกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน และพยายามจับประเด็นใจความสำคัญของเนื้อหาให้ได้ และต้องฝึกอ่านเป็นประจำเพื่อให้เกิดความชำนาญในการจับใจความและประสบความสำเร็จในการอ่านในเวลาสั้นๆ

2.4 วิธีการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ ข้อความหรือเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจำเป็นต้องคำนึงถึงวิธีการอ่านให้เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อให้การอ่านมีประสิทธิภาพ มีนักการศึกษากล่าวถึงวิธีการอ่านจับใจความ ดังนี้

วิภาวรรณ ไกรคุ้ม (2552, น. 29) ได้นำเสนอวิธีการอ่านในใจเพื่อจับใจความไว้ ดังนี้ วิธีอ่านปกติ ใช้ค้นหาข้อมูลและตอบคำถาม วิธีอ่านสำรวจ เพื่อค้นหาคำสำคัญหรือหัวข้อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ วิธีอ่านละเอียด เพื่อตรวจสอบรายละเอียดของเรื่องในทุกประเด็น วิธีอ่านเร็วเป็นการอ่านที่ต้องการปริมาณมากใช้เวลาสั้น และวิธีอ่านคร่าวๆ เป็นการอ่านเพื่อทบทวนยืนยันความ

ถูกต้อง การอ่านจับใจความคือ สแคฟโฟลด์ เพื่อการอ่านเป็นกลวิธีอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านจับใจความจนบรรลุเป้าหมาย ดังนี้ ชี้นำ เป็นขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียน กลวิธีการเรียน ชั้นก่อนเรียน เป็นขั้นสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างผู้สอนกับนักเรียนชั้นอ่าน ให้นักเรียนอ่านสื่อที่แจกแล้วใช้เทคนิคคำถามตามลำดับขั้นการคิด จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ชั้นปฏิบัติงานเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลโดยหาข้อสรุปร่วมกัน ขั้นสุดท้ายคือ ชั้นหลังเรียน เป็นการวัดและประเมินผลจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาการอ่าน เสนอวิธีการอ่าน เพื่อวัดความสามารถในการจับใจความ ดังนี้ การตั้งคำถามแบบเลือกตอบ ชักถามตั้งแต่ความจำ ความเข้าใจ จนถึงการวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ทั้งนี้ต้องเหมาะกับวัยและความสามารถของนักเรียน การตั้งคำถามปลายเปิดให้เขียนตอบ การเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากการอ่าน การสร้างแผนผังความคิดจากการอ่าน การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน และการเขียนเรื่องต่อจากการอ่าน การสรุปความคิดและข้อคิด

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2550, น. 85-87) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความโดยยึดการพัฒนาการคิดตามลำดับจากขั้นต้นสู่ชั้นกลางและชั้นสูงนั้น นักการศึกษาทางการอ่านได้ปรับตัวอุปประสงค์ทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม (Bloom 's Taxonomy) มาประยุกต์ใช้กับการอ่านจับใจความ พุทธิพิสัย ประกอบด้วย รู้-จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า โดยในทางการอ่านจับใจความระดับต้นประกอบด้วยรู้-จำ และเข้าใจ ระดับกลางประกอบด้วยนำไปใช้และวิเคราะห์ และระดับสูงประกอบด้วยสังเคราะห์และประเมินค่า แต่ละระดับมีคำอธิบาย ดังนี้

ระดับต้น การอ่านจับใจความในระดับต้นประกอบด้วยขั้นรู้-จำ และขั้นเข้าใจ เป็นการคิดระดับพื้นฐานของการอ่านจับใจความ

รู้-จำ หมายถึง เมื่ออ่านเรื่องแล้วนักเรียนควรจดจำชื่อตัวละคร สถานที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคำสำคัญอื่นๆ ซึ่งปรากฏอยู่ในเรื่องที่อ่าน บอกได้ว่ามีค่าอะไร และค่านั้นมีความหมายว่าอย่างไร

เข้าใจ หมายถึง เมื่ออ่านเรื่องแล้วนักเรียนควรเล่าเรื่องโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ ตั้งแต่ต้นจนจบได้ถูกต้อง นอกจากนั้นควรย่อเรื่องและสรุปเรื่องได้ถูกต้อง ประการสุดท้ายควรระบุแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเช่นเดียวกัน

ระดับกลาง การอ่านจับใจความในระดับกลางประกอบด้วย ชี้นำนำไปใช้ และขั้นวิเคราะห์ เป็นการคิดที่สูงขึ้นจากระดับพื้นฐาน

ชี้นำนำไปใช้ หมายถึง การนำเหตุการณ์หรือแนวทางที่ได้จากการอ่านเรื่องไปใช้ประโยชน์ ทั้งในการเรียนและในชีวิตประจำวันของนักเรียน

ขั้นวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่แยกองค์ประกอบย่อยหรือแยกคุณลักษณะต่างๆ ที่มีได้ระบุไว้ในเรื่อง แต่สังเกตได้จากคำ กลุ่มคำ และประโยคที่บอกไว้เป็นแนวทางระดับสูง เป็นการอ่านจับใจความที่ต้องคิดในระดับสูงประกอบด้วย ขั้นสังเคราะห์ และขั้นประเมินค่า เป็นการคิดที่อยู่ในขั้นที่เรียกว่า การคิดวิจารณ์ญาณ

ขั้นสังเคราะห์ หมายถึง การนำคำสุภาชิต คำพังเพย คำเปรียบเทียบกับต่างๆ มาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องย่อ หรือแนวคิดของเรื่องได้ถูกต้อง นอกจากนั้น ยังสามารถตั้งสถานการณ์ได้สอดคล้องกับแนวคิดขั้นเข้าใจด้วย

ขั้นประเมินค่า หมายถึง การบอกเหตุและผลจากเหตุการณ์ในเนื้อเรื่อง บอกข้อจริงและข้อเท็จ หรือความคิดเห็น คาดคะเนเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อไปได้ บอกคุณค่าที่ได้รับจากการอ่านเรื่องได้ถูกต้อง

กล่าวโดยสรุป วิธีการอ่านจับใจความ ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการอ่านในแต่ละครั้ง ว่าใช้สำหรับค้นหาข้อมูล ตอบคำถาม หรือค้นหาคำสำคัญ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้หลักการอ่าน 6 ขั้น ตามที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ ได้ลำดับขั้นการอ่านจับใจความโดยยึดการพัฒนาการคิดตามลำดับจากขั้นต้นสู่ขั้นกลางและขั้นสูง โดยปรับวัตถุประสงค์ทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม (Bloom' s Taxonomy) ได้แก่ รู้-จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ไปปรับประยุกต์ใช้กับการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้นในการพิจารณาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนจะต้องพิจารณาจากการที่นักเรียนเมื่อได้อ่านข้อความใดแล้วสามารถจับประเด็นได้

2.5 การประเมินการอ่านจับใจความ

การประเมินผลการอ่านจับใจความ สามารถเลือกวิธีการต่างๆ ได้หลากหลาย ผู้ประเมินจะใช้วิธีการใดขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่านแต่ละครั้งที่ตั้งไว้เป็นสำคัญ การประเมินควรให้ผู้อ่านทราบก่อนว่า การอ่านจับใจความ คือการอ่านที่มุ่งเก็บประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อความรู้ ความคิด โดยผู้อ่านต้องอาศัยทักษะการคิด พิจารณา ไตร่ตรอง วิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีเหตุผล แมนโซ และแมนโซ (2001, p. 248) ได้นำเสนอเครื่องมือที่ช่วยในการประเมินความสามารถในการอ่านที่เรียกว่า ITI (Informal Textbook Inventory) ซึ่งได้แบ่งข้อคำถามเพื่อวัดระดับความสามารถในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ข้อคำถามวัดความเข้าใจระดับพื้นฐาน เป็นข้อคำถามซึ่งถามเกี่ยวกับความเข้าใจแนวคิดหลัก รายละเอียดสนับสนุน คำศัพท์ในบริบท
2. ข้อคำถามวัดความเข้าใจระดับประยุกต์ เป็นข้อคำถามที่ให้นักเรียนสรุปสิ่งที่อ่านและประเมินตัดสินสิ่งที่อ่านโดยใช้ประสบการณ์ ค่านิยม และความรู้ที่นักเรียนมีอยู่

จิตรลดา บุญเรือง (2552, น. 24) ได้กล่าวไว้ว่า เครื่องมือที่ใช้วัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบทดสอบมาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบเรียงจากเรื่องที่ย่างไปหายาก จำกัดเวลา นักเรียนจะได้คะแนนตามความสามารถในการอ่าน แบบทดสอบคะแนนจะออกมาในรูปคะแนนดิบ เปอร์เซ็นไทล์ หรือระดับ

2. แบบทดสอบชนิดอิงเกณฑ์ จะคล้ายกับแบบทดสอบมาตรฐาน คือ มีข้อความ เป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ แต่จะไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือนักเรียนกลุ่มอื่นๆ คะแนนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน เกณฑ์ที่นักเรียนมีความสำเร็จจากการอ่านอยู่ระหว่างร้อยละ 80 และ 90

กล่าวโดยสรุป การประเมินผลการอ่านจับใจความ ผู้ประเมินสามารถเลือกวิธีการ การประเมินต่างๆ ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการอ่าน และเหมาะสมกับผู้อ่านแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่านด้วยว่าต้องการวัดระดับการอ่านของผู้อ่านให้ถึงระดับใด ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การประเมินการอ่านด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน โดยให้นักเรียน อ่านเรื่องสั้นๆ แล้วเลือกคำตอบ ในเวลาจำกัด นักเรียนจะได้คะแนนตามความสามารถในการอ่านแบบทดสอบ

2.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

2.6.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

ทฤษฎีเป็นหลักความจริงที่ได้รับการพิสูจน์แล้ว บางทฤษฎีได้นำมาใช้เป็นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการสอนอ่านจับใจความเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554) ได้รวบรวมทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike, 1913, p. 344) เน้นทางด้านสติปัญญา โดยกล่าวว่า ผู้มีสติปัญญาดี จะสามารถรับรู้และอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีสติปัญญาไม่ดี จะใช้เวลาในการอ่านเพิ่มขึ้น

2. ทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt, 2009, p. 240 อ้างถึงใน ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต, 2552) เน้นความสำคัญของการจัดเตรียมคือ กฎของการรับรู้ที่ประยุกต์เข้ามาสู่การสอนอ่าน ซึ่งแยกเป็นกฎ 3 ข้อ คือ

2.1 กฎของความคล้ายกัน การเรียนรู้คือ การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ต่อสิ่งต่างๆ

2.2 กฎของความชอบ เป็นการเรียนรู้ในลักษณะของการหยั่งเห็น

2.3 กฎการต่อเนื่อง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนเห็นความสัมพันธ์ในลักษณะใหม่ๆ ของสิ่งต่างๆ

2.4 ทฤษฎีการติดต่อระหว่างผู้รับสารกับสารของ โกเมซและโกเมซ (Gmez & Gomez, 2007, pp. 224-228) ได้แนะนำหลักในการดำเนินงานโดยใช้ทฤษฎีการติดต่อระหว่างผู้รับสารกับสารมาใช้ประโยชน์ในการอ่าน ดังนี้

2.4.1 ให้นักเรียนอ่านสำรวจเพื่อสังเกตคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียน พิจารณาจากคำที่เป็นตัวหนา หรือคำที่ขีดเส้นใต้ นอกจากนั้นอาจเป็นคำที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด

2.4.2 อ่านปกติเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่อง และองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่อง แล้วจึงให้นักเรียนเขียนบันทึกเพื่ออธิบายเนื้อหาในภาพรวม และเขียนคำศัพท์ลงในสมุดด้วย

2.4.3 อ่านละเอียดเพื่อช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งบันทึกเหตุการณ์สำคัญ รวมทั้งบันทึกความหมายของคำศัพท์ตามที่คาดเดา

2.4.4 อภิปรายเนื้อหาที่อ่านรวมทั้งคำศัพท์ที่คาดเดาความหมายไว้เพื่อให้เข้าใจตรงกัน แล้วจึงอ่านเนื้อเรื่องให้ละเอียดอีกครั้ง

2.4.5 ย่อเรื่องให้เหลือเฉพาะใจความที่เป็นประเด็นสำคัญ เรื่องที่ย่อแล้วให้แลกเปลี่ยนกันอ่านในกลุ่ม เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องก่อนที่จะนำไปเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์

จากทฤษฎีของนักทฤษฎีที่กล่าวมาทั้ง ท่าน คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ ทฤษฎีเกสตัลท์ และโกเมซและโกเมซ ผู้วิจัยใช้กฎของการรับรู้ที่ประยุกต์เข้ามาสู่การสอนอ่าน ซึ่งเป็นทฤษฎีเกสตัลท์ เน้นความสำคัญของการจัดเตรียมคือ ซึ่งแยกเป็นกฎ 3 ข้อ คือ กฎของความคล้ายกัน กฎของความชอบ กฎการต่อเนื่อง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความ

3. ความคงทนในการเรียนรู้

3.1 ความหมายของการคงทนในการเรียนรู้

การจำสิ่งที่เรียนรู้ที่รับรู้มาแล้วยังคงอยู่ แม้ว่าจะเว้นระยะห่างของเวลา ใวันนาน มีความสำคัญในชีวิตเป็นอย่างมากเรียกความดำที่คงอยู่นี้ว่า ความคงทนในการเรียนรู้ ซึ่งนักวิชาการกล่าวไว้ว่า

เทรเวอร์ส (Travers, 1977, p. 251) ได้กล่าวว่า ความคงทนในการเรียนรู้ คือ ความสามารถในการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติได้ตามที่เรียนรู้มา

อดัม (Adam, 1967, p. 9) ได้ให้ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้ว่า หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถในการระลึกถึงสิ่งเร้าที่เคยเรียนหรือประสบการณ์ที่รับรู้มาแล้ว หลังจากที่ได้ละทิ้งไปชั่วระยะหนึ่งก็คือ ความคงทนในการจำและการประเมินผลการเรียนรู้ มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหรือยังหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อยเพียงใด

ถ้าประเมินผลทันทีที่ผู้เรียนได้ทำสิ่งนั้นสำเร็จผลที่ได้คือ ผลการเรียนรู้ เมื่อปล่อยระยะเวลาผ่านไป 2 นาที 5 นาที หรือหลายวันและประเมินผล ผลการเปลี่ยนแปลงที่ได้คือ ผลของการเรียนรู้ของ ความคงทนในการจำ

ชัยพร วิชชาวุธ (2520, น. 19) สรุปว่า ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการระลึกเนื้อหาหรือสิ่งต่างๆ ที่ตนเคยได้เรียนรู้ หรือมีประสบการณ์มาก่อนใน ระยะเวลาที่ทิ้งช่วงห่างออก

วรรณิ ลิ้มอักษร (2540, น. 39) ให้ความหมายว่า ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำและระลึกได้จากสิ่งเร้าที่ได้รับจากการเรียนรู้ และการสะสมประสบการณ์เดิม มาแล้วหลังจากทิ้งระยะไ้ระยะหนึ่ง

กล่าวโดยสรุป ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำสิ่งที่เรียนรู้ หรือประสบการณ์ที่รับรู้มาแล้วยังคงอยู่ แม้ว่าจะเว้นระยะห่างของเวลา

3.2 ทฤษฎีความจำ

การเรียนรู้สิ่งต่างๆจะคงทนได้นานนั้น ต้องอาศัยความจำระยะยาว มีนักการศึกษา หลายท่านได้ให้ความหมายของการจำไว้ ดังต่อไปนี้

แอตคินสัน และชิฟฟริน (Atkinson and Shiffrin, 1968 อ้างถึงใน ชัยพร วิชชาวุธ, 2520, น. 71-72) ได้สร้างทฤษฎีความจำเพื่ออธิบายกระบวนการต่างๆ ในระบบความจำระยะสั้นและ ระยะยาว ซึ่งมีชื่อเรียกว่าทฤษฎีความจำสองกระบวนการ (Two-process Theory of Memory) โดยสรุปดังนี้

1. ความจำระยะสั้นเป็นความจำชั่วคราว
2. สิ่งที่จำไว้ในความจำระยะสั้นต้องได้รับการทบทวนตลอดเวลา มิฉะนั้น ความจำ นั้นจะสลายตัวไปอย่างรวดเร็ว
3. จำนวนสิ่งของที่จะรับการทบทวนครั้งหนึ่งๆ ในการจำระยะสั้นมีจำนวนจำกัด จะ ทบทวนได้เพียง 5-6 สิ่งในขณะเดียวกันเท่านั้น
4. สิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในความจำระยะสั้น ยิ่งนานเท่าใดก็จะมีโอกาสฝังตัวอยู่ใน ความจำระยะยาวมากเท่านั้น
5. การฝังตัวในความจำระยะยาว เป็นกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ อยู่ในความจำระยะยาวกับสิ่งที่ต้องการจำ

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงทฤษฎีความจำสองกระบวนการ ซึ่งมีใจความว่า ความจำ ระยะสั้น เป็นความจำชั่วคราว สิ่งใดก็ตาม ถ้าอยู่ในความจำระยะสั้น ต้องได้รับการทบทวนทุกสิ่งทีเข้า มาอยู่ในความจำระยะสั้น ดังนี้ จำนวนสิ่งของที่เราจะจำได้ในความจำระยะสั้นจึงมีจำกัด เช่น ถ้าเป็น ชื่อคนเราอาจทบทวนได้เพียง 3 ถึง 4 ชื่อในช่วงระยะเวลาหนึ่ง การทบทวนช่วยป้องกันไม่ให้ความจำ

สลายตัวไปจากความจำระยะสั้น และสิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในความจำระยะสั้นเป็นระยะเวลาอันยาวนานเท่าใด สิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาวมากยิ่งขึ้น ถ้าเราจำสิ่งใดไว้ในความจำระยะยาวสิ่งนั้นก็ติดอยู่ในความจำตลอดไปกลายเป็นความจำที่ถาวรซึ่งสามารถที่จะรื้อฟื้นขึ้นมาได้ ซึ่งความจำระยะยาวที่กล่าวถึงในทฤษฎีความจำสองกระบวนการคือ ความคงทนในการเรียนรู้นั่นเอง ส่วนระยะเวลาที่ความจำระยะสั้นจะฝังตัวกลายเป็นความจำระยะยาว หรือความคงทนในการจำนั้น จะใช้เวลาประมาณ 14 วัน หรือ 2 สัปดาห์

กาเย่ (Gagne, 1994 อ้างถึงใน สำเนา ศรีประสงค์, 2547, น.17, น. 27-23) ได้ อธิบายขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้และจำพอสรุปได้ ดังนี้

1. การจูงใจเป็นการชักจูงให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้
2. การทำความเข้าใจ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถเข้าสถานการณ์ที่เป็นสิ่งเร้า
3. การเรียนรู้ปรุงแต่งสิ่งที่เรียนรู้ไว้เป็นความจำขั้นนี้ จะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นความสามารถอย่างใหม่เกิดขึ้น
4. ความสามารถในการสะสมสิ่งเร้าเก็บไว้ในความจำ ขั้นนี้เป็นการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปเก็บไว้ในส่วนขอความจำช่วงเวลาหนึ่ง
5. การรื้อฟื้นขั้นนี้เป็นการเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว และเก็บเอาไว้นั้นออกมาใช้ในลักษณะของการกระทำที่สังเกตได้
6. การสรุปหลักการขั้นนี้เป็นความสามารถที่ใช้ในสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วไปประยุกต์กับสิ่งเร้าใหม่ที่ประสบมา
7. การลงมือปฏิบัติเป็นการแสดงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเรียนรู้
8. การสร้างผลย้อนกลับ ขั้นนี้ผู้รับทราบผลการเรียนรู้ ถ้าขั้นทำความเข้าใจและการเรียนรู้ไม่ดี ขั้นการจำก็จะลดลงหรือจำไม่ได้เลยจากกระบวนการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าคนเราจะจำสิ่งที่เรียนมากได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ว่า จะช่วยให้เกิดความจำระยะยาวแก่ผู้เรียนได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวด้วย

การจำที่จะฝังลึกได้นั้น ต้องเกิดจากความน่าสนใจของสิ่งเร้า ผ่านช่วงเวลาระยะหนึ่งและมีความจำเป็นที่จะต้องหมั่น ทบทวน หรือปฏิบัติ สิ่งที่ต้องการให้คงทนตลอดเวลา มิฉะนั้นความจำนั้นจะหายไปได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการฝึกทักษะที่ต้องการให้เกิดความจำระยะยาวหรือความคงทนบ่อยๆ

3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคงทนในการเรียนรู้

ปัจจัยที่แตกต่างกันย่อมมีอิทธิพลต่อความคงทนในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคงทนในการเรียนรู้ ดังนี้

กิลด์ฟอร์ด (Guildford, 1952, pp. 409-411) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคงทนในการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชนิดของสิ่งที่เรียน สิ่งที่มีความหมาย สิ่งที่มีเหตุผล เช่น กฎต่างๆ โคลงกลอนจะทำให้จำได้ง่ายกว่า และมีความคงทนได้นานกว่าคำที่ไม่มี ความหมาย แต่สำหรับสิ่งที่คิดขึ้นเองจะไม่ลืม จะจำได้ตลอดไป

2. การเรียนเกิน (Over learning) การเรียนสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ดียู่ แต่ยังคงเรียนสิ่งนั้นซ้ำอีกจะทำให้จำได้อย่างถาวร

3. อาการหลงลืม (Shock amnesia) เนื่องจากความคงทนในการจำขึ้นอยู่กับสมอง จะจำสิ่งที่กำลังแข่งขันไม่ได้ แต่จะมีความจำอื่นๆ เหลืออยู่

4. ผลการรับประทานยา อาจมีผลต่อสมอง เช่น แอลกอฮอล์ ถ้ารับประทานมากจะมีผลต่อระบบประสาทในสมองทำให้ความจำลดลง

5. การยับยั้งการย้อนการกระทำ (Retroactive inhibition) หมายถึง ความรู้ใหม่รบกวนความรู้เก่า ทำให้เกิดการสับสนในสิ่งที่เรียนมาก่อน

6. การนอนหลับ (Sleep) ทำให้เกิดการลืมได้ช้ากว่าในขณะที่ตื่นอยู่

ชม ภูมิภาค (2526 อ้างถึงใน วรณี ลิ้มอักษร, 2540, น. 40) ได้เสนอการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ ได้ดังนี้

1. การจัดบทเรียนให้มีความหมาย (Meaningful)

1.1 การสร้างสื่อสัมพันธ์ (Mediation)

1.2 การจัดระบบไว้ล่วงหน้า (Advance organization)

1.3 การจัดเป็นลำดับชั้น (Hierarchical structure)

1.4 การจัดเข้าหมวดหมู่ (Organization)

2. การจัดสถานการณ์ช่วยการเรียนรู้ (Mathemagcnic) ทำได้ดังนี้

2.1 การนึกถึงสิ่งที่เรียนขณะที่ฝึกฝนอยู่ (Recall during practice)

2.2 การเรียนเพิ่ม (Over learning)

2.3 การทบทวนบทเรียน (Periodic reviews)

2.4 การจำอย่างมีหลักเกณฑ์ (Logixal memory)

2.5 การท่องจำ (Recitation)

2.6 การใช้จินตนาการ (Imagination)

3. ในการทบทวนเราไม่สามารถทบทวนทุกสิ่งที่เข้ามาอยู่ในความจำระยะสั้น ดังนั้นจำนวนสิ่งของที่เรจำได้ในระยะสั้นจึงมีขีดจำกัด

4. สิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในความจำระยะสั้นสิ่งนั้นก็มิมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาว
ยิ่งขึ้น

5. การฝังตัวในความจำระยะยาว เป็นกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่มี
อยู่ในความจำระยะยาว และสิ่งเร้าที่ต้องการจำ

เพราะพรณ เปลี่ยนภู (2542 อ้างถึงใน วรณ ลิมอักษร, 2540, น. 30) ได้เสนอแนะ
สภาพการณ์ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถจำ หรือความคงทนในการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. การให้ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาสาระที่มีความหมาย
2. ทำให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ ความรู้สึกมีความพอใจกับเหตุการณ์
3. การเรียนและการฝึกหัดด้วยวิธีสลับพัก (Distributed practice)
4. การจัดระบบความรู้เข้าเป็นหลักการ คือ การให้ผู้เรียนได้รู้ส่วนรวม (Whole)

ดีกว่าการให้เรียนรายละเอียดหลายๆ สิ่งติดต่อกัน

5. ผู้เรียนจะต้องมีวิธีการเรียนที่ดี คือ ตั้งใจศึกษาในเรื่องต่างๆ จนเกิดความเข้าใจ
สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนใหม่กับเรื่องที่เรียนมาแล้ว ควรฝึกฝนสม่ำเสมอมีการทบทวนใน
เวลาที่เหมาะสม โดยเฉพาะการเรียนเพิ่มเติม (Over learning) โดยศึกษาเรื่องที่เรียนซ้ำๆ จนทำให้
ความทรงจำดีขึ้น

6. ผู้สอนจะต้องใช้อุปกรณ์การสอน ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและเห็น
ภาพพจน์สิ่งที่ต้องการสอน เช่น แผนภูมิ ภาพประกอบ ของจริง เป็นต้น

7. ผู้สอนจะต้องจัดให้มีการทบทวนในระยะเวลาที่เหมาะสม

8. ผู้สอนจะต้องเสนอแนะเทคนิคในการจำให้ผู้เรียน ได้แก่

8.1 หลีกเลี่ยงการจำหลายๆ อย่างในเวลาเดียวกัน

8.2 การใช้เครื่องช่วยจำ เช่น การสร้างรหัส (Coding) โดยกำหนดสัญลักษณ์

แทนสิ่งที่ต้องกระทำ

8.3 การท่องวน การฝึกฝนที่จะทำให้จำบทเรียนได้ดี

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคงทนในการเรียนรู้ มีหลายปัจจัย ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอน
และสิ่งเร้าภายนอกที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความจำหรือความคงทนในการเรียนรู้ ดังนั้นการจัด
การเรียนการสอนและกิจกรรม ต้องตระหนักถึง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของทุกฝ่าย โดยพยายาม
ปรับแต่ละฝ่ายให้ตรงกัน ตัวผู้สอนจะต้องมีการเตรียมสิ่งที่จะนำมาสอนให้ดี นักเรียนต้องปรับ
พฤติกรรมและเปิดใจรับการเรียนรู้ในรูปแบบที่แปลกไปจากเดิม ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้เสนอ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ ตามที่เพราะพรณ เปลี่ยนภู
ได้กล่าวไว้

3.4 สถานการณ์ที่ช่วยให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้

สถานการณ์ที่แตกต่างกันจะเป็นตัวช่วยที่สำคัญที่ส่งผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและมีความหมายจะเอื้อต่อสภาพที่ช่วยให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ นักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, น. 189-193) กล่าวถึงวิธีที่ช่วยให้เกิดความจำระยะยาวหรือความคงทนในการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 วิธี คือ

1. การจัดบทเรียนให้มีความหมาย เป็นการจัดบทเรียนให้เป็นระเบียบ เป็นหมวดหมู่ เกิดความหมายต่อผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนจำบทเรียนได้ง่ายและนาน มีลักษณะดังนี้

1.1 การเข้ากลุ่ม หมายถึง การจัดสิ่งที่ต้องการจำที่อยู่ใกล้กันและคล้ายกันให้มีความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกัน ในการจำตัวเลขทะเบียนรถ เลขโทรศัพท์ เลขประจำตัวสมาชิก ซึ่งมีเลขหลายตัว อาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ช่วยให้จำได้ง่ายและนานขึ้น

1.2 การเข้าเป็นหมวดหมู่ เป็นการจัดสิ่งที่ต้องการจำเป็นประเภทต่างๆ ตามคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกัน การจัดกลุ่มคณะวิชาเป็นพวกเดียวกัน

1.3 การเข้ารหัส เป็นการให้ความหมายกับสิ่งที่ต้องการจำกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ จะช่วยให้จำได้แม่นยำ เช่น การจำโดยใช้อักษรย่อ สิ่งสำคัญคือ ต้องจำและถอดได้ง่าย

1.4 การเข้าสัมผัส ให้สิ่งที่ต้องการจำมาเรียบเรียงให้คล้องจองกัน เช่น คำขวัญ คำกลอน จะช่วยให้จำแม่นยำขึ้น

1.5 การเข้าหลักเกณฑ์ ความสามารถเข้าใจหลักเกณฑ์ ทำให้จำง่ายขึ้น เพราะลดปริมาณสิ่งที่จะต้องจำน้อยลง จำแต่เพียงหลักเกณฑ์อย่างเดียว

2. การจัดสถานการณ์ช่วยการเรียนรู้ ทำได้ดังนี้

2.1 การเรียนเพิ่ม เป็นการทบทวนบทเรียนซ้ำแล้วซ้ำอีก

2.2 การทดสอบ เช่น ปิดตำราและนึกถึงสิ่งที่อ่าน หรือทำแบบทดสอบที่ครูให้ทำ

2.3 การท่องจำ โดยอ่านบทเรียนต่างๆ การออกเสียงช่วยให้จำได้ดีกว่าอ่านในใจ

2.4 การใช้จินตนาการ เป็นการสร้างภาพในใจให้สัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการจำ

3.5 การวัดความคงทนในการเรียนรู้

การวัดความคงทนในการเรียนรู้ จะทำให้ทราบได้ว่า ความรู้ความจำของนักเรียนหรือประสบการณ์เรียนรู้ของนักเรียนมีมากน้อยเพียงใด เมื่อผ่านการเว้นช่วงระยะเวลาของการเรียนรู้สิ่งนั้นไประยะหนึ่ง มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้ว่า

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ และกมลรัตน์ หล้าสุขษ์ (2546, น. 114) กล่าวสอดคล้องกันไว้ว่า ครูผู้สอนสามารถวัดความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนได้จากการกระทำดังต่อไปนี้

การนำไปใช้ใหม่ (Reproduction) เช่น ให้นักเรียนท่องหรือเขียนคำศัพท์ที่เรียน
ไปแล้ว

การระลึกได้ (Recognition) เช่น ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกจากคำตอบต่างๆ ที่ให้ไว้
การคาดคะเน (Reconstruction) เช่น ให้คำคู่มาแล้วให้เลือกว่าคำนั้นควรจะใช้คู่กับ
คำอะไร

การเรียนรู้ใหม่ (Relearning) เช่น ทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วในปลายเทอม ซึ่งถ้าเรียน
ไปได้เร็วแสดงว่าผู้เรียนยังจดจำได้ดี

ซีราพร ภูตระกูล (2547, น. 29) กล่าวว่า การวัดความคงทนในการเรียนเป็นการวัด
ความรู้ความเข้าใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยวัดจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัด
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เมื่อสิ้นสุดการเรียนและเมื่อเวลาผ่านไป 3 สัปดาห์ จากวิธี
ทดสอบความคงทนในการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการวัดของ ซีราพร ภูตระกูล (2547, น. 29) ที่
เกี่ยวข้องพบว่า การวัดความคงทนจะเป็นการวัดหลังเสร็จสิ้นการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง
เรียน 2-3 สัปดาห์

ในการศึกษาเกี่ยวกับความจำว่าบุคคลใดมีความจำมากน้อยเพียงใด มีวิธีการทดสอบ
2 วิธี คือ

1. การจำได้ (Recognition) หมายถึง การจำได้ในสิ่งที่พบเห็นโดยการแสดงสิ่งของ
หรือเหตุการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ถูกทดสอบเคยประสบมาแล้วได้เห็นต่อหน้า ผู้ถูกทดสอบก็จะเปรียบเทียบ
การรับรู้ของตนในอดีตและเลือกตอบตามความคิดเห็น หรือจะตอบว่าจำได้หรือไม่เท่านั้น

2. การระลึก (Recall) ผู้ระลึกจะสร้างเหตุการณ์ต่างๆ จากความจำ อาจจะเขียน
หรือเล่าในสิ่งที่เรียนรู้ผ่านไปแล้ว โดยไม่ให้ออกาสทบทวนก่อนการทดสอบ การทดสอบประเภทนี้มี 3
วิธี คือ

2.1 การระลึกเสรี (Freecall) เป็นการระลึกถึงสิ่งเร้าใดๆ ก่อนหรือหลังก็ได้โดย
ไม่ต้องเรียงลำดับ

นันทาลลี (Nunnally, 1959, pp. 105-108) กล่าวว่า การวัดความคงทนในการ
เรียนรู้ เพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยลง ควรเว้นระยะในการสอบอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ทั้งนี้เพราะ
ความเคยชินในการทำแบบทดสอบจะทำให้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทั้งสองครั้งสูง

พิชิต ฤทธิจรรณ (2551, น. 155) กล่าวถึงวิธีวัดและระยะเวลาในการวัดความคงทน
ในการเรียนรู้ว่า การสอบซ้ำโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมทดสอบซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างเดิม ควรเว้น
ระยะเวลาให้ห่างกันไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ โดยทั่วไปนิยมเว้นระยะประมาณ 2 สัปดาห์

เกศินี โภมล (2557, น. 47) ได้กล่าวไว้ว่า การทดสอบวัดความคงทนนั้นจะต้องมีการทดสอบที่ใช้ข้อสอบฉบับเดียวกัน โดยมีการเว้นระยะครั้งแรกและครั้งที่สองประมาณ 2 สัปดาห์เป็นอย่างต่ำ เพราะช่วงนี้เป็นการฝังตัวของความจำระยะสั้นเป็นระยะยาวหรือความคงทนนั่นเอง

กล่าวโดยสรุปการวัดความคงทนที่ได้ผลดีนั้น ต้องวัดความจำเมื่อมีการเว้นระยะเวลาอย่างน้อย 2 สัปดาห์ เพราะช่วงระยะเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่ความจำระยะสั้นสะสมเป็นความคงทนในการเรียนรู้ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้วัดความคงทนในการเรียนรู้ตามที่ เกศินี โภมล ได้กล่าวไว้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ ที่มีต่อการอ่านจับใจความและความคงทนของนักเรียน ประมวลได้ 2 ลักษณะ คือ

4.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศในที่นี่จะขอกกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความคงทนในการเรียนรู้

นิตดา น่วมไม้พุ่ม (2561, น. 1) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาครที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเจตคติต่อท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกระทุ่มแบน “วิเศษสมุทคุณ” จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.89/86.43 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร สูงกว่าความสามารถดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร มีเจตคติต่อท้องถิ่นสูงกว่าเจตคติดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิพากรณ์ ยอดราช (2558, น. 41-43) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้นิทานพื้นบ้านชุมพรต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านในหุบ จังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านในหุบที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านชุมพรเป็นสื่อมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 และเจตคติหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านชุมพรสูงกว่าเจตคติก่อนเรียนอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

พิมพ์พรรณ พูลสวัสดิ์ (2556, น. 1) ได้ทำการวิจัยการใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วพัฒนาการอ่านจับใจความสู่การเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปึกgrim จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปึกgrim ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วเป็นสื่อ มีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วเป็นสื่อ มีผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความกับคะแนนผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กัน ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความกับคะแนนผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพลินพิศ เมณฑุทธ (2554, น. 1) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดการเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ของดีเมืองด่าน ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ในโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ชุดการเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 79.89/80.18 โดยผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์มีความคิดเห็นว่าคุณชุดการเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์มีความเหมาะสมในระดับมาก

จากผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้น เพราะภูมิปัญญาเป็นเรื่องที่มีความหมายต่อผู้เรียนทำให้ผู้เรียน อยู่ในท้องถิ่นของนักเรียนเอง ให้ความสนใจในการเรียน ตั้งใจเรียนและพยายามที่จะเรียนรู้เรื่องราวใหม่ๆ สร้างแรงจูงใจในการเรียนแก่ผู้เรียน ผลของการวิจัยสามารถนำมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี และส่งเสริมให้นักเรียนภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง

4.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องความคงทนในการเรียน มีดังนี้

วนิดา โนนคำ (2554, น. 1) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนศรีจันทร์วิทยาคม รัชมังคลาภิเษก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 88.00/87.62 โดยความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังจากได้รับการสอนด้วยวิธีสอน

แบบโฟนิกส์ นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีความคงทนในการเรียนรู้ดังจะเห็นได้จากคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียนกับคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบซ้ำไม่ต่างกัน

ปรวิศา นำนุญจิตร (2556) ผลการใช้เกมประกอบการสอนคำศัพท์ที่มีต่อความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยมีค่าเฉลี่ยหลังการสอนสิ้นสุดทันทีกับหลังการสอนสิ้นสุดไปแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจหลังการเรียนโดยใช้เกมประกอบการสอนคำศัพท์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และทุกเกมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ดลวรรณ พวงวิภาค (2554) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้และความคงทนเรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากการเรียนด้วยหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาอังกฤษเรื่องคำศัพท์จากนิทานภาษาอังกฤษ มีประสิทธิภาพ 82.11/83.42 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักเรียนเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคงทนในการเรียนหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ พบว่า ความคงทนในการเรียนรู้แตกต่างจากคะแนนสอบหลังเรียนเฉลี่ยลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อยู่ระดับมาก

จากผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าการทดสอบวัดความคงทนในการเรียนรู้เรื่องราวหรือเนื้อหาต่างๆ หากเว้นระยะในการเรียนหรือทดสอบแล้วกลับมาทดสอบใหม่หลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ ความคงทนในการเรียนรู้ไม่แตกต่างไปจากเดิม ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะนำภูมิปัญญา มาพัฒนาความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความจำระยะยาวของนักเรียนที่มีผลต่อการอ่านจับใจความ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

อีล-โคมี (El-Koumy, 2006 อ้างถึงใน กอบแก้ว สุกุลแก้ว, 2553, น. 47) ได้ศึกษาการใช้วิธีสอนแบบ DR-TA ในการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านและการสรุปใจความสำคัญกับนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประเทศอียิปต์ ผลการทดลองพบว่าความสามารถในการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านและการสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนโดยวิธีปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ 0.5

เลวิน และรีฟ (Levene & Reves, 1994, pp. 71-84) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความรู้(Schemata) 3 แบบคือทักษะทางภาษา (Language skill) ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content Knowledge) โครงสร้างสุนทรียศาสตร์ทางภาษา (Rhetorical Structure) ที่มีความเข้าใจในการอ่านโดยทำการศึกษากับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ผลการศึกษาพบว่าโครงสร้างความรู้ทั้ง 3 แบบร่วมกันส่งผลให้เกิดความเข้าใจในการอ่านในระดับที่ต่างกัน แต่ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content knowledge) เป็นตัวทำความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้ดีที่สุด

ดายเออร์ (Dyer, 2002, p. 2641-A) ได้ศึกษาผลของการโยงแผนสรุปเรื่องการอ่านที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจและการถ่ายโอนการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มที่เรียนด้วยแผนผังโยงความหมายก่อนอ่าน แต่พบความหมายแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับกลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช้แผนผังสรุปโยงเรื่อง นอกจากนี้ยังพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตในการถ่ายโอนการเรียนรู้ของกลุ่มที่เรียนรู้โดยใช้แผนผังโยงความหมายก่อนการอ่าน ซึ่งเน้นความสำคัญของเรื่องสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช้แผนผังโยงความหมายแต่ไม่เน้นใจความสำคัญของเรื่อง และกลุ่มที่ไม่ได้ใช้แผนผังโยงความหมายอย่างมีนัยยะสำคัญที่สถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าความสำเร็จในการอ่าน เกิดจากความสัมพันธ์ 3 ด้าน ด้านความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ด้านทักษะทางภาษา และโครงสร้างสุนทรียศาสตร์ทางภาษา เมื่อมีการเชื่อมโยงทั้ง 3 ด้าน ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจและการถ่ายโอนการเรียนรู้ ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการสื่อที่จะใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้ โดยเลือกเนื้อหาที่มีความหมายกับผู้เรียน เพื่อใช้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้สูงขึ้นได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 89 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 1,795 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) ที่เรียนวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.1.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 สาขา ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี ด้านโภชนาการ

2.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย แผนเตรียมความพร้อมแนะนำข้อปฏิบัติและลำดับขั้นตอนในการอ่านจับใจความ จำนวน 1 แผน และแผนฝึกทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 13 แผน ใช้เวลาแผนละ 50 นาที

2.1.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เนื้อหา เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ที่ไม่ใช่เรื่องที่น่ามาสร้างเป็นสารภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้แผนฝึกทักษะการอ่านจับใจความ แบบทดสอบเป็นคำถามที่แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 2 ชุด ชุดละ 30 ข้อ 30 คะแนน โดยปรับจากทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม (Bloom's Taxonomy) ได้แก่ รู้-จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ไปประยุกต์ใช้กับแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

2.2.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1) รวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งรวบรวมได้ 9 ประเภท โดยยึดตามแนวของถวัลย์ มาศจรัส และณิชนันท์ ประสงค์ ได้แก่ (1) ด้านเกษตรกรรม (2) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (3) ด้านการแพทย์แผนไทย (4) ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (5) ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน (6) ด้านศิลปกรรม (7) ด้านภาษาและวรรณกรรม (8) ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี (9) ด้านโภชนาการ ได้จำนวน 100 เรื่อง

2) ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อเรื่องจากภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เบื้องต้น ผู้วิจัยกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเรื่อง ดังนี้

(1) เป็นเรื่องที่สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมที่เหมาะสมกับลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์

(2) เป็นเรื่องที่ทำให้ทราบประวัติความเป็นมาของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

(3) เป็นเรื่องที่ทำให้ข้อคิด คติ ในการดำรงชีวิต

(4) สะท้อนให้เห็นแนวคิด ความเชื่อ ของคนในท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นแหล่งที่มาของหัวข้อเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่ามาสร้างมีความสอดคล้องกับหลักสูตร และมาตรฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงกำหนดชื่อเรื่อง คือ ผลการใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทน

ในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”

3) นำเรื่องที่สำรวจได้ทั้งหมด 100 เรื่อง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาที่เป็นภูมิปัญญาของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำมาจัดทำเป็นสารภูมิปัญญาของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใช้ในการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาเลือกจากทั้งหมด ทั้งหมด 100 เรื่อง ได้จำนวน 19 เรื่อง 8 ประเภท เรียงตามลำดับตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 สารภูมิปัญญาของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น	ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์
1) ด้านเกษตรกรรม	1.1 เหลืองสามร้อยยอด 1.2 ทูเรียนป่าละอู
2) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	2.1 ผ้าไหมพัสดร์ 2.2 สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก
3) ด้านการแพทย์แผนไทย	3.1 ยากล่อมนางนอนวัดนาห้วย 3.2 ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย”
4) ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.1 อุทยานแห่งชาติกุยบุรี 4.2 ธนาคารปูม้าปากน้ำปราณ
5) ด้านศิลปกรรม	5.1 ศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์
6) ด้านภาษาและวรรณกรรม	6.1 ตำนานตาม่องล่าย 6.2 ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด
7) ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	7.1 หลวงพ่อพาน 7.2 หลวงพ่อในกุฏิ 7.3 ประเพณีลูกช่วงรำแคน 7.4 ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย
8) ด้านโภชนาการ	8.1 ข้าวปัดวัดนาห้วย 8.2 ตะโก้ช่อนลูก 8.3 ขนมปังซีลเชคไส้สับปะรด 8.4 แกงส้มชะครามกุ้งสด

คัดเลือกเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่ผ่านเกณฑ์ ได้จำนวน 19 เรื่อง แล้วสรุปผลการพิจารณาความสอดคล้อง ด้านเนื้อหาภูมิปัญญาของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาจำนวน 3 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 19 เรื่อง ซึ่งหมายความว่า มีค่าดัชนีที่เหมาะสมสามารถนำไปสร้างเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความและวัดความคงทนในการเรียนรู้ได้ (ดังปรากฏในภาคผนวก ฉ)

4) นำเนื้อหาที่ผ่านการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับความยาวและปรับภาษาให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน แล้วนำมาสร้างเป็นสื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความและวัดความคงทนในการเรียนรู้ จำนวน 13 เรื่อง ได้แก่

สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- (1) ศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์
- (2) แกงส้มชะครามกุ้งสด
- (3) ขนมปังชีสเซคไส้สับปะรด
- (4) ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด
- (5) ตำนานตาม่องล่าย
- (6) ประเพณีลูกช่วงรำแคน
- (7) ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย
- (8) หลวงพ่อพาน
- (9) หลวงพ่อในกุฏิ
- (10) อุทยานแห่งชาติกุยบุรี
- (11) ธนาคารปูม้าปากน้ำปราณ
- (12) ผ้าไหมพัสดร์
- (13) สบู่เหลลสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก

ส่วนอีก 6 เรื่องใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนดังนี้

ตารางที่ 3.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน
1. เหลืองสามร้อยยอด	4. ทุเรียนป่าละอู
2. ยากล่อมนางนอนวัดนาห้วย	5. ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย”
3. ตะโก้ช้อนลูก	6. ข้าวปัดวัดนาห้วย

2.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสื่อเพื่อพัฒนาการอ่าน

จับใจความ

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีวิธีการดังนี้

1) ศึกษาการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

2) ศึกษาวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความจากเอกสารต่างๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 13 แผน แผนละ 50 นาที ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้จัดโดยใช้หลักการตามที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ ได้ลำดับขั้นการอ่านจับใจความโดยยึดการพัฒนาการคิดตามลำดับจากขั้นต้นสู่ขั้นกลางและขั้นสูง โดยปรับวัตถุประสงค์ทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม (Bloom's Taxonomy) ได้แก่ รู้-จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ไปปรับประยุกต์ใช้กับการฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ วัสดุผลและประเมิน และผลเครื่องมือการประเมิน (ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน) ดังนี้

- (1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เตรียมความพร้อมในการอ่านจับใจความ
(ศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์)
- (2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง แก่งส้มชะครามกุ้งสด
- (3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ขนมปังชีสเชคไส้สับปะรด
- (4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด
- (5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ตำนานตาม่องล่าย
- (6) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ประเพณีลูกช่วงรำแคน
- (7) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย
- (8) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง หลวงพ่อพาน
- (9) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง หลวงพ่อในกุฏิ
- (10) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

(11) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่องธนาคารปูม้าปากน้ำปราณ

(12) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่องผ้าไหมพัสดร์

(13) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 เรื่องสบู่เหลวสมุนไพรสับปะรด

และใบบัวบก

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมสำหรับการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญปรากฏในภาคผนวก ก)

โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ เหมาะสม = +1 ไม่แน่ใจ = 0 และไม่เหมาะสม = -1

นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละรายการมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) กำหนดเกณฑ์คุณภาพของแต่ละข้อคือ 0.50 ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 หมายความว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพ มีความเหมาะสม (ดังปรากฏในภาคผนวก ฉ)

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน โรงเรียนบ้านหนองตาเย็น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 2, 4, 6, 8, 10, 12 เพื่อปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนจะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์)

การสร้างแบบฝึกหัดท้ายเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์แต่ละเรื่อง
2) วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้จากเนื้อหาที่ปรากฏในเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์

3) ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบจากหนังสือและแนวการเขียนข้อทดสอบตามหลักการอ่านจับใจความ 6 ชั้นซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ ได้ลำดับชั้นการอ่านจับใจความโดยยึดการพัฒนาการคิดตามลำดับจากขั้นต้นสู่ขั้นกลางและขั้นสูง โดยปรับวัตถุประสงค์ทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม (Bloom's Taxonomy) ได้แก่ รู้-จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์

และประเมินค่า ไปปรับประยุกต์ใช้กับแบบทดสอบให้มีเนื้อหาพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ทางพฤติกรรม (ดังปรากฏในภาคผนวก ฉ)

4) สร้างแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ โดยมีเนื้อหาเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 13 เรื่อง เรื่องละ 10 ข้อ รวมแบบฝึกหัดจำนวน 130 ข้อ 130 คะแนน เพื่อใช้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความตามระดับพฤติกรรม ทั้ง 6 ระดับ ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ นำไปใช้ ร้อยละ 60 และการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า ร้อยละ 40

5) นำแบบฝึกเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 13 เรื่อง ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ตรวจสอบถูกต้อง ความเหมาะสม แล้วนำแบบฝึกไปปรับปรุงแก้ไข

7) นำแบบฝึกเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 13 เรื่อง ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้กับกลุ่มทดลอง

2.2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน

ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบภาษาไทย
2) ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความและการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

3) จัดทำแผนผังการสร้างแบบทดสอบ เพื่อกำหนดจำนวนข้อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด (ดังปรากฏในภาคผนวก ฉ)

4) นำเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาผ่านแล้ว ว่ามีความเหมาะสมมาคัดเลือก เพื่อนำไปสร้างเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยแยกเป็น 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบก่อนเรียนประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ เหลืองสามร้อยยอด ยากล่อมนางนอน และตะไก่อ่อนลูก

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบหลังเรียนประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ทุเรียนป่าละอู ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” และข้าวปัดวัดนาห้วย

ซึ่งการเลือกเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์จะเลือกรื่องที่มีลักษณะคล้ายหรือใกล้เคียงกัน จำนวน 6 เรื่อง

5) สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เนื้อหาที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและคัดเลือกไว้สร้างเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนตามพัฒนาการด้านการอ่าน 6 ชั้น ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า

6) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน และด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66-1.00

7) นำแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองตาเย็น จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

8) นำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ มาวิเคราะห์รายข้อ หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (R)

ก่อนเรียน	ค่าความยากง่าย (P)	0.30 - 0.65
	ค่าอำนาจจำแนก (R)	0.28 - 0.73
	ค่าความเที่ยง	0.9253
หลังเรียน	ค่าความยากง่าย (P)	0.30 - 0.65
	ค่าอำนาจจำแนก (R)	0.29 - 0.69
	ค่าความเที่ยง	0.9235

9) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ชี้แจงนักเรียนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา วิธีการเรียนโดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ 3 เรื่อง ได้แก่ เหลืองสามร้อยยอด ยากล่อม นางนอนวัดนาห้วย ตะโก้ชนลูก จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยสอบนอกเวลาเรียน

3.3 จัดการเรียนการสอนกับกลุ่มทดลอง โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนเตรียมความพร้อมในการอ่านจับใจความ 1 แผน และแผนการฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์จำนวน 13 เรื่อง ใช้เวลาสอนแผนละ 50 นาที สัปดาห์แรก 6 แผน สัปดาห์ที่สอง 7 แผน

3.4 ตรวจสอบแบบฝึกหัดท้ายเนื้อเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ของนักเรียนระหว่างเรียน หลังเรียนจบแต่ละเรื่อง จำนวน130 ข้อ โดยแบบฝึกเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก เรื่องละ 10 ข้อ 10 คะแนน

3.5 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ 3 เรื่อง ได้แก่ ทุเรียนป่าละอู ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” ข้าวปัดวัดนาห้วย จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยสอบนอกเวลาเรียน

3.6 เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ นำทดสอบวัดความคงทนของการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ 3 เรื่อง ได้แก่ เหลืองสามร้อยยอด ยากล่อมนางนอนวัดนาห้วย ตะโก้ซ่อนลูก จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนฉบับเดิมทำซ้ำ

3.7 นำคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความและวัดความคงทนในการเรียนรู้ โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ มาวิเคราะห์

3.8 จัดทำสรุปผลการใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ที่มีต่อการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ โดยใช้ระเบียบวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อคำนวณค่าโดยมีรายละเอียดดังนี้ เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองโดยใช้การทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระกัน (t-test dependents samples)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 122)

$$P = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 123)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	n	แทน	ผลรวมทั้งหมดของความถี่ซึ่งมีค่าเท่ากับ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

5.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 126)

$$S.D. = \frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
	x	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสองทั้งหมด

5.1.4 การทดสอบค่าทีโดยใช้สูตร *t-test for dependent samples* (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 109)

$$t = \frac{\sum D}{\frac{\sqrt{n \sum D^2 - (\sum D)^2}}{(n-1)}}$$

เมื่อ	t	แทน	การทดสอบความแตกต่างของคะแนน ก่อนเรียนและหลังเรียน
	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน ของนักเรียนแต่ละคนคำนวณโดยนำคะแนน ก่อนเรียนของแต่ละคนตั้ง แล้วลบด้วยคะแนนก่อนเรียน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน
	$\sum$	แทน	ผลรวม
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและ หลังเรียนของนักเรียนทุกคน
	D^2	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนแต่ละคนยกกำลังสอง
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคนยกกำลังสอง

5.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 113)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence)
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2.3 การหาค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
จับใจความ โดยใช้สูตร (p) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 97)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ p แทน ค่าความยากของข้อสอบ
 R แทน จำนวนผู้ตอบถูก
 N แทน จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

5.2.4 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถใน
การอ่านจับใจความ ใช้วิธีวิเคราะห์ของเบรนนาน (Bernnan) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553,
น. 105)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก
 U แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือผู้สอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
 L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
 N_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้ที่สอบผ่านเกณฑ์
 N_2 แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์

5.2.5 การหาค่าความเที่ยง (*Reliability*) ของแบบทดสอบวัดความสามารถใน
การอ่านจับใจความทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR 20 ของ Kuder-Richardson (บุญชม ศรีสะอาด, 2553,
น. 104)

$$R_n = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ n แทน จำนวนข้อ
 p แทน สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ
 q แทน สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ = $1-p$
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย “ผลการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย(แสงกล้าประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางทดสอบข้อมูลแจกแจงปกติ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง 18 คน มาใช้ทดสอบการแจกแจงข้อมูลว่าปกติหรือไม่ ผลการทดสอบพบว่า คะแนนก่อนเรียน หลังเรียน คงทน แจกแจงปกติ เนื่องจาก Kolmogorov-Smirnov test ไม่มีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงใช้สถิติทดสอบที (t-test)

ตารางที่ 4.1 ตารางทดสอบข้อมูลแจกแจงปกติโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test)

Tests of Normality						
	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
ก่อนเรียน	.100	18	.200*	.974	18	.862
หลังเรียน	.132	18	.200*	.974	18	.867
คงทน	.185	18	.106	.972	18	.838

* This is a lower bound of the true significance.

a. Lilliefors Significance Correction

ดังนั้นในการเปรียบเทียบ ผู้วิจัยจึงใช้การทดสอบค่าที ซึ่งปรากฏ ผลดังนี้
ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้สารกัมมิต้องถิ่น
ประจวบคีรีขันธ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์)
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน
นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน
โดยใช้สารกัมมิต้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์

ผลการทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	df	t	p
ก่อนเรียน	18	17.11	4.01	4.06	17	5.85*	.000
หลังเรียน	18	21.17	3.26				

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนแต่ละแผนพบว่า
จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังใช้วิธีการ
อ่านจับใจความโดยใช้สารกัมมิต้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

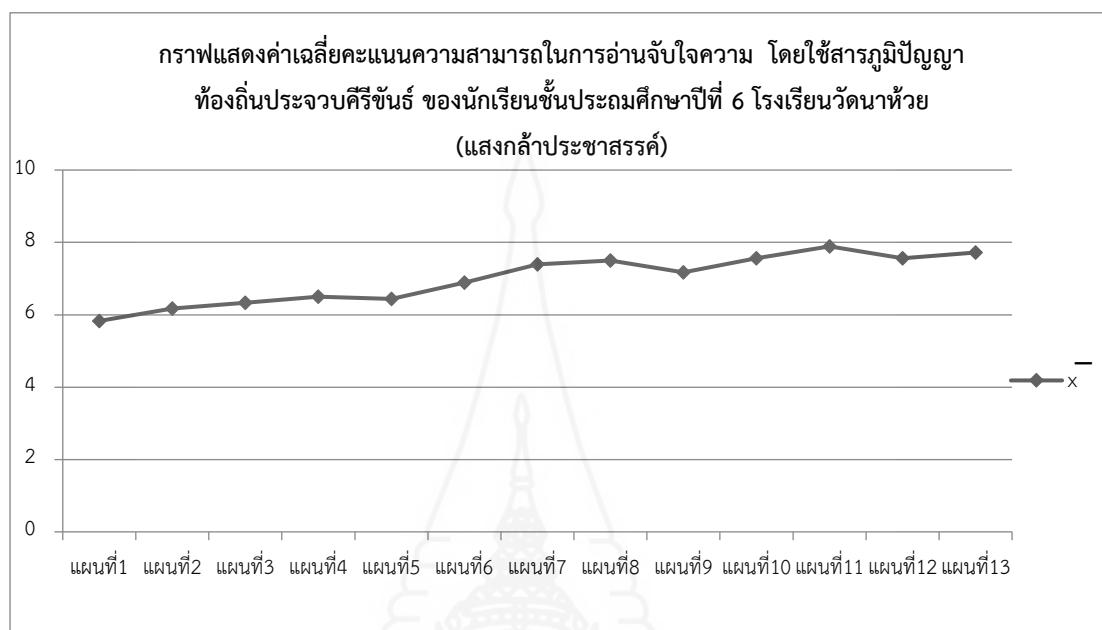
คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายแผน จำนวน 13 เรื่อง เรื่องละ 10 ข้อ 10 คะแนน รวมแบบฝึกหัดจำนวน 130 ข้อ 130 คะแนน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านจับใจความ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

แบบฝึกหัดท้ายเรื่อง	ชื่อภูมิปัญญา	$\bar{X}$	S.D.
1	เรื่อง เตรียมความพร้อมในการอ่านจับใจความ (ศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์)	5.83	1.04
2	เรื่อง แกงส้มชะครามกุ้งสด	6.17	1.38
3	เรื่อง ขนมปังชีสเชคไส้สับปะรด	6.33	1.53
4	เรื่อง ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด	6.50	1.25
5	เรื่อง ตำนานตาม่องล่าย	6.44	.98
6	เรื่อง ประเพณีลูกช่วงรำแคน	6.89	1.18
7	เรื่อง ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย	7.39	1.24
8	เรื่อง หลวงพ่อพาน	7.50	1.54
9	เรื่อง หลวงพ่อในกุฏิ	7.17	1.47
10	เรื่อง อุทยานแห่งชาติกุยบุรี	7.56	.86
11	เรื่อง ธนาคารปุม้าปากน้ำปราณ	7.89	.96
12	เรื่อง ผ้าไหมพัสดร์	7.56	1.15
13	เรื่อง สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก	7.72	.75
รวม		7.00	.85

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ จากการอ่านสารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่า นักเรียนทั้ง 18 คน มีคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดท้ายเรื่อง จากแผนการจัดการเรียนรู้ 13 แผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .85 มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 7.89 เรื่อง ธนาคารปุม้าปากน้ำปราณ คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 5.83 เรื่อง ศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์ และมีคะแนนค่าเฉลี่ย เท่ากัน 2 เรื่อง คือ เรื่องอุทยานแห่งชาติกุยบุรี

และผ้าไหมพัสเตอร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.56 ซึ่งข้อมูลจากตารางนำมาทำเป็นกราฟ พบว่านักเรียนมีแนวโน้มความสามารถในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น

ภาพที่ 4.1 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อ

ผลการทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	df	t	p
หลังเรียน 2 สัปดาห์	18	20.67	3.46	0.50	17	0.93*	.366
หลังเรียน	18	21.17	3.26				

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังใช้วิธีการอ่านจับใจความโดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนกับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่ต่างกันที่ระดับสำคัญทางสถิติ 0.05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอการวิจัยเรื่อง “ผลการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย 3 ส่วน ตามลำดับ ได้แก่ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.1.2 เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 89 โรงเรียน นักเรียน จำนวน 1,795 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) ที่เรียนวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวน 19 เรื่อง ได้แก่ (1) เหลืองสามร้อยยอด (2) ยากล่อมนางนอนวัดนาห้วย (3) ตะโก้ช่อนลูก (4) แกงส้มชะครามกุ้งสด 5) ขนมปังชีสเชคไส้

สัปดาห์ (6) ประเพณีลูกช่วงรำแคน (7) ตำนานตาม่องล่าย (8) ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด (9) ธนาการปูม้าปากน้ำปราณ (10) ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย (11) ผ้าไหมพัสดร์ (12) ศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์ (13) สบู่เหลวสมุนไพรสัปดาห์และใบบัวบก (14) หลวงพ่อในกุฏิ (15) หลวงพ่อพาน 16) อุทยานแห่งชาติกุยบุรี (17) ทูเรียนป่าละอู (18) ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” และ (19) ข้าวปัดวัดนาห้วย

2) *แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจวบคีรีขันธ์* ประกอบด้วย แผนเตรียมความพร้อมแนะนำข้อปฏิบัติและลำดับขั้นตอนในการอ่านจับใจความ จำนวน 1 แผน และแผนฝึกทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 13 แผน ใช้เวลาแผนละ 50 นาที แต่ละแผนประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้หลักการตามทฤษฎีที่สุมนันทา ตามที่ สุมนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ ได้ลำดับขั้นการอ่านจับใจความโดยยึดการพัฒนาการคิดตามลำดับจากขั้นต้นสู่ขั้นกลางและขั้นสูง โดยปรับวัตถุประสงค์ทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม (Bloom's Taxonomy) ได้แก่ รู้-จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ไปปรับประยุกต์ใช้กับการฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ วัสดุและประเมิน และผลเครื่องมือการประเมิน นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 นำไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน เพื่อปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้อีกครั้งก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3) *แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ* ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เนื้อหา เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ที่ไม่ใช่เรื่องที่น่ามาสร้างเป็นสารภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้แผนฝึกทักษะการอ่านจับใจความ แบบทดสอบเป็นคำถามที่แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวนชุดละ 30 ข้อ 30 คะแนน ซึ่งแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30-0.65 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.28-0.73 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9253 แบบทดสอบหลังเรียน มีความความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.30-0.65 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.29-0.69 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9235

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ ด้วยแบบทดสอบที่เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก เวลา 50 นาที

1) จัดการเรียนการสอน โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาสอนแผนละ 50 นาที จำนวน 13 แผน

2) ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ ด้วยแบบทดสอบที่เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก เวลา 50 นาที

3) หลังทำแบบทดสอบเว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ นำทดสอบวัดความคงทนของการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนฉบับเดิมทำซ้ำ

4) นำคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน มาวิเคราะห์ทางสถิติ

5) จัดทำสรุปผล โดยใช้ระเบียบวิจัย

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนจากสารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน และการวัดความคงทนในการเรียนรู้

2) หาประสิทธิภาพของสารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์

3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้ t-test

4) ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้ t-test

1.3 ผลการวิจัย

จากการดำเนินวิจัย สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1.3.1 ผลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนหลังเรียน พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.3.2 ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังใช้วิธีการอ่านจับใจความโดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนกับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของการทดสอบซ้ำหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่ต่างกันที่ระดับสำคัญทางสถิติ 0.05 หมายความว่า นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้

2. อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง “ผลการใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ปรากฏประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ผลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ความสามารถในการอ่านหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 อาจเนื่องมาจากนักเรียนนักเรียนได้เรียนเรื่องที่มีความหมายเป็นเรื่องใกล้ตัวที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นที่นักเรียนอยู่ จึงเกิดแรงจูงใจในการเรียน ทำให้สนใจเรียนเรื่องที่นำมาฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ตามที่สุนันทา มั่งเศรษฐวิทย์ (2555) กล่าวว่า ครูต้องนำความรู้ในด้านจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการอ่าน วิธีการสอนและวิธีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน สอดคล้องกับนียดา น่วมไม้พุ่ม (2561, น. 1) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาครที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเจตคติต่อท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกระทุ่มแบน “วิเศษสมุทรคุณ” จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.89/86.43 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร สูงกว่าความสามารถดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร มีเจตคติต่อท้องถิ่นสูงกว่าเจตคติดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้เครื่องมือหรือแบบทดสอบความสามารถในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความและการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน จัดทำแผนผังการสร้างแบบทดสอบ เพื่อกำหนดจำนวนข้อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการ ได้มีการตรวจสอบนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ผ่านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษาไทยและด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา นำแบบทดสอบวัด ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์รายข้อ หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (R) ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

ดังนั้นการได้เรียนรู้สิ่งที่เป็นเรื่องใกล้ตัวสามารถกระตุ้นความใคร่รู้ของนักเรียนได้ดี เพราะสิ่งที่เรียนรู้มีความหมายและสนองตอบความต้องการในการดำเนินชีวิตของนักเรียนได้ดี

นอกจากนี้การเตรียมเครื่องมือวัดประสิทธิภาพในการฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่ผ่านกระบวนการอย่างเป็นขั้นตอนนั้น จะช่วยให้ผลที่ออกมามีการพัฒนาที่สูงขึ้นได้

2.2 ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังใช้วิธีการอ่านจับใจความ โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนกับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของการทดสอบซ้ำหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่ต่างกันที่ระดับสำคัญทางสถิติ 0.5 หมายความว่า นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ อาจเนื่องมาจากการได้ทำกิจกรรมที่ตรงกับความสนใจคือเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ สอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น. 129) กล่าวว่า ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่านขึ้นอยู่กับความรู้สึกรัก เจตคติและจิตใจที่มีต่อสิ่งที่อ่าน ถ้านักเรียนเกิดเจตคติที่ดีแล้วจะทำให้เรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การนักเรียนจะมีความสุขในการเรียนแล้วขั้นตอนกระบวนการเรียนก็เป็นสิ่งที่สำคัญและส่งผลต่อการจำเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่ได้เรียนมาได้ในระยะยาว สอดคล้องกับ กาเย่ (Gagne, 1994 อ้างถึงใน สำเนา ศรีประสงค์, 2547, น. 17, น. 27-23) ได้อธิบายขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้และจำพอสรุปได้ ดังนี้ การจูงใจเป็นการชักจูงให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ การทำความเข้าใจ การเรียนรู้ปรุงแต่งสิ่งที่เรียนรู้ไว้เป็นความจำ ความสามารถในการสะสมสิ่งเร้าเก็บไว้ในความจำ การรื้อฟื้น การสรุปหลักการขั้นนี้ เป็นความสามารถที่ใช้ในสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วไปประยุกต์กับสิ่งเร้าใหม่ที่ประสบมาการลงมือปฏิบัติเป็นการแสดงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเรียนรู้ และการสร้างผลย้อนกลับ ขั้นนี้ผู้รับทราบผลการเรียนรู้ ถ้าขั้นทำความเข้าใจและการเรียนรู้ไม่ดี ขั้นการจำก็จะลดลงหรือจำไม่ได้เลยจากกระบวนการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าคนเราจะจำสิ่งที่เรียนมากได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ว่า จะช่วยให้เกิดความจำระยะยาวแก่ผู้เรียนได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวด้วย

การเรียนรู้สิ่งใกล้ตัวตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งความรู้นั้นเข้าไปอยู่ในการจำของสมองแล้วนั้นเมื่อระยะเวลาผ่านไป สมองจะสามารถเก็บเรื่องราวความรู้ที่เคยเรียนมาเพื่อค้นคืนความรู้เดิมได้เรียกว่าความคงทนในการเรียนรู้ ซึ่งต้องใช้กระบวนการฝึกคิด ฝึกจะที่เป็นขั้นตอนดังนั้นการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน จึงต้องจัดอย่างเป็นระบบ ให้เวลาในการฝึกทักษะด้านการอ่านจับใจความบ่อยๆ และควรเลือกรื่องที่มีความหมายต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันจนกลายเป็นความคงทนในการเรียนรู้

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง“ผลการใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากความหลากหลายของภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูควรสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเข้าใจและร่วมกันรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้อยู่ต่อไป

3.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์สามารถนำไปอ่านเพิ่มเติมหรือใช้สอนซ่อมเสริมให้แก่ักเรียนได้ เพราะนอกจากจะพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้แล้ว ยังสร้างเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์อีกด้วย

3.1.3 ครูที่สอนภาษาไทยและวิชาอื่นๆ สามารถเลือกใช้เนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ไปบูรณาการให้ตรงกับสาระการเรียนรู้ของตนได้

3.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการวิจัยโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ กับตัวแปรอื่นที่ทันสมัย เช่น หนังสืออ่านเพิ่มเติม การตูนอนิเมชั่น เกมสร้างสรรค์ เป็นต้น

3.2.2 ควรมีการวิจัยโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ความพึงพอใจหรือเจตคติ

3.2.3 ควรมีการทำวิจัยภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์เพื่อพัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบช่วยธรรมมาภิบาล

บรรณานุกรม

- กนกพร ฉิมพลี. (2555). รูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมเครื่องจักสาน: กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กอบแก้ว สกุกแก้ว. (2553). การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง จากการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity). (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- เกศินี โภมล. (2557). ผลการใช้ผังกราฟิกประกอบกับการสอนแบบ 7 อี ที่มีต่อความคงทน ในการเรียนรู้วิชาเคมี การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตพื้นที่อำนาจเจริญ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- เคน จันทรวงษ์. (2553). ภูมิปัญญาท้องถิ่น. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: พัฒนาวิชาการ.
- จิตรลดา บุญเรือง. (2552). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ.
- จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และbahยัน อิมสำราญ. (2547). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: พี.เพรส.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2520). ความจำมนุษย์. กรุงเทพฯ: แผนกวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชีราพร ภูตระกูล. (2547). ผลการใช้วิธีการสอนแบบคนพบที่เน้นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนคณิตศาสตร์ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2547). การสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: เมธีพิปส์.

- ดลวรรณ พวงวิภาค. (2554). ผลการเรียนรู้และความคงทนเรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากการเรียนด้วยหนังสือนิทาน อิเล็กทรอนิกส์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2554). ภูมิปัญญาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า
- ถวัลย์ มาศจรัส และณิชนันท์ ประสงค์. (2556). เครื่องมือการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ และเอกลักษณ์ของท้องถิ่น. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- นิตดา น่วมไม้พุ่ม. (2561). ผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเจตคติต่อท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกระทุ่มแบน “วิเศษสมุทรวงศ์” จังหวัดสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ปรวิตา นำบุญจิตร์. (2556). ผลการใช้เกมประกอบการสอนคำศัพท์ที่มีต่อความสามารถในการเรียนรู้ คำศัพท์ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญา-ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2539). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภชาติ. (2552). หน่วยที่ 4 ทฤษฎีการเรียนรู้กับการสอน. ใน เอกสารการสอน ชุติวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีทางการสอน. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พรภวิชัย นันทชัชวาลกุล. (2559). ผลการใช้เทคนิค SQ3RS และภูมิปัญญาท้องถิ่นพระนครศรีอยุธยาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความและเจตคติต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- พิมพ์พรรณ พูลสวัสดิ์. (2556). การใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วพัฒนาการอ่านจับใจความสู่ การเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปึกgrim จังหวัดสระแก้ว. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

- พิสมัย กองธรรม. (2552). ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ ซี ไอ อาร์ ซี ผสมผสานกับวิธีซินเนคติกส์ ต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- พัชรินทร์ สิริสุนทร. (2550). ชุมชนปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ แนวคิดเทคนิคและวิธีการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). ประวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: มติชน.
- วนิดา โนนคำ. (2554). ผลการใช้วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนศรีจันทร์วิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก จังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา- ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วิภาวรรณ ไกรคุ้ม. (2552). สอนอ่านจับใจความตามสไตล์คุณ. วารสารวิชาการ, 12(4), 25-29.
- วรรณิ ลิ้มอักษร. (2540). จิตวิทยาการศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เสรี พงศ์พิศ. (2547). แผนชีวิตเศรษฐกิจชุมชน: ภูมิปัญญาไทย ชาวบ้านไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2549). หน่วยที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา การอ่านภาษาไทย. นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2550). หนังสือคู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่องสร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค.
- _____. (2552). สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3). กรุงเทพฯ: องค์การค้าของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค.
- _____. (2554). หน่วยที่ 2 ทฤษฎีและรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย. นนทบุรี: สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2554). หน่วยที่ 2 ทฤษฎีและรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย. นนทบุรี: สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2554). หน่วยที่ 5 กลวิธีเพื่อการเรียนการสอนอ่านในระดับประถมศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ภาษาไทย*. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุกัญญา วันชนะ. (2553). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกาตเมฆอำเภอมะเอย์ จังหวัดลำปาง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะปีบวาระแห่งชาติ (พ.ศ. 2551-2555)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำเนา ศรีประสงค์. (2547). *การศึกษามผลการใช้เกมคำศัพท์ประกอบการสอนที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง*. (ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.
- สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2540). *การเขียน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เอกวิทย์ ณ ถกลาง. (2544). *ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ปริ้นติ้งกรุ๊ป.
- Adam, Jack A. (1970). *Teaching Mathematics*. New York: Mc Graw – Hill Book.
- Guildford. (1952). *Genera Psychology*. Canada: Van Nostrand.
- Nunnally. (1959). *Test and Measurement*. New York: Mc Graw – Hill Book.
- Travers, Robert M. (1977). *Essentials of learning*. (4th ed.). New York: Macmillan.
- Levene; & Reves. (1994). *Development Reading Skill*. Cambridge University Press.
- Dyer, G. G. (2001). A study of effect of pre reading mapping on comprehension and transfer of learning. *Dissertation Abstracts International*, 1512-A.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ตัวอย่างสำเนาหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

1. ชื่อ นางโศรญา พันธุ์จันทร์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านนาบัว ตำบลห้วยยาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท (ศษ.ม.) (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต) สาขาการสอนภาษาไทย
จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ครูผู้สอนภาษาไทยดีเด่น ระดับ ม.ต้น ปี 57-59 สพป.อบ.3
- ครูผู้ฝึกสอนหนังสือทำมือระดับประเทศ จากโครงการสร้างสรรค์ปัญญาพัฒนาการเขียนอ่านสารานุกรมไทยฯ
- ครูผู้ฝึกสอนการพูด ระดับประเทศ อภิปรายยับยั้งความคิดพิชิตปัญหาพลังงานไฟฟ้าไทย
- ครูผู้ฝึกสอนกิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ชื่อ ว่าที่ร้อยตรีณัฐนันท์ วรรณสุข

สถานที่ทำงาน โรงเรียนโนนสุวรรณพิทยาคม อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) ภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การสอนภาษาไทย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- วิทยากรแกนนำโครงการเร่งรัดคุณภาพการอ่านออกเขียนได้(PISA) โดย สพฐ.
- กรรมการตัดสินการแข่งขันการอ่านเอาเรื่องตามแนว PISA
- ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2559-2560
- รางวัลครูดีของแผ่นดิน รองชนะเลิศ ระดับชาติ ปี 2560 โดย มูลนิธิครูดีของแผ่นดิน รับโล่จาก ฯพณฯ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี
- รางวัลผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ 29 กรกฎาคม 2560 จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

- รางวัลครูผู้ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติ(O-NET) ชั้น ม.6 วิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
- การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโนนสุวรรณพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ระหว่างการใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบกับแบบปกติ

3. ชื่อ นางอุไรรัตน์ ศรีวงศ์ชัย

ตำแหน่ง ครู ครูชำนาญการ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนพุทไธสง ตำบลพุทไธสง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

วุฒิการศึกษา ป.ตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) ภาษาไทย ม.ราชภัฏบุรีรัมย์
ป.โท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การสอนภาษาไทย
จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

4. ชื่อ นางสาวสุปราณี ปิ่นคง

สถานที่ทำงาน โรงเรียนดอนยางวิทยา ตำบลโพไร่หวาน อำเภอเมืองเพชรบุรี เพชรบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

วุฒิการศึกษา ป.ตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) ภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ป.โท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การประเมินการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาไทย
- หัวหน้าแผนกและการประกันคุณภาพการศึกษา

5. ชื่อ นางสาวนันท์รัตน์ มีล้วน

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านหนองห้วยผาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

วุฒิการศึกษา ป.ตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) ภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ป.โท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การประเมินการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

ประสบการณ์ทำงาน

- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน
- คณะกรรมการภาษาไทยระดับเขตพื้นที่

ผลงาน

- ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย ลำดับที่ 2 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
- ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557-2560 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ

รางวัล

- รางวัลวิจัยในชั้นเรียน ระดับดีเยี่ยม เรื่อง “การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” ปีการศึกษา 2557 ระดับเขตพื้นที่
- วิธีปฏิบัติที่ดีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ชื่อผลงาน “การสอนคิดวิเคราะห์อ่านเขียน...ง่ายนิดเดียว” ปีการศึกษา 2558 ระดับเขตพื้นที่

รางวัลครูผู้ฝึกสอน

1. รางวัลระดับเหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรม การประกวดหนังสือเล่มเล็ก ระดับชั้น ป.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 65 ปีการศึกษา 2558
2. รางวัลระดับเหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรม การประกวดหนังสือเล่มเล็ก ระดับชั้น ป.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 65 ปีการศึกษา 2558

3. รางวัลระดับเหรียญทองแดง กิจกรรม การประกวดหนังสือเล่มเล็ก ระดับชั้น ป.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับประเทศ ครั้งที่ 65 ปีการศึกษา 2558
4. รางวัลชนะเลิศ การแข่งขันตอบคำถามสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ครั้งที่ 23 ปี 2560 ระดับจังหวัด
5. รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 4 การแข่งขันตอบคำถามสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ครั้งที่ 23 ปี 2560 ระดับภาค
6. นักเรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันตอบคำถามสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ครั้งที่ 23 ระดับประเทศ
7. รางวัลระดับเหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรม การประกวดหนังสือเล่มเล็ก ระดับชั้น ป.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 67 ปีการศึกษา 2560

6. ชื่อ ดร.สมชัย สิ้นแท้

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการปราณบุรี

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต การวัดและประเมินผลการศึกษา
จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ.2528 ครูแนะแนวโรงเรียนสงเคราะห์เคลื่อนที่ช่องนนทรี กทม.

พ.ศ.2529-2531 ครูแนะแนวโรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย

พ.ศ.2532-2549 ครูแนะแนวโรงเรียนหัวหิน

พ.ศ.2549-2550 รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองขาม (สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง)

พ.ศ.2550-2551 รองผู้อำนวยการโรงเรียนกุยบุรีวิทยาคม

พ.ศ.2552-2554 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไร่บน

พ.ศ.2554-2558 ผู้อำนวยการโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา

พ.ศ.2558-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการปราณบุรี

ผลงานวิจัย

- การพัฒนารูปแบบการสร้างสมรรถนะการประเมินของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประยุกต์ใช้แนวคิดการสร้างความสามารถการประเมิน
- การพัฒนาสมรรถนะครูในการสร้างหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้รายวิชาป่าชายเลน เพื่อความยั่งยืน

รางวัล

- ผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนส่งเสริมมาตรฐานระบบด้านยาเสพติด สำนักงานอสาภาค สภาการศึกษาไทย
- โรงเรียนที่มีผลงานการปฏิบัติเป็นเลิศระดับประเทศด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มูลนิธิยุวศิกกุล
- ผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่นด้านการศึกษา สโมสรโรตารีหัวหิน
- ผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่นประจำปี 2558 สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. ชื่อ คุณแม่ชี จำเนียร รักชม

อาชีพ   นักบวช ที่วัดนาห้วย

อยู่ปัจจุบัน   วัดนาห้วย หมู่ที่ 3 ตำบลปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
77120

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

ด้านยาสมุนไพร บายศรี ได้รับเกียรติบัตรภูมิปัญญาไทยจาก สปจ. ประจวบคีรีขันธ์ มีความรอบรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น

8. ชื่อนางสมพร นุชพรรณ

อาชีพ   รับจ้าง

ที่อยู่ปัจจุบัน   27/2 หมู่ที่ 3 ตำบลปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
77120

การศึกษา   วุฒิชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

เรื่องการถนอมอาหารและการตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นวิทยากรสอนทำข้าวเกรียบสับประรด มีความรอบรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น

9. ชื่อนายสมบุญ สร้อยดอกไม้

ที่อยู่ปัจจุบัน 23 หมู่ที่ 7 ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77150

การศึกษา วุฒิ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม มีความรอบรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น

10. ชื่อนางวาทีณี ไม่น้อย

ที่อยู่ปัจจุบัน 245/1 หมู่ที่ 3 ตำบลปราณบุรี อำเภอปราณบุรี

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77120

การศึกษา วุฒิปริญญาตรี

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

ด้านภาษาและวรรณกรรมมีความรอบรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น

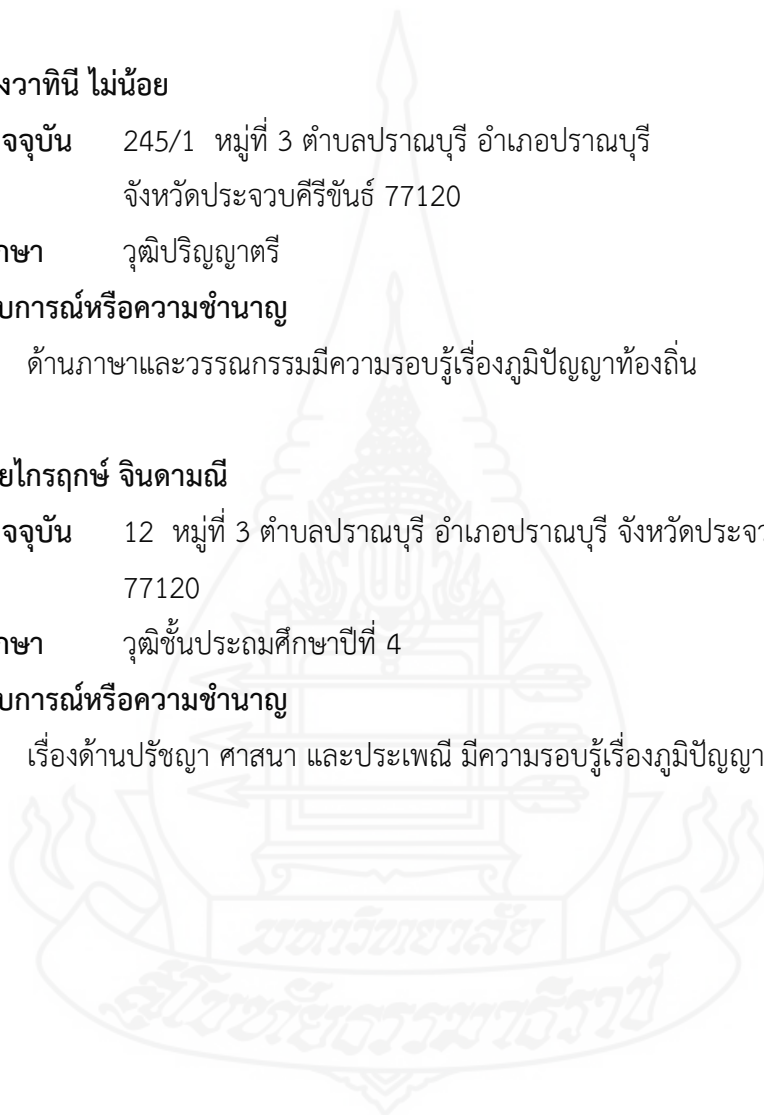
11. ชื่อนายไกรฤกษ์ จินตามณี

ที่อยู่ปัจจุบัน 12 หมู่ที่ 3 ตำบลปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
77120

การศึกษา วุฒิชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

เรื่องด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี มีความรอบรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น

ที่ อว 0602.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่.....

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวมาลินี สร้อยดอกไม้ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องผลการใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย การวัดและประเมินผล ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรนักศึกษา.....

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการวิจัย

แบบประเมินภูมิปัญญาท้องถิ่น

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

แบบประเมินภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมิน จำนวน 5 คน

.....

คำชี้แจง เมื่ออ่านเกณฑ์การเลือกภูมิปัญญาท้องถิ่นประจำบวรศิริรักษ์ แล้วพิจารณาว่า หัวข้อเรื่องที่น่าเสนอว่า

1. เนื้อหาที่มีความเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ของจังหวัดประจำบวรศิริรักษ์
2. เนื้อหาที่มีลักษณะเป็นภูมิปัญญา (ความรู้และความสามารถของคนในท้องถิ่น) จังหวัดประจำบวรศิริรักษ์
3. เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านดังนี้

ระดับการประเมิน

+1 = เห็นด้วยมาก   0 = ไม่แน่ใจ   -1 = ไม่เห็นด้วย

ข้อที่	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เห็นด้วยมาก +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
1.	ด้านเกษตรกรรม การปลูกสับปะรดหอมสุวรรณ				
2.	สับปะรดเหลืองสามร้อยยอด				
3.	เลี้ยงโคนม				
4.	น้ำส้มควั่นไม้				
5.	เลี้ยงหมูหลุม				
6.	ปลูกกล้วยน้ำว้า				
7.	เกษตรอินทรีย์				
8.	ทุเรียนปาละอู				
9.	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ลงรักปิดทอง ประดับลวดลายไทยลงบน ผลิตภัณฑ์จากไม้มะพร้าว				
10.	การทำบายศรี				
11.	ไม้กวาดก้านมะพร้าว				
12.	เครื่องประดับจากกะลามะพร้าว				
13.	กระดาษจากใยสับปะรด				

ข้อที่	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เห็นด้วยมาก +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
14.	ผ้าฝ้ายผลิตภัณฑ์จากโรงทอผ้าเขาเต่า				
15.	ประดิษฐ์เครื่องดนตรีไทยประเภทจะเข้และซิม				
16.	การทอผ้าพื้นเมือง				
17.	การทอผ้าฝ้าย				
18.	ประดิษฐ์เรือฉลอมจิว				
19.	ผ้าสีหางอน				
20.	กระเป๋าผ้ากระสอบประดับหอย				
21.	การทำลอบดักปลา				
22.	ตัดกระดาษแก้วใช้ในงานบวช				
23.	ดอกไม้จันทร์				
24.	ร้อยพวงมาลัย				
25.	ประดิษฐ์ธรรว ลูกมโหตร พวงมโหตร				
26.	การทำผ้าบาติก				
27.	ผ้าไหมพัทร์				
28.	สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรด-ใบบัวบก(คลองวาฬ)				
29.	โลชั่นน้ำมันมะพร้าว				
30.	การทำซั้งจากเชือก				
31.	ด้านการแพทย์แผนไทย นวดแผนไทย				
32.	การนวดฝ่าเท้า				
33.	การทำยาหม่อง				
34.	การทำยาหอม				
35.	การทำยาต้ม				
36.	ยากล่อมนางนอน				
37.	ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำเขาสามร้อยยอด				
38.	การอนุรักษ์ธรรมชาติสัตว์ป่าในเขตอุทยาน-แห่งชาติกุยบุรี				

ข้อที่	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เห็นด้วยมาก +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
39.	ธนาคารปู กลุ่มเกษตรกรทำประมงปากน้ำปราณ				
40.	ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี				
41.	ด้านศิลปวัฒนธรรม รำกลองยาว(นาฏศิลป์)				
42.	ระบำร้อนทอง				
43.	ระบำกระดาดจากใบสับปะรด(นาฏศิลป์)				
44.	ภาพวาดสีน้ำมัน(จิตรกรรม)				
45.	อุทยานราชภักดิ์(ประติมากรรม)				
46.	ศาลหลักเมือง ประจวบคีรีขันธ์ องค์หลักเมือง “จตุโชค”				
47.	เพลงเรือบก (การละเล่นพื้นบ้าน และ นันทนาการ)				
48.	แกะสลักหินเป็นวัตถุมงคล				
49.	หนังตะลุง(นาฏศิลป์)				
50.	ดิเกร์ฮูลู (การละเล่นพื้นบ้าน และ นันทนาการ)				
51.	แกะสลักไม้				
52.	พระที่นั่งคูหาฤทาส์				
53.	วังไกลกังวล				
54.	สถานีรถไฟหัวหิน				
55.	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี ประเพณีสงกรานต์ของบ้านนาห้วย อำเภอปราณบุรี				
56.	ประเพณีไทยทรงดำบ้านตาลเจ็ดยอด				
57.	หมอเรียกขวัญ(เอ็นขวัญ)ของไทยทรงดำ				
58.	ประกอบพิธีตั้งศาลพระภูมิ				
59.	การทำขวัญนาค				
60.	โผน กิ่งเพชร นักมวยแชมป์โลกคนแรก ของไทย				

ข้อที่	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เห็นด้วยมาก +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
61.	แพทย์ พูลธรัตน์ นักกีฬาเหรียญโอลิมปิกคนแรกของไทย				
62.	ศาลเจ้าพ่อเขาล้อมหมวก				
63.	ศาลตาม่องล่าย				
64.	หลวงพ่อบาน				
65.	หลวงพ่อกุฎิ				
	ด้านภาษาและวรรณกรรม				
66.	ตำนานตาม่องล่าย				
67.	ตำนานเขาสามร้อยยอด				
68.	ตำนานจระเข้ปราณบุรี				
69.	ตำนานขุนรองปลัดชู				
70.	ตำนานชีอูย				
71.	ตำนานเท็กซามพลิก				
72.	ตำนานแดงโมบางเปิด				
73.	ตำนานหินพระธาตุ				
70.	ตำนานม้าสีหมอก				
75.	ตำนานพ่อขุนด่าน				
76.	ตำนานเมืองกุย				
77.	ถ้าพระยานคร				
78.	ภาษากะเหรี่ยงป่าละอู				
	ด้านโภชนาการ				
79.	ข้าวปัด				
80.	ขนมโก๋โบราณ				
81.	ไข่เค็มใบเตย				
82.	แกงคั่วสับปรดใส่ไข่แมงดา				
83.	ขนมปังชีสเซคใส่สับปรด				
84.	การทำกะปิ				
85.	ปลาหมึกแดดเดียว ปราณบุรี				
86.	มะพร้าวอบกรอบ				
87.	เมี่ยงค้ำมะพร้าวอบ				
88.	หอยทอดขนมครก				
89.	สมุนไพรเชื่อม - แห้วต้ม				

ข้อที่	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เห็นด้วยมาก +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
90.	เครื่องตีม้น้ำมะตูม				
91.	เครื่องตีม้น้ำว่านทางจระเข้				
92.	ขนุนทอด				
93.	กล้วยกวน				
94.	กล้วยอบแห้ง				
95.	สับปะรดกวน				
96.	แกงส้มชะครามกุ้งสด				
97.	ตะโก้เสวย				
98.	ก้วยช่ายแป้งบาง				
99.	เค้กคลองวาฬ(ชิฟฟอนด์)				
100.	ตะโก้ช่อนลูก(ร้านแม่เก็บ)				
78	ภาษากะเหรี่ยงป่าละอู				
79	ด้านโภชนาการ ข้าวปัด				
80	ขนมโก๋โบราณ				
81	ไข่เค็มใบเตย				
82	แกงคั่วสับปะรดใส่ไข่แมงดา				
83	ขนมปังชีสเค้กใส่สับปะรด				
84	การทำกะปิ				
85	ปลาหมึกแดดเดียว ปรานบุรี				
85	มะพร้าวอบกรอบ				
87	เมี่ยงค้ำมะพร้าวอบ				
88	หอยทอดขนมครก				
89	สมุนไพรเชื่อม – แซ่อ้อม				
90	เครื่องตีม้น้ำมะตูม				
91	เครื่องตีม้น้ำว่านทางจระเข้				
92	ขนุนทอด				
93	กล้วยกวน				
94	กล้วยอบแห้ง				
95	สับปะรดกวน				
96	แกงส้มชะครามกุ้งสด				
90	เครื่องตีม้น้ำมะตูม				

ข้อที่	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เห็นด้วยมาก +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
97	ตะไคร้เสวย				
98	กุ่มขี้แห้งบ้าง				
99	เค้กคลองวาฬ(ชิฟฟอนด์)				
100	ตะไคร้ซอญลูก(ร้านแม่เก็บ)				

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

( )

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

**แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องสารภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

.....

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้สาร ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องความคิดเห็นของท่านพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป เกณฑ์การให้คะแนนเพื่อหาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ กำหนดเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอ แนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน				
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์				
3	กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์				
4	กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน				
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น				

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอ แนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและ จุดประสงค์				
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วย และความสามารถผู้เรียน				
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และกิจกรรม				
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้ง ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ				

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

1. จุดเด่นหรือข้อดีของแผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(

ผู้ประเมิน

)

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อสอบแบบอิงกลุ่ม
ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียน

ค่าความเที่ยง (Reliability) KR-20 = 0.9253

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	แปลผล	อำนาจ จำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
1	0.53	ใช้ได้	0.73 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.65	ใช้ได้	0.38 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.53	ใช้ได้	0.73 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.32	ใช้ได้	0.38 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.30	ใช้ได้	0.42 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.60	ใช้ได้	0.35 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.53	ใช้ได้	0.73 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.53	ใช้ได้	0.73 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.58	ใช้ได้	0.39 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
10	0.33	ใช้ได้	0.28 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.53	ใช้ได้	0.73 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.55	ใช้ได้	0.47 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
13	0.53	ใช้ได้	0.73 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.32	ใช้ได้	0.32 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.53	ใช้ได้	0.73 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
16	0.33	ใช้ได้	0.28 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
17	0.65	ใช้ได้	0.38 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
18	0.50	ใช้ได้	0.38 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
19	0.53	ใช้ได้	0.73 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
20	0.53	ใช้ได้	0.73 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
21	0.65	ใช้ได้	0.38 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
22	0.55	ใช้ได้	0.47 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
23	0.55	ใช้ได้	0.47 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
24	0.55	ใช้ได้	0.29 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
25	0.53	ใช้ได้	0.73 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	แปลผล	อำนาจ จำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
26	0.30	ใช้ได้	0.42 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
27	0.55	ใช้ได้	0.47 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
28	0.53	ใช้ได้	0.73 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
29	0.55	ใช้ได้	0.47 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
30	0.57	ใช้ได้	0.36 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อสอบแบบอิงกลุ่ม
ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียน

ค่าความเที่ยง (Reliability) KR-20 = 0.9235

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	แปลผล	อำนาจ จำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
1	0.55	ใช้ได้	0.63 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.55	ใช้ได้	0.50 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.65	ใช้ได้	0.43 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.60	ใช้ได้	0.59 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.30	ใช้ได้	0.51 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.65	ใช้ได้	0.43 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.58	ใช้ได้	0.66 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.55	ใช้ได้	0.63 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.53	ใช้ได้	0.38 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
10	0.60	ใช้ได้	0.61 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.65	ใช้ได้	0.69 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.65	ใช้ได้	0.43 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
13	0.30	ใช้ได้	0.51 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.65	ใช้ได้	0.69 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.57	ใช้ได้	0.29 *	0.02	ใช้ได้	ใช้ได้
16	0.58	ใช้ได้	0.35 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
17	0.58	ใช้ได้	0.30 *	0.02	ใช้ได้	ใช้ได้
18	0.30	ใช้ได้	0.51 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
19	0.30	ใช้ได้	0.51 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
20	0.55	ใช้ได้	0.63 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
21	0.65	ใช้ได้	0.38 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
22	0.58	ใช้ได้	0.35 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
23	0.55	ใช้ได้	0.63 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
24	0.60	ใช้ได้	0.40 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
25	0.30	ใช้ได้	0.51 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	แปลผล	อำนาจ จำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
26	0.55	ใช้ได้	0.63 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
27	0.65	ใช้ได้	0.43 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
28	0.30	ใช้ได้	0.51 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
29	0.58	ใช้ได้	0.50 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
30	0.55	ใช้ได้	0.63 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

แผนการจัดการเรียนรู้

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง เตรียมความพร้อมในการอ่านจับใจความ

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก ซึ่งบทอ่านโดยทั่วไปจะประกอบด้วยย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะมีประเด็นหลักและประเด็นรองเป็นส่วนขยายเพื่อให้เนื้อหาชัดเจนขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกวิธีปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ
2. บอกความหมายของการอ่านจับใจความ
3. อธิบายขั้นตอนการใช้คำถามตามหลักการของบลูมได้
4. ทำแบบฝึกหัด เรื่องศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์ ได้อย่างน้อยร้อยละ 80

สาระการเรียนรู้

1. วิธีปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ
2. ความหมายของการอ่านจับใจความ
3. ลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ
4. การใช้คำถามพัฒนาความคิดตามหลักการของบลูม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านจับใจความ

ขั้นสอน (40 นาที)

1. ครูขอตัวแทนนักเรียน 2 คนออกมาสาธิตทำนั้งอ่านหนังสือ แล้วให้นักเรียนสังเกตลักษณะท่าทางที่เห็นจากการแสดงวิธีการอ่านหนังสือของนักเรียนทั้ง 2 คน แล้วให้นักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการอ่านหนังสือที่ถูกต้อง

2. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละประมาณ 3-5 คน เพื่อศึกษาใบความรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ ประมาณ 5 นาที แล้วส่งตัวแทนกลุ่มสรุปหน้าชั้นเรียน

3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

4. ครูอธิบายการใช้คำถามตามหลักการของบลูม ว่าใช้เทคนิคการใช้คำถามตามระดับจุดมุ่งหมายของบลูม ซึ่งจัดระดับจุดมุ่งหมายตามระดับความรู้จากต่ำไปสูงไว้ 6 ระดับคือ ระดับความรู้

ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า และแจกใบความรู้

5. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง ศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความกำหนดเวลาให้อ่าน 5 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียน

6. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ใช้อ่านและไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่ม และครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติมดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) ชาวบ้านเชื่อว่า องค์หลักเมืองของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กำเนิดขึ้นที่ใด

แนวคำตอบ เทือกเขตเขตหมูบ้านย่านซื่อ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ระดับความเข้าใจ

2) เหตุการณ์ใดที่ช่วยเพิ่มความเชื่อแก่ชาวบ้านเกี่ยวกับองค์หลักเมืองของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แนวคำตอบ การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามบรมราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ทรงเปิดศาลหลักเมือง

ระดับนำไปใช้

3) หากนักเรียนต้องการศึกษาศิลปะความงดงามของศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะเหมาะสม

แนวคำตอบ ถ่ายภาพหรือวาดภาพเพื่อบันทึกรายละเอียดให้ได้มากที่สุด

ระดับวิเคราะห์

4) สิ่งที่มีคุณค่าของศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์นอกจากความสวยงามแล้วคือสิ่งใดเพราะอะไร

แนวคำตอบ องค์หลักเมืองคือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวประจวบคีรีขันธ์ให้เคารพ เพราะเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ

ระดับสังเคราะห์

5) การที่ชาวประจวบคีรีขันธ์ร่วมกันสร้างศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตรงกับสำนวนไทยใด

แนวคำตอบ สามัคคี คือ พลัง

ระดับประเมินค่า

6) นักเรียนคิดว่าอะไรคือข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเรื่อง

แนวคำตอบ ศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สวยที่สุดในประเทศไทย
สถาปัตยกรรมของศาลศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใช้รูปแบบศิลปะยุคสมัยลพบุรี

7. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์ แบบปรนัย
ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

8. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์ และ
อธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10นาที)

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับวิธีการอ่านจับใจความและการใช้คำถามตามหลักการ
ของบลูม

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการอ่านจับใจความ
2. ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการใช้คำถามตามหลักการของบลูม
3. ภาพแสดงวิธีการนั่งอ่านหนังสือ
4. ใบงานที่ 1 เรื่องศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์
5. แบบฝึกหัดเรื่อง ศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 10 ข้อ

วัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ
2. สังเกตการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ
3. สังเกตการตอบคำถามตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
4. สังเกตการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
5. ตรวจแบบฝึกหัด เรื่องศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 10 ข้อ

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัด เรื่องศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 10 ข้อ

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง การปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ

.....

1. วิธีการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ

1.1 หลักปฏิบัติในการอ่านจับใจความ

- 1.1.1 นั่งท่าสบาย ลำตัวตรง
- 1.1.2 ระยะเวลาสายตาห่างจากหนังสือประมาณ 1 ฟุต
- 1.1.3 ไม่เอียงคอ หรือศีรษะ หรือสายหน้าตามบรทัด
- 1.1.4 ไม่ทำปากขมูขมิบหรือออกเสียงขณะอ่าน
- 1.1.5 กวาดสายตาตลอดบรรทัดไม่มอยย้อนกลับ
- 1.1.6 ไม่ใช่นิ้วหรือสิ่งของใดๆ ชี้ตามตัวอักษร
- 1.1.7 มีสมาธิและปฏิบัติตนตามลำดับขั้นของการอ่าน

2. ลำดับขั้นในการอ่านจับใจความมีดังนี้

- 2.1 ขั้นความจำ-จำเรื่องราว ความหมาย คำจำกัดความ และเหตุการณ์สำคัญได้
- 2.2 ขั้นความเข้าใจ-เข้าใจความคิด ข้อความที่ได้คิดสอนใจ เล่าเรื่อง สรุปเรื่องและลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
- 2.3 ขั้นการนำไปใช้-นำถ้อยคำ ประโยค และเหตุการณ์จากการอ่านไปใช้แก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้
- 2.4 ขั้นการวิเคราะห์-แยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน แยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง บอกความเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องขององค์ประกอบได้
- 2.5 ขั้นการสังเคราะห์-รู้จักสรุปแนวคิดของเรื่อง เปรียบเทียบกับสถานการณ์ใกล้เคียงสุภาชิตหรือคำพังเพย บอกลักษณะที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน
- 2.6 ขั้นการประเมินค่า-รู้จักตัดสินคุณค่าเรื่องที่อ่าน แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้และสามารถคาดคะเนเหตุการณ์ในเรื่องได้อย่างมีเหตุผล

กล่าวโดยสรุป ลำดับขั้นในการอ่านมีดังนี้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

3. การตั้งคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความมี 6 ชั้น ดังนี้
- 3.1 ความรู้-ความจำ คือ รู้ความหมายของคำ ประโยค ข้อความ เนื้อเรื่องบอกเหตุการณ์สำคัญได้ถูกต้อง
  - 3.2 ความเข้าใจ คือ บอกลำดับเหตุการณ์ได้ ย่อเรื่องได้ เล่าเรื่องหรือสรุปเรื่องได้
  - 3.3 การนำไปใช้ คือ นำเหตุการณ์หรือประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
  - 3.4 การวิเคราะห์ คือ สามารถแยกเรื่องที่อ่านเป็นประเด็นย่อยๆ ได้ บอกความสัมพันธ์ขององค์ประกอบย่อยได้
  - 3.5 การสังเคราะห์ คือ นำเรื่องที่อ่านไปเปรียบเทียบกับสำนวนสุภาษิต หรือสถานการณ์ต่างๆ ได้
  - 3.6 การประเมินค่า คือ พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น คุณค่าที่ปรากฏในเรื่องความประทับใจที่ได้จากการอ่านเรื่องได้

เนื้อหา เรื่อง ศาลหลักเมือง ประจวบคีรีขันธ์

อ่านเรื่องต่อไปนี่แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

ศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นศาลหลักเมืองที่ได้รับขนานนามว่า ศาลหลักเมืองที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย สร้างขึ้นโดยได้รับความร่วมมือร่วมใจของชาวประจวบคีรีขันธ์ โดยการนำของ ร.ต.อำนวย ไทยานนท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในสมัยนั้น

สถาปัตยกรรมของศาลดังกล่าวใช้รูปแบบศิลปะยุคสมัยลพบุรีที่งดงามและเต็มไปด้วยมนต์เสน่ห์และความศักดิ์สิทธิ์ ศาลสร้างเป็นศาลจัตุรมุขยอดปราสาทตามแบบสยามลพบุรี มีปราสาท 9 ชั้น ยอดทอง ทางขึ้นมีนาคปรก 7 เศียร มีศาลบริวาร 4 ศาล ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานองค์เทพ พระโพธิสัตว์ ชั้นที่หนึ่งจะมีน้ำล้อมรอบบันได ชั้นที่เหลืออีก 8 ชั้น ประดิษฐานเทพโดยรอบ หน้าบันแรกเป็นรูปรอยตราพญาราหูอมจันทร์ ส่วนหน้าบันที่เหลืออีก 8 ชั้น ประดิษฐานองค์เทพล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว 2 ชั้น สดุดท้ายเป็นชั้นสูงสุด ใช้ประดิษฐานพระพุทธรูปตามความเชื่อและศรัทธา เมื่อขึ้นมาด้านในจะเจอ องค์หลักเมืองชื่อ "จตุโชค" เชื่อกันว่า กำเนิด ณ เทือกเขาเขตหมู่บ้านย่านชื่อ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตรงกับวันที่ 29 ธันวาคม พุทธศักราช 2535 มีเศียรสี่เศียร พักตร์มีสี่พักตร์ แกะสลักลายไทย โดยได้รับอิทธิพลจากศิลปะศรีวิชัยทั้งหมด จากนั้นได้เคลื่อนย้ายมาประดิษฐาน ณ ศาลหลักเมืองศาลหลักเมือง ในอำเภอมือง เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พุทธศักราช 2536

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณมหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งพระอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามบรมราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ทรงเปิด ศาลหลักเมืองนี้ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ.2537 สร้างความปลื้มปิติยินดีให้แก่คนประจวบคีรีขันธ์เป็นอย่างมาก และยังเพิ่มพลังความศรัทธาให้กับคนในพื้นที่และนอกพื้นที่เป็นอย่างสูง

ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้รับการยกย่องในเรื่องความสวยเป็นลำดับต้นของประเทศ เป็นแหล่งรวบรวมศิลปะชั้นเลิศไว้ให้คนรุ่นหลังได้มาชื่นชมความงดงามตามฉบับสมัยลพบุรี เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนประจวบคีรีขันธ์เคารพสักการะ นอกจากจะเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจของคนในจังหวัดแล้ว ยังเป็นที่รวมภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรมสมัยลพบุรีที่ดีอีกแห่งหนึ่งของประเทศอย่างแท้จริง

ดังนั้นเมื่อคนที่เดินทางผ่านศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จะเห็นผู้คนแวะมาสักการะบูชา ขอพรให้ชีวิตเจริญก้าวหน้าจากองค์หลักเมือง "จตุโชค" และบางส่วนแวะชมความงามของศาลพร้อมเก็บภาพแห่งความงดงามกลับไปฝากคนที่บ้าน ไม่ขาดสาย นำมาซึ่งความยินดีของชาวประจวบคีรีขันธ์ทุกคน

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ศาลหลักเมือง ประจวบคีรีขันธ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง
โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. องค์หลักเมืองที่อยู่ในศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชื่ออะไร
  - ก. จตุบาล
  - ข. จตุโชค
  - ค. จตุคาม
  - ง. จตุทิพย์
2. สถาปัตยกรรมของศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใช้รูปแบบศิลปะยุคสมัยใด
  - ก. อยุรยา
  - ข. สุโขทัย
  - ค. ลพบุรี
  - ง. ทวารวดี
3. พระโพธิสัตว์ หมายถึงอะไร
  - ก. ผู้ที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า
  - ข. เทวดาผู้ปกป้องรักษาทั้งปวง
  - ค. เทพที่ประดิษฐานโดยรอบ
  - ง. พญาราหูส่วนประทับหน้าบัน
4. ข้อใดคือสิ่งที่ทำให้ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้รับการขนานนามให้อยู่ลำดับต้น
ของประเทศไทย
  - ก. ความวิจิตร
  - ข. ความแปลก
  - ค. ความเก่าแก่
  - ง. ความศักดิ์สิทธิ์

5. ใครมีส่วนช่วยอนุรักษ์รักษาศาลหลักเมืองได้ดีที่สุด
  - ก. แจงไปสักการะศาลหลักเมืองเป็นประจำ
  - ข. จิวถ่ายรูปลักษณ์หลักเมืองไว้ดูเวลานึกถึง
  - ค. จอยลอบองค์หลักเมืองเพื่อให้โชคดี
  - ง. จำคิดว่าควรล้างทำความสะอาดศาลหลักเมือง
6. ถ้านักเรียนมีโอกาสไปศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไม่ควรปฏิบัติตนอย่างไร
  - ก. ถ่ายรูปเก็บภาพไว้ดู
  - ข. ขอพรจากองค์หลักเมือง
  - ค. สัมผัสศาลให้ได้มากที่สุด
  - ง. เล่าสิ่งที่พบเห็นให้คนอื่นฟัง
7. สิ่งสำคัญที่สุดที่ทำให้ศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกิดขึ้นคือข้อใด
  - ก. ความสมัครสมานสามัคคีของชาวประจวบคีรีขันธ์
  - ข. ความศักดิ์สิทธิ์ขององค์หลักเมืองที่คลใจให้สร้าง
  - ค. ความสามารถของผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
  - ง. ความสมบูรณ์ของต้นไม้บนเทือกเขาเขตนมูบ้านย่านซื่อ
8. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น
  - ก. ศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สร้างโดยการนำของ ร.ต.อำนาจ ไทยานนท์
  - ข. องค์หลักเมืองของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กำเนิด ณ เทือกเขาเขตนมูบ้านย่านซื่อ
  - ค. ศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นำมาซึ่งความยินดีของชาวประจวบคีรีขันธ์ทุกคน.
  - ง. องค์หลักเมืองของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีเศียรสี่เศียร พักตร์มีสี่พักตร์
แกะสลักลายไทย
9. สิ่งที่นักเรียนจะได้รับประโยชน์มากที่สุดจากการไปชมศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
คือสิ่งใด เพราะอะไร
  - ก. องค์ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพราะจะได้ขอพรให้สอบผ่านทุกวิชา
  - ข. ความวิจิตรของศาลหลักเมือง เพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะที่งดงาม
  - ค. ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพราะจะได้เก็บภาพสวยๆ ไว้ดูนานๆ
  - ง. ความสวยงามของศาลหลักเมือง เพราะสร้างความภาคภูมิใจให้ตนเอง
10. การร่วมมือร่วมใจของชาวประจวบคีรีขันธ์ในการสร้างศาลหลักเมืองตรงกับข้อความใด
  - ก. ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะ นำความสุขมาให้
  - ข. อย่าปล่อยให้เวลาให้ล่วงไปโดยเปล่าประโยชน์
  - ค. ทำกรรมใดแล้วไม่ร้อนใจภายหลัง กรรมที่ทำนั้นแลเป็นดี
  - ง. คนใจการุณ ช่วยแก้ไขคนให้หายโศกเศร้า

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ศาลหลักเมือง ประจวบคีรีขันธ์

1. ข
2. ค
3. ก
4. ก
5. ก
6. ค
7. ก
8. ค
9. ข
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง แกงส้มชะครามกุ้งสด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

แกงส้มชะครามกุ้งสด อาหารพื้นบ้านของชาวบ้านสามร้อยยอด ที่นำชะครามพืชท้องถิ่นหา
ง่ายที่มากประกอบอาหาร โดยเริ่มจากเตรียมวัตถุดิบ ทำน้ำพริกแกง ทอดไข่ใส่ใบชะคราม ปรงน้ำแกง
ให้มีรสเปรี้ยว หวาน เค็ม เมื่อจะรับประทานให้นำน้ำแกงตั้งไฟ แล้วตักราดที่ไข่เตรียมไว้ในชาม
รสเค็มจะได้จากใบชะคราม เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว แกงส้มชะครามกุ้งสามารถสะท้อนวิถีชีวิตของ
คนสามร้อยยอดได้เป็นอย่างดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาษิตที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

แกงส้มชะครามกุ้งสด

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง
ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นสอน (40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง แกงส้มชะครามกุ้งสด ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับ
ใจความกำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติ
ตนในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่ม และ
ครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจง
เพิ่มเติม โดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) ชะครามไม่สามารถเจริญเติบโตได้ในพื้นที่ที่มีลักษณะอย่างไร

แนวคำตอบ พื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าชายเลน

ระดับความเข้าใจ

2) ขั้นตอนการทำแกงส้มชะครามกุ้งสดเป็นอย่างไร

แนวคำตอบ เริ่มจากเตรียมวัตถุดิบ ทำน้ำพริกแกง ทอดไข่ใส่ใบชะคราม ปรงน้ำแกงให้มีรสเปรี้ยว หวาน เค็ม เมื่อจะรับประทานให้นำน้ำแกงตั้งไฟ แล้วตักราดที่ไข่เตรียมไว้ในชาม

ระดับนำไปใช้

3) คนที่ทำงานที่ยุ่งยากไม่สำเร็จเป็นเพราะขาดคุณธรรมในเรื่องใด

แนวคำตอบ ความอดทน

ระดับวิเคราะห์

4) แร่ธาตุที่อยู่ในดินมีผลต่อชะครามเรื่องใด

แนวคำตอบ เรื่องรสชาติของใบชะคราม

ระดับสังเคราะห์

5) นักเรียนคิดว่าคำขวัญใดที่ตรงกับการทำอาหารที่มีรสชาติดี

แนวคำตอบ -

ระดับประเมินค่า

6) นักเรียนคิดว่าอะไรจะเป็นสาเหตุที่ทำให้แกงส้มชะครามสูญหายไปจากสามร้อยยอด

แนวคำตอบ ป่าชายเลนถูกทำลาย

5. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องแกงส้มชะครามกุ้งสด แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

6. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องแกงส้มชะครามกุ้งสด และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

7. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้ นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 เรื่องแกงส้มชะครามกุ้งสด

24. แบบฝึกหัดเรื่องแกงส้มชะครามกุ้งสด จำนวน 10 ข้อ

วัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้

2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด เรื่องแก่งส้มชะครามกุ่มสด จำนวน 10 ข้อ โดยนักเรียนตอบคำถาม ถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 80

3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง

4. สังเกตการแสดงความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องแก่งส้มชะครามกุ่มสด จำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง แกงส้มชะครามกุ้งสด

อ่านเรื่องต่อไปแล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

แกงส้มชะครามกุ้งสด อาหารพื้นบ้านของชาวบ้านในอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่อาศัยอยู่ติดกับทะเลทำให้มีอาหารทะเลเลือกรับประทานได้อย่างหลากหลาย เช่น กุ้ง หมีก หอย และปู นอกจากนี้พืชที่ขึ้นบริเวณป่าชายเลน ซึ่งสามารถนำมาประกอบอาหารที่สำคัญได้แก่ ชะครามหรือบางท้องถิ่นเรียกว่า ส่าครามเป็นพืชท้องถิ่นที่ขึ้นเป็นจำนวนมากหารับประทานได้ง่าย

การทำแกงส้มชะครามกุ้งสด เริ่มจากเตรียมวัตถุดิบในการทำหาได้ในท้องถิ่น ได้แก่ ใบชะครามอ่อน กุ้งสด ไข่ไก่ น้ำพริกแกงส้ม น้ำสะอาด น้ำมะขามเปียก น้ำปลา น้ำตาลปีบ และน้ำตาลทราย การเลือกใบชะคราม ควรเลือกเฉพาะใบอ่อนที่เป็นสีเขียวเท่านั้น ส่วนใบแก่สีน้ำตาลแดงใช้แกงไม่ได้ให้เด็ดทิ้งไป

เริ่มจากการทำน้ำพริกแกงส้ม ใส่พริกแห้ง เกลือ และหัวหอมแดง ลงในครก จากนั้นตำหรือโขลกให้ส่วนผสมละเอียด แล้วเติมกะปิและขมิ้น หลังจากนั้นตำซ้ำอีกครั้งเพื่อให้ส่วนผสมทั้งหมดละเอียดเป็นเนื้อเดียวกัน เมื่อตำเสร็จแล้ว ให้ตักน้ำพริกแกงใส่หม้อ เทน้ำสะอาดลงไปแล้วละลายน้ำพริกแกงเตรียมไว้ จากนั้นปรุงรสด้วยน้ำมะขามเปียก เกลือ น้ำปลา น้ำตาลปีบ น้ำตาลทราย เพื่อให้ น้ำแกงจะมีรสชาติเปรี้ยวหวานนำ เค็มนิดหน่อย

ต่อไปให้ตอกไข่ใส่ชามแล้วตีไข่ให้ฟู แล้วจึงนำใบชะครามอ่อนที่ล้างสะอาด แล้วนำไปตีกับไข่ให้เข้ากัน นำไปทอดในน้ำมันร้อนจัดให้เหลืองนารับประทาน เมื่อสุกดีแล้วให้ตักขึ้นวางบนตะแกรงเพื่อให้สะเด็ดน้ำมัน เมื่อไข่เย็นลง ให้หั่นเป็นชิ้นพอดีคำ แล้วตักใส่ถ้วยรอไว้ นำหม้อที่ใส่น้ำแกงไปตั้งไฟอีกครั้ง โดยใช้ไฟแรงรอจนเดือดจึงใส่กุ้งสด เมื่อสุกดีแล้วจึงปิดไฟ เมื่อจะรับประทานให้ตักน้ำแกงราดไข่ที่หั่นเตรียมไว้ในชาม

ลักษณะเด่นของแกงส้มชะครามกุ้งสด คือการนำชะครามมาผสมกับไข่แล้วทอด ก่อนที่จะราดด้วยน้ำแกงรสจัด โดยคนทั่วไปอาจเคยรับประทานหรือเคยเห็นการนำชะครามมาประกอบอาหารประเภทต่างๆ เช่นแกงคั่วใบชะคราม ยำใบชะคราม ใบชะครามลวก ใบชะครามผัดไข่ แต่น้อยคนที่จะมีโอกาสได้รับประทาน แกงส้มชะครามกุ้งสดที่ทำลักษณะเดียวกับ แกงส้มชะครามไข่ดังที่กล่าวไว้ แต่แกงนี้จะรสชาติแกงจัดจ้าน กลมกล่อม มีรสเค็มนิดๆจากใบชะคราม เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ไม่มีอาหารจานใดเหมือน

นับว่าแกงส้มชะครามกุ้งสด เป็นกระจกสะท้อนวิถีชีวิตของคนสามร้อยยอด ที่มีความผูกพันกับธรรมชาติ บ่งบอกถึงถิ่นที่อยู่อาศัย อุบิสัยและสะท้อนให้เห็นความพอเพียงของชาวบ้านได้ชัดเจน

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง แก่งส้มชะครามกุ้งสด

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ชะครามขึ้นในพื้นที่ที่มีลักษณะอย่างไร
  - ก. ชายป่าชื้น
  - ข. ชายทะเล
  - ค. ป่าชายเลน
  - ง. ป่าดิบแล้ง
2. สิ่งใดไม่ใช่วัตถุดิบในการทำแก่งส้มชะครามกุ้งสด
  - ก. น้ำปลา
  - ข. กะทิ
  - ค. ไข่ไก่
  - ง. น้ำตาล
3. เหตุใดแก่งส้มชะครามกุ้งสดจึงมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว
  - ก. ได้รสเค็มนิดๆจากใบชะคราม
  - ข. ใช้น้ำปลาอย่างดีในการปรุงรส
  - ค. ใส่น้ำตาลปีบทำให้ได้รสหวานกลมกล่อม
  - ง. น้ำพริกแก่งส้มที่ตำอย่างละเอียดทำให้อร่อย
4. นักเรียนจะนำลักษณะเด่นเรื่องการเห็นคุณค่าของสิ่งของที่ตนมีของชาวสามร้อยยอดไปใช้ในชีวิตได้อย่างไร
  - ก. นำของที่เรามีอยู่เก็บรวบรวมไว้ขายเพื่อเพิ่มรายได้
  - ข. เก็บรักษาของใช้ของเราให้ดี เพราะถ้าเพื่อนเห็นอาจขอของเราไปใช้ได้
  - ค. ไม่ซื้อของเด็ดขาดเพราะจะทำให้ในอนาคตมีฐานะยากจน
  - ง. ซื้อเฉพาะของที่จำเป็นใช้ของที่เรามีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด
5. หากนักเรียนต้องการทำงานที่มีหลายขั้นตอนให้สำเร็จต้องใช้คุณธรรมข้อใด
  - ก. ความอดทน
  - ข. ความเสียสละ
  - ค. ความจริงใจ
  - ง. ความสามัคคี

6. ถ้าไม่มีใบชะครามนักเรียนคิดว่าจะใช้วัตถุดิบใดแทน
  - ก. หน่อไม้
  - ข. ผักกาดขาว
  - ค. ผักชีลาว
  - ง. แครอท
7. การที่ชาวสามร้อยยอดทำแกงส้มชะครามมีรสชาติอร่อยกลมกล่อมตรงกับสุขภาพใด
  - ก. เออเออห่อหมก
  - ข. สุขเอาเผากิน
  - ค. ผักชีโรยหน้า
  - ง. เสน่ห์ปลายจวัก
8. การที่ใบชะครามมีรสชาติเค็ม นักเรียนคิดว่าเกิดจากสิ่งใด
  - ก. เกลือที่ปรุงรส
  - ข. อุณหภูมิความร้อน
  - ค. แร่ธาตุในดิน
  - ง. น้ำปลาดิบ
9. สาเหตุหลักที่ชาวบ้านเลือกวัตถุดิบที่มีตามท้องถิ่นมาประกอบเป็นอาหารเพราะอะไร
  - ก. รสชาติดี
  - ข. หาได้ง่าย
  - ค. ราคาถูก
  - ง. แปลกใหม่
10. ถ้าชาวสามร้อยยอดไม่ช่วยกันอนุรักษ์ป่าชายเลนจะเกิดอะไรขึ้นกับต้นชะคราม
  - ก. ต้นชะครามที่สามร้อยยอดสูญพันธุ์
  - ข. ต้นชะครามจะมีราคาแพงเพราะหายาก
  - ค. รสชาติของชะครามจะเปลี่ยนไปจากเดิม
  - ง. สีของชะครามจะไม่ใช่เขียวเข้ม

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง แก่งส้มชะครามกุ้งสด

1. ค
2. ข
3. ก
4. ง
5. ก
6. ค
7. ง
8. ค
9. ข
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง ขนมปังชีสแซนด์สัปดาห์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ขนมปังชีสแซนด์สัปดาห์ขนมที่เกิดจากสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลายงามต้องการให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนเมืองปราณ จดจำรสชาติของสัปดาห์พันธุ์อินทรีซึ่งพันธุ์พื้นเมืองของปราณบุรี ว่ามีรสชาติหวานอมเปรี้ยวได้ จึงพยายามคิดผลิตภัณฑ์ขึ้นมาลองจำหน่ายให้แก่ผู้มาเยือนการทำขนมปังชีสแซนด์สัปดาห์ไม่ยุ่งยากแต่จะต้องใช้เวลาในการทำค่อนข้างนาน ขนมปังชีสแซนด์สัปดาห์ที่สร้างชื่อเสียงให้กับอำเภอปราณบุรีและจังหวัด แสดงให้เห็นถึงการนำภูมิปัญญาในการถนอมอาหารแบบดั้งเดิมผสมผสานกับขนมสมัยใหม่ นอกจากจะเป็นการสนับสนุนสินค้าเกษตรในท้องถิ่นสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

ขนมปังชีสแซนด์สัปดาห์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นสอน(40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่องขนมปังชีสแซนด์สัปดาห์ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความกำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่ม และครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติม โดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) สมาชิกกลุ่มใดที่รวมกันทำขนมปังชีสเชคไส้สับปะรด

แนวคำตอบ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพลาญงาม

ระดับความเข้าใจ

2) ข้อใดมีผลทำให้ไส้ขนมปังชีสเชคมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์

แนวคำตอบ การเลือกใช้สับปะรดพันธุ์อินทรีตีมาทำเป็นไส้ขนม รสเปรี้ยว หวาน เค็ม เมื่อจะรับประทานให้นำน้ำแกงตั้งไฟ แล้วตักราดที่ไข่เตรียมไว้ในชาม

ระดับนำไปใช้

3) นักเรียนควรนำลักษณะนิสัยที่ดีของผู้ที่ทำขนมปังชีสเชคไส้สับปะรดเรื่องใดมาใช้ในการเรียน

แนวคำตอบ ความอดทน ใจเย็น

ระดับวิเคราะห์

4) ข้อใดคือสิ่งที่ทำให้ไส้ของขนมปังชีสเชคมีสีแตกต่างจากที่อื่น

แนวคำตอบ อุปกรณ์ที่ใช้

ระดับสังเคราะห์

5) ถ้าไม่มีส่วนผสมสับปะรดจะใช้สิ่งแทน

แนวคำตอบ ใช้เม็ดสับแล้วหั่นเป็นเส้น

ระดับประเมินค่า

6) หากใช้สับปะรดพันธุ์อื่นมากวนเป็นไส้ของขนมปังชีสเชคเกิดอะไรขึ้น

แนวคำตอบ รสชาติไม่เป็นเอกลักษณ์ ไส้ขนมไม่ได้รสชาติหวานอมเปรี้ยว

4. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องแกงส้มชะครามกุ้งสด แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

5. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องขนมปังชีสเชคสับปะรดและอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้ นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

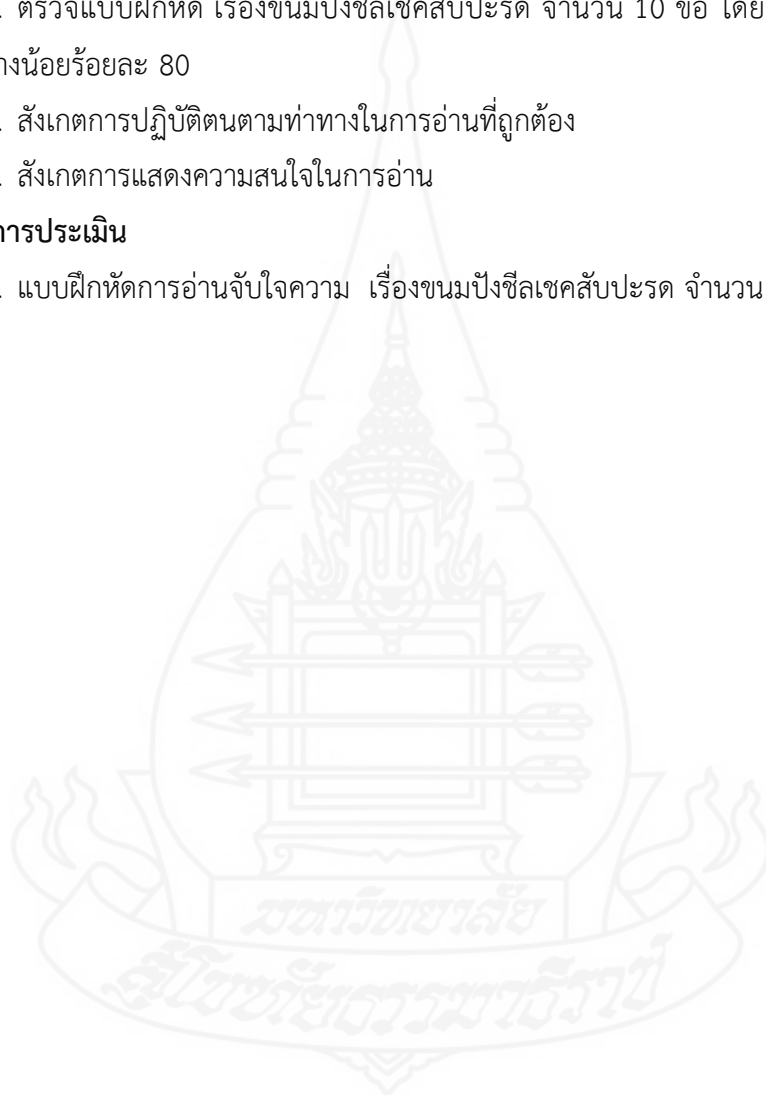
1. ใบงานที่ 1 เรื่องขนมปังซีลเชคส์บะรด
2. แบบฝึกหัดเรื่องขนมปังซีลเชคส์บะรด จำนวน 10 ข้อ

วัตถุประสงค์และประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด เรื่องขนมปังซีลเชคส์บะรด จำนวน 10 ข้อ โดยนักเรียนตอบคำถามถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 80
3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง
4. สังเกตการแสดง ความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องขนมปังซีลเชคส์บะรด จำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง ขนมปังชีสเซคไส้สับประรด

อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

ภูมิปัญญาการกวนสับประรดแบบดั้งเดิม ผสมผสานกับขนมปังสมัยใหม่ จนได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไม่ซ้ำกับของฝากจังหวัดใด ขนมปังชีสเซคไส้สับประรดขนมที่เกิดจากสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พลายงามต้องการให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนเมืองปราณ จดจำรสชาติของสับประรดพันธุ์อินทรีซึ่งเป็นพันธุ์พื้นเมืองของปราณบุรี ว่ามีรสชาติหวานอมเปรี้ยวได้ จึงพยายามคิดผลิตภัณฑ์ขึ้นมาลองจำหน่ายให้แก่ผู้มาเยือน

การทำขนมปังชีสเซคไส้สับประรดไม่ยุ่งยากแต่จะต้องใช้เวลาในการทำค่อนข้างนาน โดยเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์ ดังนี้ สับประรดพันธุ์อินทรี น้ำตาลทราย เกลือ แบะแซ กระทะ ไม้พาย ส้อม ตู้อบขนมปัง ถาดอบขนมปัง ขนมปังชีสเซคชนิดแผ่นเรียบ

ขั้นตอนการทำเริ่มจากปอกเปลือกสับประรดแล้วล้างให้สะอาด ใช้ส้อมขูดเนื้อสับประรดให้เป็นฝอยละเอียด ต้มน้ำให้ร้อน ใส่เนื้อสับประรดขูดฝอย เติมน้ำตาลทราย เกลือ แบะแซ ลงไปในขณะที่กำลังกวนสับประรด กวนจนกว่าสับประรดจะแห้ง ใช้เวลาประมาณ 3-4 ชั่วโมง เมื่อสับประรดแห้งดีแล้ว ให้ตักใส่ถาด พักไว้ให้อุ่น นำสับประรดกวนมาทาบบนแผ่นขนมปังชีสเซค แล้วนำแผ่นขนมปังชีสเซคอีกแผ่นมาประกบเข้าด้วยกันนำไปเรียงใส่ถาดอบขนม เอาเข้าตู้อบที่ 120 องศา ใช้เวลาในการอบ 10 นาที เพียงเท่านี้ก็จะได้ขนมปังชีสเซคไว้รับประทาน ถ้ารับประทานไม่หมดให้บรรจุลงในหีบห่อปิดให้สนิทไม่ให้อากาศเข้าได้ก็จะเก็บไว้รับประทานได้นาน

เอกลักษณ์ที่ทำให้ขนมปังชีสเซคของปราณบุรีแตกต่างจากที่อื่น คือ สับประรดที่นำมากวนนั้นใช้สับประรดพันธุ์อินทรีซึ่งเป็นพันธุ์พื้นเมืองของปราณบุรีเท่านั้น อุปกรณ์ที่ใช้ในการกวนใช้กระทะทองเหลืองและใช้เตาถ่านในการกวน สับประรดกวนที่ได้จึงมีสีส้มสวยงาม กลิ่นหอมและมีเนื้อละเอียดน่ารับประทาน ที่สำคัญต้องกวนสับประรดตลอดเวลาจนกว่าจะแห้ง

ขนมปังชีสเซคเป็นสินค้าที่สร้างชื่อเสียงให้กับอำเภอปราณบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผ่านการคัดสรรสินค้า OTOP ปี 2552 ระดับ 4 ดาว ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชีสเซคสับประรดต้นตำหรับขนมอร่อย เทศบาลปราณบุรี ประจำปี 2554 และ 2555

ปัจจุบันขนมปังชีสเซคมีการพัฒนาให้มีความหลากหลายมากขึ้น โดยนำถั่วพีชมาโรยที่แผ่นขนมปัง เพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่รักสุขภาพและชอบสิ่งแปลกใหม่ ความอร่อยเป็นที่รู้จักกันดีของนักท่องเที่ยวที่เคยมาเยือน ปราณบุรี เป็นขนมที่มีคุณค่าแสดงให้เห็นถึงการนำภูมิปัญญาในการถนอมอาหารแบบดั้งเดิม ผสมผสานกับขนมสมัยใหม่ นอกจากนี้จะเป็นการสนับสนุนสินค้าเกษตรในท้องถิ่น สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนไม่ต้องไปทำงานต่างถิ่นแล้วยังสร้างความภาคภูมิใจให้กับชาวปราณบุรีและชาวประจวบคีรีขันธ์เป็นอย่างยิ่ง

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ขนมหงษ์ชีสเค้กไส้สับปะรด

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ไส้ของขนมหงษ์ชีสเค้กทำจากสับปะรดสายพันธุ์ใด
  - ก. พันธุ์ปัตตาเวีย
  - ข. พันธุ์อินทรีชิต
  - ค. พันธุ์หอมสุวรรณ
  - ง. พันธุ์เหลืองสามร้อยยอด
2. ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์ใดไม่ใช่สิ่งที่ต้องใช้ในการเตรียมเมื่อจะทำขนมหงษ์ชีสเค้กไส้สับปะรด
  - ก. กระทง
  - ข. เกลือ
  - ค. แปะแซ
  - ง. กระทะ
3. ข้อใดมีผลทำให้ไส้สับปะรดกวนมีสีส้มนำรับประทาน
  - ก. สับปะรดพันธุ์พื้นเมือง
  - ข. อุณหภูมิ 120°
  - ค. กระทะทองเหลือง
  - ง. กวนนาน 3 – 4 ชั่วโมง
4. หากใช้เวลาในการกวนไส้สับปะรดเวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง จะเกิดอะไร
  - ก. สับปะรดกวนแฉะ
  - ข. สับปะรดกวนสีไม่สวย
  - ค. สับปะรดกวนไม่หอม
  - ง. สับปะรดกวนไม่เหนียว
5. ถ้านักเรียนซื้อขนมหงษ์ชีสเค้กมาแล้วรับประทานไม่หมดควรเก็บด้วยวิธีใด
  - ก. เอายางรัดแล้ววางไว้ปกติ
  - ข. เอาแซ่ไว้ในตู้เย็น
  - ค. เอาใส่กล่องปิดให้สนิท
  - ง. เอาตัวหนีบปิดไว้

6. ถ้าไม่มีไม้พายจะใช้อุปกรณ์ใดในการกวนสับประรดแทน
  - ก. ตะหลิว
  - ข. จวัก
  - ค. ทัพพี
  - ง. กระบวย
7. ผู้ที่ทำขนมปังชีสเค้กใส่สับประรดได้นั้นต้องมีลักษณะนิสัยอย่างไร
  - ก. ช่างสังเกต
  - ข. ต้อใจเย็น
  - ค. ทำงานเร็ว
  - ง. ต้อประหยัด
8. หากชาวปรานบุรีไม่มีสับประรดพันธุ์พื้นเมืองควรใช้สับประรดพันธุ์ใดแทน เพราะเหตุใด
  - ก. พันธุ์หอมสุวรรณ เพราะเนื้อหวานอมเปรี้ยว นุ่มนวล
  - ข. พันธุ์ภูแล เพราะรสหวานน้ำไม่กัดลิ้น
  - ค. พันธุ์บ้านคา เพราะรสชาติหวาน มีกลิ่นหอม เนื้อเหลืองสวย
  - ง. สับประรดพันธุ์ปัตตาเวีย เพราะมีเนื้อละเอียด สีเหลืองรสหวานน้ำ ผลที่มีขนาดใหญ่
9. ข้อใดคือสิ่งที่ทำให้ขนมปังชีสเค้กของปรานบุรีแตกต่างจากที่อื่น
  - ก. เพราะระยะเวลาในการกวนไส้ขนม
  - ข. เพราะรสชาติของชีสเค้ก
  - ค. เพราะรสชาติของไส้สับประรด
  - ง. เพราะอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำ
10. ถ้าต้องเลือกชื่อของฝากของปรานบุรี นักเรียนจะเลือกชื่ออะไร เพราะเหตุใด
  - ก. เลือกลูกตาลเชื่อม เพราะเป็นสินค้าที่หารับประทานได้ยาก
  - ข. เลือกเมี่ยงมะพร้าว เพราะรสชาติอร่อยถูกใจทุกคน
  - ค. เลือกขนมปังชีสเค้ก เพราะมีความเป็นเอกลักษณ์ ใช้ของในท้องถิ่น
  - ง. เลือกไวน์สับประรด เพราะจะได้เอาไว้มองในโอกาสต่างๆได้

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ขนมหังซีสเซคไส้สับประรด

1. ข
2. ก
3. ค
4. ก
5. ค
6. ค
7. ข
8. ก
9. ค
10. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด เล่าต่อกันมาว่ามีนายพรานเจอแก่งตัวอ้วนใหญ่ ยิ่งแก่งตัวนั้น แต่ไม่สำเร็จ เพราะลูกปืนก็ไม่ยอมลั่น จึงหันปืนไปทางอื่นปืนของก็ยิงได้ตามปกติ เขาจึงแก่งตัวนั้นไป แล้วพบว่าแก่งตัวนั้น เลียน้ำจากโขดหิน เรื่องราวของหินศักดิ์สิทธิ์จึงเป็นที่รู้จักกันของกลุ่มนายพราน เพราะนิยมนำหินเขาสามร้อยยอดพกติดตัวป้องกันอันตรายทั้งปวง เชื่อกันว่า ที่เขาสามร้อยยอดนี้ยังเต็มไปด้วยพระธาตุที่เรียกว่าพระธาตุสาวกของพระพุทธเจ้า เป็นหินศักดิ์สิทธิ์ที่ได้รับความนิยมจากผู้ที่สะสมเครื่องรางของขลัง มานาน ช่วยให้คนในท้องถิ่นมีอาชีพด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นสอน(40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความกำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่ม และครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติม โดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) นายพรานไปล่าสัตว์ที่ใด

แนวคำตอบ เขาสามร้อยยอด

ระดับความเข้าใจ

2) คำว่าสัมปทานในเรื่องที่อ่านหมายความว่าอย่างไร

แนวคำตอบ การที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติภายในระยะเวลา และตามเงื่อนไขที่รัฐกำหนด.

ระดับนำไปใช้

3) นักเรียนมีวิธีการส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างไร

แนวคำตอบ เผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับหินพระธาตุตามสื่อต่างๆ

ระดับวิเคราะห์

4) ความเป็นสิริมงคลจะเกิดขึ้นหากผู้ที่นำหินพระธาตุไปบูชาทำอะไรได้

แนวคำตอบ รักษาศีล

ระดับสังเคราะห์

5) นักเรียนคิดว่าสุภาสิตใดที่ตรงกับอาการเด่นของนายพราน

แนวคำตอบ ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

ระดับประเมินค่า

6) ถ้าไม่มีตำนานเรื่องนายพรานตามแก้งบนเขาสามร้อยยอด จะเกิดอะไรขึ้น

แนวคำตอบ ไม่มีเรื่องราวความศักดิ์สิทธิ์ของหินพระธาตุ

4. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องแก้งสามชุกรามกุ่มสด แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

5. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอดและอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้ นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 เรื่องตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด
2. แบบฝึกหัดเรื่องตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด จำนวน 10 ข้อ

วัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด เรื่องตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอดจำนวน 10 ข้อ โดยนักเรียน

ตอบคำถามถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 80

3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง
4. สังเกตการแสดงความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอดจำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด อ่านเรื่องต่อไปนี่แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอดเป็นเรื่องที่ชาวประจวบคีรีขันธ์รู้จักกันเป็นอย่างดี ชาวบ้านเล่าต่อกันมานานว่า มีนายพรานคนหนึ่งได้ออกเดินทางไปล่าสัตว์ที่เขาสามร้อยยอด เขาเจอแก๊งตัวอ้วนใหญ่กำลังเดินอยู่ที่เขตสามร้อยยอด จึงเหินวโกป็นแล้วเล็งเพื่อยิงแก๊งตัวนั้น แต่เมื่อยิงปืนออกไปก็ปรากฏว่าปืนไม่ลั่น แก๊งได้ยินเสียงปืนจึงวิ่งหนีไปได้ นายพรานไม่ละความพยายามตามไปอีก และเมื่อได้โอกาสดีก็ลองยิงอีก แต่ความพยายามของนายพรานครั้งแล้วครั้งเล่าต้องสูญเปล่า เพราะไม่ว่าจะยิงอีกสักกี่ครั้งลูกปืนก็ไม่ยอมลั่น นายพรานจึงตัดสินใจหันปืนไปทางทิศอื่นแล้วลองยิงดู ผลที่ได้คือปืนของเขาสามารถยิงได้ตามปกติ สร้างความประหลาดใจเป็นอย่างมาก เขาจึงค่อยๆ ตามแก๊งตัวนั้นไป แล้วพบว่าแก๊งตัวนั้น เลียน้ำจากโขดหิน มีลักษณะคล้ายไขไก่ ซึ่งฝังตัวอยู่ในก้อนหินทั้งแท่ง เมื่อกลับมาจากการล่าแก๊งเรื่องราวดังกล่าวเรื่องราวของหินศักดิ์สิทธิ์บนเทือกเขาสามร้อยยอดก็เป็นที่รู้จักกันของกลุ่มนายพราน เพราะนิยมนำหินเขาสามร้อยยอดพกติดตัวป้องกันอันตรายทั้งปวง แลยังเชื่ออีกว่าหินมีพลัง มีอำนาจทางด้านมหาอุด และอยู่ยงคงกระพันและต่อมาคนทั่วไปรู้จักกันดีในนามหินพระธาตุสามร้อยยอด

หินพระธาตุสามร้อยยอด พบบนเทือกในอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลักษณะเป็นก้อนกลม มีหลายขนาดหลายสี แต่ สีที่พบส่วนมากเป็นสีขาวขุ่น นอกจากนี้ยังมีสีแดงคล้ายดินเผา และสีส้มเหลืองคล้ายสีของน้ำผึ้ง หินพระธาตุสามร้อยยอดฝังอยู่ในแท่งหิน ซึ่งแท่งหินเหล่านี้จะทำหน้าที่คล้ายเกราะป้องกันให้หินพระธาตุที่อยู่ภายใน บางครั้งเรียกกันว่า พระธาตุไขในหิน

เชื่อกันว่า ที่เขาสามร้อยยอดนี้ยังเต็มไปด้วยพระธาตุที่เรียกว่าพระธาตุสาวทองพระพุทธเจ้าอาทิ พระองค์ลีมาล พระอัญญาโกณฑัญญะ พระโมคคัลลา พระสารีบุตร และพระสีวลี จึงทำให้มีการนำหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด ไปประดิษฐาน ณ บ้านเมืองตน เพื่อความเป็นสิริมงคลต่อชีวิต เมื่อนำไปบูชาแล้วก็ต้องปฏิบัติตนให้ดีตั้งอยู่ในศีลในธรรม ก็จะได้พบความสงบร่มเย็น ผู้ที่พบเห็นเราเกิดความรักใคร่ แคล้วคลาด ปลอดภัย มีโชคลาภดีเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน

นอกจากนี้หินพระธาตุเขาสามร้อยยอด เป็นหินศักดิ์สิทธิ์ที่ได้รับความนิยมจากผู้ทีสะสมเครื่องรางของขลัง มานาน จนกระทั่งมีการขอสัมปทานขุดหินเขาสามร้อยยอดออกมาขาย โดยจำหน่ายในรูปแบบของผลิตภัณฑ์หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ จำหน่ายหินดิบที่มีพระธาตุฝังอยู่ยังไม่ได้นำมาขึ้นรูป นำมาแกะเป็นพระ และเจียรเป็นเครื่องประดับต่างๆ สร้างรายได้ให้คนในชุมชนสามร้อยยอดมาเป็นเวลานาน

นับได้ว่าหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด นอกจากจะมีตำนานที่น่าสนใจแล้ว ยังให้คุณทางด้านจิตใจและ ช่วยให้คนในท้องถิ่นมีอาชีพ สร้างรายได้ สร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัวอีกด้วย

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. นายพรานได้ตามล่าสัตว์ชนิดใดที่เขาสามร้อยยอด

- ก. ค่าง
- ข. กวาง
- ค. เก้ง
- ง. ชะนี

2. โขดหินที่นายพรานตามพบมีลักษณะตรงกับข้อใด

- ก. คล้ายไข่ไก่ ฝังตัวอยู่ในก้อนหิน
- ข. เมื่อดวงกลม สีขาวขุ่น
- ค. ก้อนขนาดใหญ่ มีสีแดงคล้ายดินเผา
- ง. คล้ายเหรียญบาท ฝังอยู่ในแท่งหิน

เรื่องราวของหินศักดิ์สิทธิ์บนเทือกเขาสามร้อยยอดก็เป็นที่ยู้งักกันของกลุ่มนายพราน

3. จากข้อความข้างต้นคำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอะไร

- ก. พลังวิเศษที่ทำให้ผู้คนทั่วไปเกรงกลัวเคารพนับถือ
- ข. เครื่องเคารพบูชาที่มีมานานตามความเชื่อของคนโบราณ
- ค. สิ่งที่สามารถเสกให้เกิดของวิเศษได้ที่ใจตามต้องการ
- ง. ที่เชื่อถือว่ามีอำนาจบันดาลให้สำเร็จได้ดังประสงค์

4. ใครไม่นำลักษณะที่ดีของนายพรานมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

- ก. นิ่วพากเพียรในการเรียนกีตาร์
- ข. น้อยอดกลั้นไม่ให้โกรธเพื่อน
- ค. แนนอุตสาหะที่จะทำเรื่องยากให้ได้
- ง. นำมีความมานะที่จะปลูกข้าว

5. นักเรียนมีวิธีการสืบทอดตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอดให้คงอยู่ต่อไปอย่างไร
  - ก. ซื้อหนังสือตำนานพื้นบ้านจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มาอ่านเป็นประจำ
  - ข. ไปช่วยอุดหนุนผลิตภัณฑ์ที่ทำจากหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด
  - ค. เผยแพร่ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอดผ่านสื่อต่างๆ
  - ง. ชวนเพื่อนไปเยี่ยมชมหินพระธาตุที่เขาสามร้อยยอดบ่อยๆ
6. ถ้าหินพระธาตุที่เขาสามร้อยยอดหมดไปจะเกิดผลกระทบใดต่อคนในชุมชนมากที่สุด
  - ก. ชาวบ้านไม่ปฏิบัติตนอยู่ในศีล
  - ข. อาชีพที่ทำเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
  - ค. ไม่มีตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด
  - ง. จำนวนนักท่องเที่ยวลดน้อยลง
7. สาเหตุที่ทำให้หินพระธาตุเขาสามร้อยยอดได้รับความนิยมคือข้อใด
  - ก. ความเชื่อ
  - ข. ความสวย
  - ค. ความแปลก
  - ง. ความเป็นของหายาก
8. ข้อคิดใดตรงกับลักษณะเด่นของนายพรานเรื่องการไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคมากที่สุด
  - ก. มีความพยายาม
  - ข. มีความขยัน
  - ค. มีความเด็ดเดี่ยว
  - ง. มีความเอื้อเฟื้อ
9. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อเท็จจริง
  - ก. หินพระธาตุเขาสามร้อยยอด ลักษณะเป็นก้อนกลมและมีหลายสี
  - ข. หินมีพลังอำนาจทางด้านมหาอุด และอยู่ยงคงกระพัน
  - ค. เมื่อนำหินพระธาตุไปบูชาผู้ที่พบเห็นเราจะเกิดความรักใคร่
  - ง. หินเขาสามร้อยยอดพกติดตัวแล้วช่วยป้องกันอันตรายทั้งปวง
10. หินพระธาตุเขาสามร้อยยอดให้คุณค่าเรื่องใดแก่ผู้ที่นำไปมากที่สุด
  - ก. ความปลอดภัยจะมีเกิดขึ้นในชีวิต
  - ข. อำนาจที่บันดาลให้สำเร็จดังตั้งใจ
  - ค. รักษาศีลปฏิบัติตนเป็นคนดี
  - ง. โชคลาภที่จะเกิดในหน้าที่การงาน

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด

1. ค
2. ก
3. ง
4. ข
5. ค
6. ข
7. ก
8. ก
9. ก
10. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง ตำนานตาม่องล่าย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ณ หมู่บ้านอ่าวน้อยตาม่องล่าย และยายรำพึง มีลูกสาวแสนสวยชื่อยมโดย ให้อยู่ในจารีตประเพณีที่ดีงาม จนเป็นที่เลื่องลือและหมายปองของหนุ่มๆทั้งในหมู่และนอกหมู่บ้านยายรำพึง ตัดสินใจยกลูกสาวให้เจ้าล่าย ฝ่ายตาม่องล่ายก็ได้ยกลูกสาวให้กับพ่อค้าชาวจีน เมื่อฤกษ์ยามดีขบวนขันหมากของทั้งคู่ยก โขคร้ายฤกษ์ขันหมากของทั้งคู่เป็นวันเดียวกัน จึงทะเลาะกันอย่างรุนแรง ยายรำพึงเสียใจจึงวิ่งหนีไปและจนขาดใจ ตาม่องล่ายแค้นใจที่ตนเสียสัจจะต่อเจ้ากรุงจีน จึงจับยมโดยฉกร่างออกไปให้เจ้าล่ายหนึ่งซีก ไปตกเป็นเกาะนมสาว อำเภอบราณบุรี อีกซีกหนึ่งขว้างไปให้เจ้ากรุงจีน ไปตกในทะเลเป็นเกาะนมสาว จังหวัดชลบุรี ตาม่องล่ายรู้สึกทรมานใจที่สุด คิดขึ้นมาว่าตนไม่เหลือใคร ข้าวของมากมายที่มีอยู่ในงานไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป จึงโยนของทุกอย่างรวมถึงของหมั้นทิ้งลงทะเลไปจนหมด และคว่ำไ้เหล่าไปตีมนสิ้นใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

ตำนานตาม่องล่าย

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ชั้นสอน (40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง ตำนานตามองถ่าย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความ กำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตน ในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่ม และครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติม โดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) ยายรำพึงมีลักษณะเป็นอย่างไร

แนวคำตอบ เป็นคนพูดจาโผงผาง

ระดับความเข้าใจ

2) คำกล่าวที่ว่า ตามองถ่ายเป็นที่ย่าเเกรงของคนในหมู่บ้าน หมายความว่าอย่างไร

แนวคำตอบ ตามองถ่ายเป็นที่เกรงกลัวเพราะความเคารพนับถือ

ระดับนำไปใช้

3) หากนักเรียนอยากให้เพื่อนยอมรับในการตัดสินใจของตนเองความทำอย่างไร

แนวคำตอบ พูดคุยกับเพื่อนตรงๆ โดยไม่ใช้อารมณ์โมโห

ระดับวิเคราะห์

4) อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ร้ายขึ้น

แนวคำตอบ ความไม่มีสติ

ระดับสังเคราะห์

5) นักเรียนคิดว่าสุภาจิตใดที่ตรงกับการเหตุการณ์ที่ตามองถ่ายกับยายรำพึงทะเลาะกัน
ไม่ยอมกัน

แนวคำตอบ ชิงกี้รา ช่างีแรง

ระดับประเมินค่า

6) นักเรียนคิดว่าถ้าตามองถ่ายกับยายรำพึงพูดจากันดีๆจะเกิดอะไรขึ้น

แนวคำตอบ ไม่มีการสูญเสียเกิดขึ้น โยมโดยได้แต่งงานกับคนที่รัก

4. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องแกงส้มชะครามกุ้งสด แบบปรนัย ชนิด
เลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

5. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องตำนานตามองถ่ายและอธิบาย
เพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้
นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

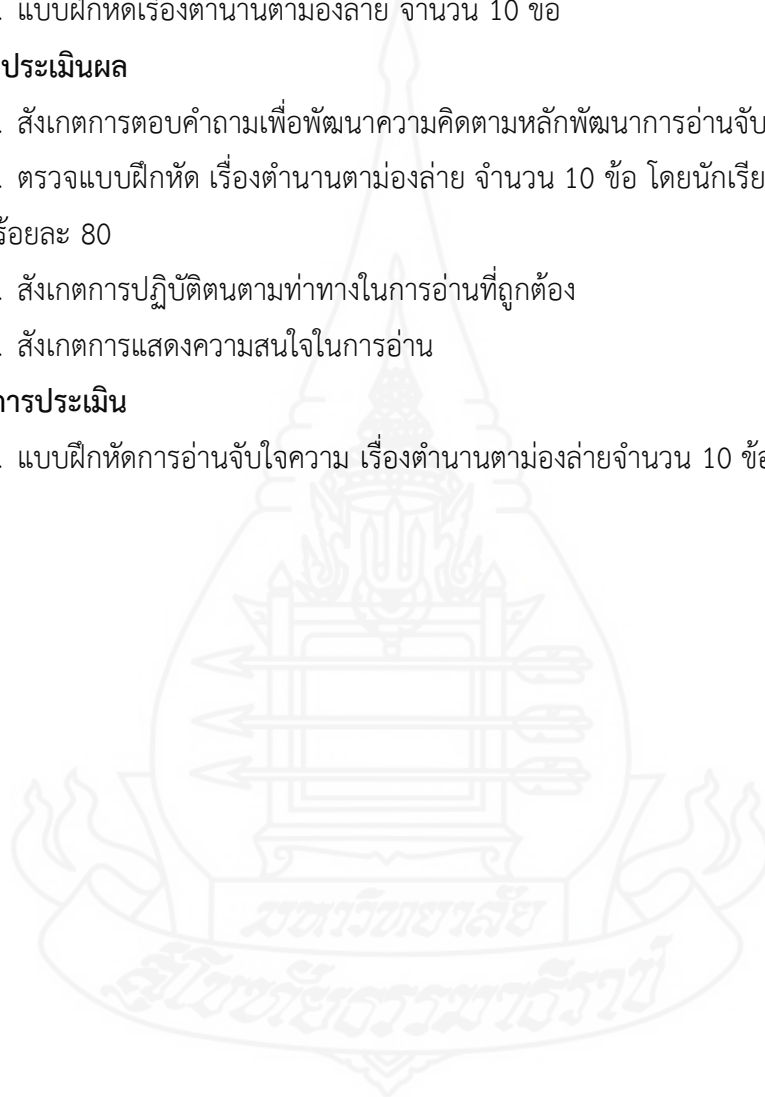
1. ใบงานที่ 1 เรื่องตำนานตามองล่า
2. แบบฝึกหัดเรื่องตำนานตามองล่า จำนวน 10 ข้อ

วัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด เรื่องตำนานตามองล่า จำนวน 10 ข้อ โดยนักเรียนตอบคำถามถูกต้อง
อย่างน้อยร้อยละ 80
3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง
4. สังเกตการแสดงความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องตำนานตามองล่าจำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง ตำนานตาม่องล่าย

อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

ณ หมู่บ้านอ่าวน้อยตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลอันเจียบสงบ ทางด้านทิศเหนือของเมืองประจวบคีรีขันธ์ ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง และหลายครั้งที่ชาวประมงจากต่างถิ่นเข้ามาหลบพายุ คลื่น ลม ในช่วงมรสุม จึงทำให้เกิดการค้าขาย และพบปะกับชาวต่างถิ่นเป็นประจำ

ตาม่องล่าย และยายรำพึง เป็นที่รู้จักของคนในหมู่บ้าน เนื่องจากตาม่องล่ายมีนิสัยไม่กลัวใคร ชอบดื่มสุรา แต่เขาเป็นคนที่รักหาคำพูดที่ได้ให้ไว้อย่างดี จึงเป็นที่ยำเกรงของคนในหมู่บ้าน ส่วนยายรำพึงบั้นเป็นที่กล่าวขานในเรื่องการพูดจาโผงผาง แต่นางเลี้ยงดูลูกสาวแสนสวยชื่อยมโดยให้อยู่ในจารีตประเพณีที่ดีงาม จนเป็นที่เลื่อมใสและหมายปองของหนุ่มๆทั้งในและนอกหมู่บ้าน

เจ้าลาย ลูกชายเจ้าเมืองเพชรบุรี ได้ยินคำเล่าลือเรื่องยมโดย จึงต้องการเห็นด้วยตาตนเองสักครั้ง จึงปลอมตัวล่องเรือมาทำที่ว่ามีมาค้าขายเครื่องมือทำประมง และเมื่อว่างจากการค้าขายก็ทำประมงเองด้วย แล้วหลายครั้งที่เจ้าลายทำที่มาขอซื้อปลาที่บ้านตาม่องล่าย ด้วยความมีสัมมาคารวะของเจ้าลายทำให้ยายรำพึงพอใจ เมื่อได้จังหวะดีเจ้าลายจึงถามถึงคนครอบครัว ยายรำพึงจึงแนะนำลูกสาวให้เจ้าลายรู้จัก ยมโดยจึงมีโอกาสค้าขายกับเจ้าลาย จนสนิทสนมกัน ซึ่งยายรำพึงก็ได้ขัดขวางทั้งคู่ บางครั้งเจ้าลายก็มาช่วยยายรำพึงทำงานในไร่และเห็นยมโดยช่วยแม่ทำงานด้วยความขยัน ยิ่งทำให้เจ้าลายหลงรักยมโดย จึงตัดสินใจให้ผู้ใหญ่มาทาบทามยมโดย เพราะคิดว่าผู้หญิงคนนี้น่าจะเป็นคู่ชีวิตที่ดีของตนได้ ยายรำพึงตัดสินใจยกลูกสาวให้เจ้าลาย เพราะคิดว่าถ้าลูกสาวแต่งงานกับเจ้าลายคงจะมีความสุขมาก จึงนัดวันมาสู่ขอโดยไม่ได้บอกตาม่องล่าย

ฝ่ายตาม่องล่ายก็ได้ยกลูกสาวให้กับพ่อค้าชาวจีนหรือเจ้ากรุงจีน เนื่องจากเจ้ากรุงจีนก็ได้ยินเรื่องราวของยมโดยเช่นกันจึงล่องเรือสำเภาข้ามเมืองมา โดยนำสุราและกัญชาอย่างดีมาเป็นของกำนัลแก่ตาม่องล่าย ตาม่องล่ายพูดคุยกุญญาจีนได้บ้างจึงทำให้พูดคุยกับเจ้ากรุงจีนถูกคอ ตาม่องล่ายเห็นว่าเจ้ากรุงจีนมีฐานะดีหากลูกสาวได้แต่งงานด้วยคงจะมีชีวิตที่มั่นคง จึงยกยมโดยให้ โดยไม่ได้บอกให้ยายรำพึงรู้ เพราะคิดว่าไม่มีใครกล้าขัดใจตนเองแน่นอน ประกอบกับอยากทำให้สองแม่ลูกประหลาดใจที่ตนหาคู่ครองที่ดีให้กับลูกสาวได้

เมื่อฤกษ์ยามดีขบวนขันหมากของเจ้าลายและเจ้ากรุงจีนก็ยกมาที่หน้าบ้านตาม่องล่าย โชคร้ายฤกษ์ขันหมากของทั้งคู่เป็นวันเดียวกัน ตาม่องล่ายและยายรำพึงเห็นอย่างนั้นจึงทะเลาะกันอย่างรุนแรง ยายรำพึงโมโหจัดจึงป้าหมวกใส่ตาม่องล่าย หมวกปลิวเข้าไปตกที่ริมหาดประจวบคีรีขันธ์ กลายเป็นเขาล้อมหมวก ตาม่องล่าย โยนสากไป ถูกเกาะที่บางสะพานน้อยกลายเป็นเกาะทะเลและสากกระเด็นไปตกเป็นเกาะสากที่ปากน้ำชุมพร ยายรำพึงไม่ยอมลดละหิบบังคับไปอีก กอบกระเด็นไปตกเป็นแหลมงอบที่น่านน้ำระหว่างจังหวัดตราดกับจังหวัดจันทบุรี ตาม่องล่ายไม่ยอมจึง

เหวี่ยงกระบุงใส่ยายรำพึง กระบุงลอยไปตกเป็นเกาะกระบุงที่จังหวัดตราด ต่อด้วยขว้างจานลอยไป เป็นเกาะจานที่ปากอ่าวคลองวาฬ และฉวยหยิบกระจกเหวี่ยงใส่ยายรำพึงเพิ่มอีก กระจกกลายเป็น เขาช่องกระจก

ยายรำพึงเสียใจที่เกิดเหตุการณ์นี้กับครอบครัวและน้อยใจที่ตามองล่าและตนทะเลาะกันจึง วิ่งหนีไป และรำพึงรำพันน้อยใจในวาสนาของตน จนขาดใจตายที่อ่าวบางสะพาน กลายเป็นเขาลูก ใหญ่อยู่ที่ริมอ่าว เรียกว่า เขาแม่รำพึง

ตามองล่าเสียใจและแค้นใจที่ตนเสียสัจจะต่อเจ้ากรุงจีน จึงจับยมโดย ฉีกร่างออกไปให้ เจ้าลายหนึ่งซีก ไปตกเป็นเกาะนมสาว อำเภอปราณบุรี อีกซีกหนึ่งขว้างไปให้เจ้ากรุงจีน ไปตกในทะเล เป็นเกาะนมสาว จังหวัดชลบุรี

หลังเกิดเรื่องเจ้าลายก็เดินทางกลับเมืองเพชร ด้วยความเศร้าโศกเสียใจอย่างมาก จึงเท ขันหมากทั้งหมดทิ้งลงทะเล ขันหมากของเจ้าลายกลายเป็น เขาขันหมากหรือเขาสามร้อยยอดใน ปัจจุบัน เพชรพลอยที่จะนำไปเป็นของสินสอดก็กลายเป็นเขาหัวแก้วหัวแหวนที่จังหวัดเพชรบุรี และ ในที่สุดก็ตรอมใจตายกลายเป็น เขาเจ้าลาย อยู่ที่ชะอำนั่นเอง

ส่วนเจ้ากรุงจีน ตัดสินใจล่องสำเภากลับเมืองจีน หลักที่ใช้ผูกสำเภากลายเป็นเกาะหลัก อยู่ กลางทะเลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างสำเภาล่องอยู่ในทะเลก็ให้ลูกน้องเทเครื่องขันหมากทิ้งลง ทะเล เพราะกลัวว่าหากคนอื่นรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้นในงานนั้น จะสร้างความอับอายให้แก่ตนและวงศ์ ตระกูล จึงเพชรกลายเป็นหอยดาว พลูมวนกลายเป็นหอยมวนพลู ปูทอดมันกลายเป็นปูหิน ตะเกียบ กลายเป็นเขาตะเกียบที่หัวหิน ขนมหินกลายเป็นสาหร่ายทะเล หมากกลายเป็นหอยหมากรุก

ตามองล่ารู้สึกทรมานใจที่สุด คิดขึ้นมาว่าตนไม่เหลือใคร จึงคว่ำไห้เหล่าไปตีมนจนสิ้นใจอยู่ที่ หน้าบ้านตนเอง กลายเป็นเขาตามองล่า หากเรามองจากอ่าวประจวบ จะเห็นเขาค่ายคนนอนหงาย หน้าปริ่มน้ำ ลำตัวทอดยาวขึ้นมาบนพื้นดิน ที่ปลายเท้าคล้ายมีไผ่ใบใหญ่ตั้งอยู่ ค่อยเตือนใจคนรุ่นหลัง เขาตามองล่า ประดุจผู้ปกป้องอ่าวประจวบคีรีขันธ์และคุ้มครองลูกหลานเมืองประจวบคีรีขันธ์ให้ รมเย็นอยู่ชั่วกาลนาน

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ

เรื่อง ตำนานตาม่องล่าย

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของตาม่องล่าย
  - ก. ไม่กลัวใคร
  - ข. ชอบดื่มสุรา
  - ค. อ่อนน้อมถ่อมตน
  - ง. รักษาคำพูดตนเอง
2. ตาม่องล่ายอาศัยอยู่บริเวณใดของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
  - ก. อ่าวน้อย
  - ข. อ่าวมะนาว
  - ค. อ่าวทรายน้อย
  - ง. อ่าวประจวบคีรีขันธ์

ด้วยความมีสัมมาคารวะของเจ้าลายทำให้ยายรำพึงพอใจ เมื่อได้จังหวะดีเจ้าลายจึงถามถึงคนครอบครัว ยายรำพึงจึงแนะนำลูกสาวให้เจ้าลายรู้จัก

4. การของยายรำพึงมีลักษณะตรงกับข้อใด
  - ก. พุดโกหก
  - ข. พุดโผงผาง
  - ค. พุดใส่ร้าย
  - ง. พุดเสียดัง
5. นักเรียนมีวิธีการสืบทอดตำนานตาม่องล่ายให้คงอยู่ต่อไปอย่างไร
  - ก. หาหนังสือตำนานที่บ้านมาอ่าน
  - ข. ให้ผู้ใหญ่เล่าให้ฟังบ่อยๆ
  - ค. เล่าให้คนรุ่นหลังฟังและเผยแพร่ผ่านสื่อ
  - ง. ไปท่องเที่ยวตามสถานที่ที่กล่าวถึงในตำนาน

6. นักเรียนมีวิธีการป้องกันไม่ให้คนในครอบครัวหรือคนใกล้ชิดทะเลาะวิวาทและการสูญเสียอย่างเช่นตำนานตามองล่าได้อย่างไร
- ก. พุดคุยกันด้วยเหตุผล
  - ข. ช่วยกันหาเงินมากๆ
  - ค. ต่างคนต่างอยู่จะได้ไม่มีปัญหา
  - ง. โโกหกบ้างบางครั้งเพื่อไม่ให้ทะเลาะกัน
7. ข้อคิดที่ได้จากตำนานตามองล่าคือข้อใด
- ก. ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว
  - ข. อย่าให้อารมณ์อยู่เหนือเหตุผล
  - ค. ทุกปัญหามีทางแก้
  - ง. ที่ใดมีรักที่นั่นมีทุกข์
8. คำขวัญใดช่วยป้องกันเหตุการณ์ร้ายที่จะเกิดขึ้นในตำนานตามองล่าได้ดีที่สุด
- ก. ครอบครัวสดใส อย่าเข้าใกล้อบายมุข
  - ข. ช่วยกันทำงาน เหมือนสร้างสะพาน ให้ครอบครัว
  - ค. ถ้ารักครอบครัว ต้องไม่กลัวทำกิน
  - ง. อารมณ์อย่าเหนือเหตุผล เพื่อทุกคนในครอบครัว
9. ถ้าตามองล่ากับยายรำพึงพูดจากันดีๆ ไม่น่าจะเกิดอะไรขึ้น
- ก. ไม่เกิดการสูญเสีย
  - ข. ยมโดยแต่งงานกับเจ้าลาย
  - ค. ยมโดนแต่งงานกับเจ้ากรุงจีน
  - ง. ไม่มีเขาตามองล่า
10. เขาตามองล่าให้คุณค่าเรื่องใดแก่ผู้รู้เรื่องราวมากที่สุด
- ก. ร่มเงาของเขาให้ความร่มเย็น
  - ข. เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
  - ค. ย้ำเตือนว่าให้ใช้ชีวิตอย่างมีสติ
  - ง. เป็นเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนที่ใด

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ตำนานตามองถ่าย

1. ค
2. ก
3. ง
4. ข
5. ค
6. ก
7. ข
8. ง
9. ก
10. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง ประเพณีลูกช่วงรำแคน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ประเพณีลูกช่วงรำแคน ของชาวไทยทรงดำบ้านตาลเจ็ดยอดจัดขึ้นในวันที่ 23 เมษายน เป็นประจำทุกปีที่สนามโรงเรียนบ้านตาลเจ็ดยอด ในช่วงเช้าจะมีพิธีทำบุญ ในช่วงเย็นเป็นบรรยากาศของการต้อนรับชาวไทยทรงดำต่างถิ่นที่เดินทางมาร่วมงาน มีการเล่นลูกช่วงเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในช่วงค่ำ ก็จะร่วมกันรำแคน หรือฟ้อนแคน และยังเป็นโอกาสเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวได้มีโอกาสหาคู่ด้วย คุณค่าของประเพณีของที่ทรงดำคือ การให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์แบบเครือญาติ เน้นความสามัคคี เป็นหลักทำให้ทุกๆ ปีมีชาวไทยทรงดำต่างถิ่นมาร่วมงานอย่างต่อเนื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

ประเพณีลูกช่วงรำแคน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นสอน (40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง ประเพณีลูกช่วงรำแคน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความกำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่มและครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติมโดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) ประเพณีลูกช่วงรำแคนเรียกชื่อหนึ่งว่าอะไร

แนวคำตอบ อื่นกอน

ระดับความเข้าใจ

2) จุดประสงค์หลักของการจัดงานประเพณีลูกช่วงรำแคนคืออะไร

แนวคำตอบ เพื่อให้ชาวไทยทรงดำจากจังหวัดต่างๆได้มีโอกาสพบปะเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีแก่กัน

ระดับนำไปใช้

3) นักเรียนจะนำลักษณะเด่นของไทยทรงดำเรื่องใดมาใช้ในการติดต่อพูดคุยกับผู้ใหญ่

แนวคำตอบ ความมีสัมมาคารวะ

ระดับวิเคราะห์

4) นักเรียนคิดว่าอะไรคือข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเรื่อง

แนวคำตอบ ประเพณีลูกช่วงรำแคน เรียกอีกอย่างว่า“อื่กอน” ในช่วงค่ำจะมีพิธีเปิดงานโดยนายอำเภอสามร้อยยอดเป็นประธานในพิธีเปิด

ระดับสังเคราะห์

5) นักเรียนการที่คนในงานประเพณีลูกช่วงรำแคนทำกิจกรรมต่างๆหรือปฏิบัติตนตามกันตรงกับสำนวนไทยใด

แนวคำตอบ เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม

ระดับประเมินค่า

6) หากไม่มีการจัดงานประเพณีลูกช่วงรำแคน จะเกิดอะไรขึ้น

แนวคำตอบ ชาวไทยทรงดำแต่ละจังหวัดขาดการติดต่อกัน และทำให้ไม่รู้จักกัน

4. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องประเพณีลูกช่วงรำแคน แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

5. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องประเพณีลูกช่วงรำแคนและอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้ นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

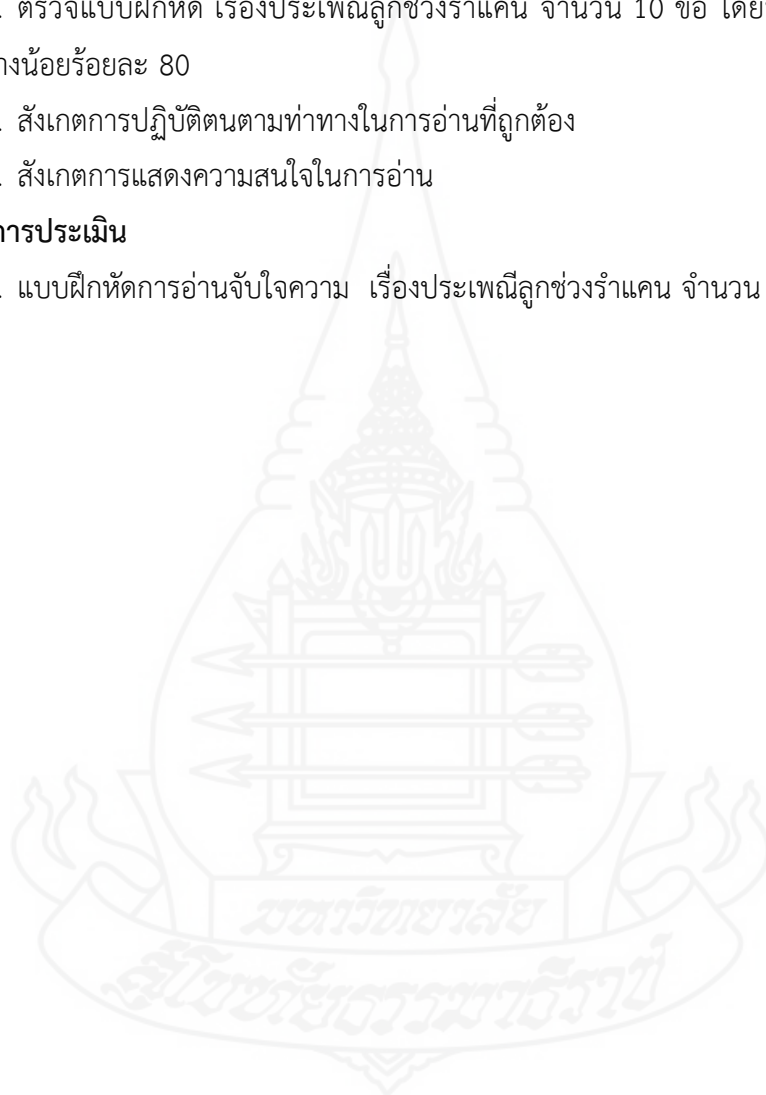
1. ใบงานที่ 1 เรื่องประเพณีลูกช่วงรำแคน
2. แบบฝึกหัดเรื่องประเพณีลูกช่วงรำแคน จำนวน 10 ข้อ

วัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
2. ตรวจแบบฝึกหัด เรื่องประเพณีลูกช่วงรำแคน จำนวน 10 ข้อ โดยนักเรียนตอบคำถามถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 80
3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง
4. สังเกตการแสดง ความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องประเพณีลูกช่วงรำแคน จำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง ประเพณีลูกช่วงรำแคน

อ่านเรื่องต่อไปนี่แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

ประเพณีลูกช่วงรำแคน หรือเรียกอีกอย่างว่า “อินกอน” ของชาวไทยทรงดำบ้านตาลเจ็ดยอด ยอดจัดขึ้นในวันที่ 23 เมษายน เป็นประจำทุกปี ซึ่งชาวไทยทรงดำบ้านตาลเจ็ดยอด คือชาวบ้านจาก ตำบลหนองพลับ จังหวัดเพชรบุรี ที่ย้ายถิ่นมาตั้งรกรากใหม่ โดยเลือกพื้นที่ที่ยังไม่มีใครมาจับจอง บริเวณดังกล่าวมีต้นตาลที่มีลักษณะแปลกคือ ในต้นเดียวมียอดถึง 7 ยอด จึงตั้งชื่อหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ว่า หมู่บ้านตาลเจ็ดยอด ปัจจุบันตั้งอยู่ ณ หมู่ 1 ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

ประเพณีลูกช่วงรำแคน จัดที่สนามโรงเรียนบ้านตาลเจ็ดยอด ในช่วงเช้าจะมีพิธีทำบุญ โดยจะ นิมนต์พระสงฆ์ จำนวน 9 รูป มาฉันภัตตาหารเพล ในช่วงเย็นเป็นบรรยากาศของการต้อนรับชาวไทย ทรงดำต่างถิ่นที่เดินทางมาร่วมงาน อาทิ ชาวบ้านไทยทรงดำจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดชุมพร จังหวัด ราชบุรี ชาวไทยทรงดำจะพบปะพูดคุย ถามไถ่เรื่องต่างๆไป มีการเล่นลูกช่วงเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่ง กันและกัน รับประทานอาหารร่วมกัน

ในช่วงค่ำจะมีพิธีเปิดงานโดยนายอำเภอสามร้อยยอดเป็นประธานในพิธีเปิด จะเชิญตัวแทน ชาวไทยทรงดำจากหมู่บ้านต่างๆ มาร่วมเป็นเกียรติบนเวที เมื่อพิธีการบนเวทีจบลง ชาวไทยทรงดำ ก็มาร่วมกันรำแคน หรือฟ้อนแคน โดยมีวงแคนมาร่วมงาน จำนวน 2-3 วง เพื่อให้ชาวไทยทรงดำ ได้สนุกสนานร่วมกันจนจบงาน และยังเป็นโอกาสเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวได้มีโอกาสหาคู่ด้วย โดยชายและ หญิงไทยทรงดำยังมีโอกาสพบปะกันใน “ช่วง” (ลานบ้าน) อันเป็นที่ตำข้าว ปั่นด้าย ฯลฯ ของบ้านที่มี ลูกสาว ซึ่งเปิดโอกาสให้ฝ่ายชายไปคุยได้ หากคุยกันถูกใจก็จะขอแต่งงานในที่สุด

ในสมัยก่อนชาวไทยทรงดำปฏิบัติตามประเพณีวัฒนธรรมอย่างเคร่งครัด แต่เนื่องจาก ลูกหลานชาวไทยทรงดำได้รับวัฒนธรรมตะวันตกที่แพร่เข้ามาอย่างรวดเร็ว จึงทำให้วัฒนธรรม บางอย่างไม่ได้รับความสนใจและสืบทอดต่อ ผู้อาวุโสและผู้นำในหมู่บ้านต้องการสืบสานวัฒนธรรม ประเพณีของไทยทรงดำไว้ จึงร่วมกันจัดงานขึ้นเรียกว่า ประเพณีลูกช่วงและการรำแคน

คุณค่าของประเพณีของไทยทรงดำที่เห็นได้ชัดเจนและควรค่าแก่การสืบสานต่อไปคือ การให้ ความสำคัญกับความสัมพันธ์แบบเครือญาติ เน้นความสามัคคี เป็นหลักทำให้ทุกๆ ปีมีชาวไทยทรงดำ ต่างถิ่นมาร่วมงานอย่างต่อเนื่อง

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ประเพณีลูกช่วงรำแคน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง
โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ประเพณี “อันกอน” จัดในวันที่เท่าไรของทุกปี
  - ก. 22 เมษายน
  - ข. 23 เมษายน
  - ค. 24 เมษายน
  - ง. 25 เมษายน
2. ชาวไทยทรงดำบ้านตาลเจ็ดยอด คือชาวบ้านที่อพยพมาจากที่ใด
  - ก. จังหวัดชุมพร
  - ข. จังหวัดราชบุรี
  - ค. จังหวัดเพชรบุรี
  - ง. จังหวัดกาญจนบุรี

ประเพณีลูกช่วงรำแคน จัดที่สนามโรงเรียนบ้านตาลเจ็ดยอด ในช่วงเช้าจะมีพิธีทำบุญ โดยจะนิมนต์พระสงฆ์ จำนวน ๙ รูป มาฉันภัตตาหารเพล ในช่วงเย็นเป็นบรรยากาศของการต้อนรับชาวไทยทรงดำต่างถิ่นที่เดินทางมาร่วมงาน

3. จากข้อความข้างต้น คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด
  - ก. เวลาพระฉันเช้า คือ เวลาระหว่าง 05.00 น.-10.00 น.
  - ข. เวลาพระฉันเช้า คือ เวลาระหว่าง 06.00 น.-10.00 น.
  - ค. เวลาพระฉันกลางวัน คือ เวลาระหว่าง 10.00 น.-12.00 น.
  - ง. เวลาพระฉันกลางวัน คือ เวลาระหว่าง 11.00 น.-12.00 น.

4. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อคิดเห็น
  - ก. ประเพณีลูกช่วงรำแคน หรือเรียกอีกอย่างว่า “อันกอน”
  - ข. ชาวไทยทรงดำบ้านหนองพลับย้ายมาตั้งรกรากใหม่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
  - ค. คุณค่าของประเพณีลูกช่วงรำแคนคือการให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์แบบเครือญาติ
  - ง. ประเพณีลูกช่วงรำแคนของชาวไทยทรงดำบ้านตาลเจ็ดยอดจัดที่โรงเรียนบ้านตาลเจ็ดยอด
5. สำนวนใดตรงกับพฤติกรรมของชายหญิงที่ตกลงแต่งงานกัน
  - ก. ทองแผ่นเดียวกัน
  - ข. กิ่งทองใบหยก
  - ค. กระจ่างหมายจันทร์
  - ง. ข้าวใหม่ปลามัน
6. หากผู้นำในหมู่บ้านไม่สืบสานวัฒนธรรมประเพณีของไทยทรงดำไว้ จะเกิดผลเสียต่อสิ่งใดมากที่สุด
  - ก. ประเพณีลูกช่วงรำแคนเปลี่ยนไปจากเดิมจนสูญหาย
  - ข. ชาวไทยทรงดำจากจังหวัดใกล้เคียงไม่มาร่วมงาน
  - ค. คนในหมู่บ้านตาลเจ็ดยอดแตกความสามัคคีกัน
  - ง. ชายและหญิงไทยทรงดำไม่มีโอกาสพบปะกัน
7. ใครสามารถปฏิบัติตนในการมาร่วมงานประเพณีลูกช่วงรำแคน ได้เหมาะสมที่สุด
  - ก. จี๊บ ถวายภัตตาหารเพลแด่พระด้วยความสุภาพ
  - ข. จอย เข้าร่วมพิธีทำบุญตอนเช้าอย่างตั้งใจ
  - ค. แจง เล่นลูกช่วงเมื่อแขกจังหวัดอื่นมาถึงเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์
  - ง. จิว ได้โอกาสหาคู่ในงานประเพณีลูกช่วงรำแคน
8. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ใหญ่ในหมู่บ้านตาลเจ็ดยอดร่วมกันจัดงานประเพณีลูกช่วงและการรำแคนขึ้น
  - ก. การรับวัฒนธรรมตะวันตกที่แพร่เข้ามาอย่างรวดเร็ว
  - ข. เปิดโอกาสให้หนุ่มสาวชาวไทยทรงดำได้มีโอกาสหาคู่
  - ค. เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
  - ง. เพื่อจัดพิธีทำบุญช่วงเช้า โดยจะนิมนต์มาฉันภัตตาหารเพล

9. การที่ทางบ้านฝ่ายหญิงเปิดโอกาสให้ฝ่ายชายได้พูดคุยกันในงานและถ้าถูกใจก็จะขอแต่งงาน ในที่สุดมีข้อดีอย่างไร
- ก. ผู้ใหญ่จะได้เป็นฝ่ายเลือกคู่ที่ดีให้ฝ่ายหญิง
  - ข. ผู้ใหญ่จะได้เห็นพฤติกรรมของทั้งคู่ว่าเหมาะสมหรือไม่
  - ค. ผู้ใหญ่จะได้ตัดเตือนเมื่อเห็นเหตุการณ์ไม่ดี
  - ง. ผู้ใหญ่จะร่วมรับรู้ว่าคุณานหญิงชอบพอกัน
10. นักเรียนควรนำแบบอย่างเรื่องความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตอย่างไร
- ก. ให้ความเคารพแก่ผู้ใหญ่ทุกคนแม้จะไม่ใช่อยาติก็ตาม
  - ข. ให้ความสนิทสนมกับทุกคนที่มาคุยกับเรา
  - ค. พูดคุยกับคนที่มาร่วมงานหลายๆคนเพื่อเลือกคู่ที่ดีที่สุด
  - ง. หาโอกาสรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่นเพื่อสร้างความใกล้ชิด

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ประเพณีลูกชวงรำแคน

1. ข
2. ค
3. ง
4. ค
5. ก
6. ก
7. ค
8. ก
9. ข
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

สงกรานต์บ้านนาห้วย จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี 2512 โดยครูจรัส จินตามณี งานจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 13 ถึง 17 เมษายนของทุกปี ชาวบ้านจะมาร่วมกันยกเสาธงชาติที่มีการประดับตกแต่งสวยงามบริเวณศาลากลางหมู่บ้านเพื่อเป็นสัญญาณว่าสงกรานต์บ้านนาห้วยเริ่มขึ้นแล้วและไปตั้งขบวนที่วัดนาห้วย เมื่อได้เวลาทำพิธีอันเชิญเจ้าแม่สงกรานต์ขึ้นสู่แท่นประทับและเชิญเครื่องสักการบูชาขึ้นสู่แท่นพิธีจนครบ จากนั้นมีการรำถวายมือ รำเพลงพวงมาลัยถวายเจ้าแม่สงกรานต์ รำอวยพรให้ชาวบ้าน ซึ่งเป็นการสืบสานประเพณีสงกรานต์แบบดั้งเดิมซึ่งหาได้และ ยังแสดงออกซึ่งความสามัคคีของคนในชุมชนด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นสอน (40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่องประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความกำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่ม และครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติม โดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) งานประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วยจัดขึ้นระหว่างวันที่เท่าไร

แนวคำตอบ 13 ถึง 17 เมษายนของทุกปี

ระดับความเข้าใจ

2) การรำถวายมือถวายเจ้าแม่สงกรานต์ของชาวบ้านวัดนาห้วย ทำเพื่อสิ่งใด

แนวคำตอบ เพื่อแสดงความเคารพบูชาเจ้าแม่สงกรานต์

ระดับนำไปใช้

3) นักเรียนมีวิธีการใดที่จะช่วยให้ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วยคงอยู่ตลอดไป

แนวคำตอบ เผยแพร่การจัดงานด้วยวิธีต่างๆ ไปร่วมงานทุกปี และให้ความร่วมมือในการช่วยงานอย่างเต็มความสามารถ

ระดับวิเคราะห์

4) นักเรียนคิดว่าอะไรคือข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเรื่อง

แนวคำตอบ สงกรานต์บ้านนาห้วย จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี 2512 ครูจรัส จินตามณี เป็นผู้ริเริ่มค้นคว้าประเพณีสงกรานต์แบบโบราณตามแหล่งข้อมูลต่างๆ

ระดับสังเคราะห์

5) นักเรียนคิดว่าข้อคิดใดที่ตรงกับพฤติกรรมของชาวบ้านนาห้วยที่ร่วมแรงร่วมใจกันจัดงานประเพณีสงกรานต์ขึ้น

แนวคำตอบ ความสามัคคีพร้อมเพรียงแห่งหมู่คณะ ทำให้เกิดสุข สามัคคีคือพลัง

ระดับประเมินค่า

6) ถ้าชาวบ้านเปลี่ยนแปลงกิจกรรมในงานประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วยไปเรื่อยๆ จะเกิดผลเสียอย่างไรมากที่สุด

แนวคำตอบ ความเป็นประเพณีโบราณหายไป ไม่มีความเป็นเอกลักษณ์

4. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

5. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วยและอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้
นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 เรื่องประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย
2. แบบฝึกหัดเรื่องประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วยจำนวน 10 ข้อ

วัดผลและประเมินผล

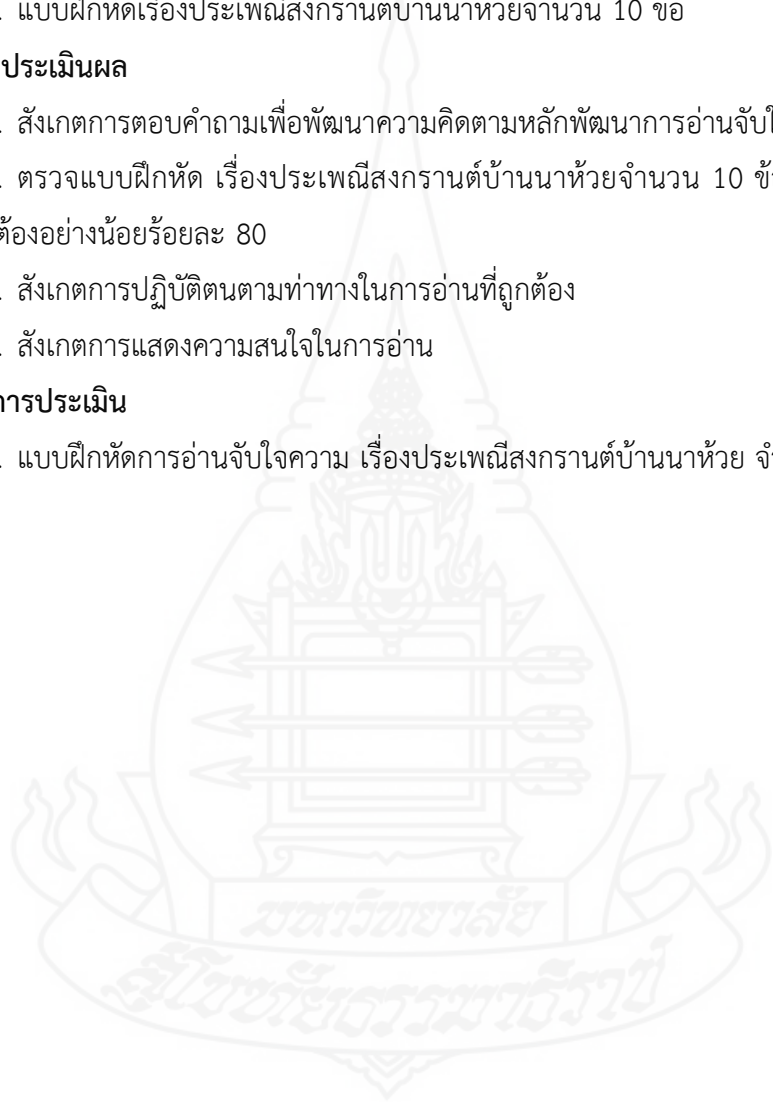
1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด เรื่องประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วยจำนวน 10 ข้อ โดยนักเรียนตอบ

คำถามถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 80

3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง
4. สังเกตการแสดงความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย จำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

ประเพณีสงกรานต์โบราณบ้านนาห้วย หรือ สงกรานต์นาห้วย จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี 2512 โดยครูจรัส จินตามณี ครูประถมโรงเรียนบ้านเมืองเก่าในขณะนั้นเป็นผู้ริเริ่มค้นคว้าประเพณีสงกรานต์แบบโบราณตามแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ หนังสือประวัติศาสตร์ไทย ปฏิทินตามปีของไทย และตำนานนางสงกรานต์อ้างอิงข้อมูลจากวัดเชตุพนวิมลมังคลาราม

งานจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 13 ถึง 17 เมษายนของทุกปี ช่วงเช้า เวลา 9.00 น. ชาวบ้านจะมา ร่วมกันยกเสาธงชาติที่มีการประดับตกแต่งสวยงามคล้ายเสาฉัตรงานบวชในบริเวณศาลากลางหมู่บ้าน เพื่อเป็นสัญญาณว่าสงกรานต์นาห้วยเริ่มขึ้นแล้ว ผู้ที่มีความสามารถในการแต่งหน้าแต่งตัวก็จะมาช่วยกันแต่งหน้า แต่งตัว ให้กับเด็กๆ ในหมู่บ้านที่เข้าร่วมขบวนแห่เจ้าแม่สงกรานต์ และผู้แสดงเพลงพวงมาลัย แล้วไปตั้งขบวนที่วัดนาห้วยเพื่อแห่รอบพระอุโบสถและให้เจ้าอาวาสวัดนาห้วยพรมน้ำมนต์ให้กับขบวนแห่นางสงกรานต์เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม แห่ไปยังศาลาหมู่บ้านนาห้วย

การจัดขบวนจะประกอบด้วยชาวบ้านที่พากันพ้อนำหน้าขบวนกลองยาวอย่างสนุกสนานตามด้วย ตำแหน่งของขบวนแห่นางสงกรานต์ดังนี้ ป้ายหมู่บ้านนาห้วย ธงปี ธงชาติ บายศรี ฉัตร พระพุทธรูป คนกางร่มให้พระพุทธรูป พระพรหม พัดตั้ง คนกางร่มให้พระพรหม คนขอ เจ้าแม่สงกรานต์ คนกางร่มให้เจ้าแม่สงกรานต์ พัดเฉียง นางสงกรานต์ คนโขนน้ำ คนขลุ่ย ท้าวธรรมบาล คนกางร่มให้ท้าวธรรมบาล คนอูด (เครื่องเป่าที่ทำจากเขาวัวหรือเขาควายเป็นบ้างท้องถิ่นเรียก สะโนหรือ หูด) ฮูกสองฟัวเมีย คนกางร่มให้ฮูกสองฟัวเมีย สังข์ พญานาค เทพเจ้าผู้อ่านประกาศสงกรานต์ คนกางร่มให้เทพเจ้าผู้อ่านประกาศสงกรานต์ และปิดท้ายด้วยฉัตร

เมื่อมาถึงศาลาหมู่บ้านขบวนแห่จะหยุดรอฤกษ์สงกรานต์เข้าเมืองตามฤกษ์ประกาศสงกรานต์ เมื่อได้เวลาทำพิธีอันเชิญเจ้าแม่สงกรานต์ขึ้นสู่แท่นประทับและเชิญเครื่องสักการบูชาขึ้นสู่แท่นพิธีจนครบ และจะตั้งเครื่องสักการบูชาไว้ที่แท่นถึงวันที่ 16 จึงจะเก็บตอกจากนั้นมีการรำถวายมือ รำเพลงพวงมาลัยถวายเจ้าแม่สงกรานต์ รำอวยพรให้ชาวบ้าน ปัจจุบัน คุณทองม้วน ลิสสวัสดิ์ เป็นแม่เพลงหรือต้นเสียงเด็กๆ ในหมู่บ้านที่ร่วมแสดงเป็นลูกคู่เมื่อเสร็จพิธีหนุ่มสาวก็จะมีการเล่นเต้นรำกันอย่างสนุกสนานและมีการรับประทานอาหารร่วมกัน โดยคณะกรรมการและชาวบ้านจัดอาหารเลี้ยงแขกทุกคนที่มาร่วมงาน

สมัยก่อนตอนกลางวันระหว่างวันที่ 13-17 เมษายน จะมีการเล่นกีฬาพื้นบ้าน เช่น กินวิบาก ชักกะเย่อ โยนลูกช่วง หลับตาตีหม้อ และกลางคืนจะมีการร้องรำทุกคืน แต่ปัจจุบันได้ตัดการเล่นพื้นบ้านออกไปแล้วเปลี่ยนมาแข่งกีฬาประเภทฟุตบอลแทน และกลางคืนก็จะมีการเล่นรำเฉพาะวันสงกรานต์เข้าเมืองเท่านั้น

วันทำสังกรานต์หรือวันที่ 17 เมษายน มีการทำบุญ ถวายอาหารเพลแด่พระสงฆ์จำนวน 9 รูป ที่ศาลาหมู่บ้าน

ประเพณีสังกรานต์โบราณบ้านนาห้วย นอกจากจะเป็นการสืบสานประเพณีสังกรานต์แบบดั้งเดิมซึ่งหาดูได้ยากในปัจจุบันแล้ว ยังแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์ของคนในท้องถิ่นถึงความรัก ความสามัคคีของคนในชุมชน ความหวงแหน และความภาคภูมิใจในประเพณีอันดีงามของตนอย่างชัดเจน

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ใครเป็นผู้ริเริ่มให้จัดงานสงกรานต์นาห้วย
  - ก. ชาวบ้านนาห้วย
  - ข. หลวงพ่อวัดนาห้วย
  - ค. ครูจรัส จินตามณี
  - ง. พระสงฆ์วัดนาห้วย
2. ทำไมสงกรานต์จึงต้องมีการยกเสาธงชาติ
  - ก. บอกให้รู้ว่าสงกรานต์นาห้วยเริ่มแล้ว
  - ข. ประกาศว่ามีงานบุญในหมู่บ้าน
  - ค. แสดงให้เห็นว่าสงกรานต์นาห้วยจบลงแล้ว
  - ง. ให้ชาวบ้านเตรียมของมาทำบุญในวันสงกรานต์
3. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์หลักของการจัดงานสงกรานต์นาห้วย
  - ก. สืบสานประเพณีสงกรานต์โบราณ
  - ข. ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
  - ค. สร้างความสามัคคีให้คนในชุมชน
  - ง. ทำให้คนในชุมชนรักและหวงแหนท้องถิ่น
4. ข้อใดลำดับขั้นตอนการจัดงานสงกรานต์นาห้วยได้ถูกต้อง
  - ก. ยกเสาธง แห่นางสงกรานต์ ทำพิธีอันเชิญเจ้าแม่สงกรานต์ รำถวายมือ
  - ข. ยกเสาธง ทำพิธีอันเชิญเจ้าแม่สงกรานต์ แห่นางสงกรานต์ เล่นกีฬา
  - ค. ถวายอาหารเพลแด่พระสงฆ์ แห่นางสงกรานต์ รำถวายมือ ทำพิธีอันเชิญเจ้าแม่สงกรานต์
  - ง. ถวายอาหารเพลแด่พระสงฆ์ รำถวายมือ แห่นางสงกรานต์ ทำพิธีอันเชิญเจ้าแม่สงกรานต์
5. นักเรียนมีแนวทางในการช่วยสืบทอดประเพณีสงกรานต์นาห้วยในข้อใดได้น้อยที่สุด
  - ก. ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลประเพณีไทยในด้านต่างๆเผยแพร่
  - ข. ไปร่วมประเพณีสงกรานต์นาห้วยบ้างบางครั้งตามสะดวก
  - ค. เลือกประเพณีที่สูญหายไปแล้วมาทำให้มีคุณค่าและจัดให้มีเช่นเดิม
  - ง. ช่วยพัฒนารูปแบบให้สวยงามให้เหมาะสมกับยุคสมัยเพื่อนำไปเผยแพร่

6. ส่วนไหนตรงกับพฤติกรรมของชาวบ้านนาห้วยที่มาร่วมประเพณีสงกรานต์
  - ก. แน่เหมือนแช่แป้ง
  - ข. คนละไม้คนละมือ
  - ค. รำไม้ตีโทษปีโทษกลอง
  - ง. เห็นช้างขี่ขี่ตามช้าง
7. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อคิดเห็น
  - ก. สงกรานต์นาห้วย จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี 2512 โดยครูจรัส จินตามณี
  - ข. สงกรานต์นาห้วย แสดงออกซึ่งความสัมพันธ์ของคนในท้องถิ่นถึงความรัก
  - ค. สมัยก่อนตอนกลางวันระหว่างวันที่ 13-17 เมษายน จะมีการเล่นกีฬาพื้นบ้าน
  - ง. เมื่อได้เวลาทำพิธีอันเชิญเจ้าแม่สงกรานต์ขึ้นสู่แท่นประทับและเชิญเครื่องสักการะบูชา
8. บุคคลในข้อใดมีบทบาทสำคัญในการจัดประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย
  - ก. ครูมนัส จันทน์ฉาย
  - ข. ครูสามารถ แก้วลายดี
  - ค. ครูปรีดา ประเสริฐทรัพย์
  - ง. ครูจรัส จินตามณี
9. การได้รำถวายมือและรำอวยพรในงานสงกรานต์นาห้วยมีประโยชน์ในเรื่องได้มากที่สุด
  - ก. ได้แต่งตัวสวยงามร่วมขบวน
  - ข. ได้ถ่ายรูปเก็บไว้รอดคนอื่น
  - ค. ได้ร่วมสืบสานประเพณีสงกรานต์โบราณ
  - ง. ได้แสดงออกซึ่งความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน
10. ถ้าชาวบ้านที่มาร่วมงานสงกรานต์นาห้วยแตกความสามัคคีจะเกิดผลเสียต่อสิ่งใดมากที่สุด
  - ก. ไม่มีผู้สืบทอดประเพณีสงกรานต์นาห้วย
  - ข. เกิดความวุ่นวายเล็กน้อย
  - ค. ไม่มีคนเตะฟุตบอลในงาน
  - ง. หาคณยกเสาะงยากกว่าเดิม

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย

1. ค
2. ก
3. ข
4. ก
5. ค
6. ข
7. ข
8. ง
9. ง
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง หลวงพ่อพาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

หลวงพ่อพาน สุขกาโม เดิมอาศัยอยู่ จังหวัดเพชรบุรี ท่านได้รับการกล่าวขานในเรื่องความดีเตี้ย เด็ดขาด ความมีระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด และเคร่งในพระธรรมวินัย มีความสมถะ ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย เป็นพระนักอ่าน ท่านสามารถอ่านพระไตรปิฎกอันเป็นแก่นแท้หลักคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างแท้จริง และนำหลักคำสอนมาสั่งสอนชาวบ้านให้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ หลวงพ่อพานมรณภาพ อายุได้ 84 ปี นับว่าเป็นพระที่น่ายกย่องเลื่อมใส พุทธศาสนิกชนทั้งหลายควรเดินตามรอยคำสอนที่หลวงพ่อพานสืบสานมาจากพระบรมศาสดาของศาสนาพุทธให้เกิดความเจริญขึ้นแก่ตนเองต่อไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

หลวงพ่อพาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นสอน(40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง หลวงพ่อพาน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความ กำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่ม และครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติม โดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) ภูมิลำเนาเดิมหลวงพ่อบานคือจังหวัดใด

แนวคำตอบ จังหวัด เพชรบุรี

ระดับความเข้าใจ

2) ข้อความที่ว่าหลวงพ่อบานท่านเป็นพระที่มีจิตใจเด็ดเดี่ยว หมายความว่าอย่างไร

แนวคำตอบ ใจเด็ด เดียวขาด แน่วแน่ ไม่ย่อท้อ.

ระดับนำไปใช้

3) นักเรียนควรนำลักษณะเด่นเรื่องความเด็ดเดี่ยวของหลวงพ่อบานมาใช้ในการเรียนอย่างไร

แนวคำตอบ ไม่ย่อท้อในการเรียนหรือเมื่อเจอเรื่องที่ยาก

ระดับวิเคราะห์

4) การปฏิบัติตนอย่างไรที่แสดงให้เห็นว่าไม่ได้ระลึกถึงหลวงพ่อบาน

แนวคำตอบ ไม่ปฏิบัติตามคำสอน

ระดับสังเคราะห์

5) นักเรียนคิดว่าคำขวัญใดที่สอดคล้องกับการเป็นที่พึ่งให้ผู้อื่นของหลวงพ่อบาน

แนวคำตอบ -

ระดับประเมินค่า

6) นักเรียนคิดว่าอะไรคือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในเรื่อง

แนวคำตอบ นับว่าเป็นพระที่น่ายกย่องเลื่อมใส พุทธศาสนิกชนทั้งหลายควรเดินตามรอยคำสอนที่หลวงพ่อบาน

5. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องหลวงพ่อบาน แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

6. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องหลวงพ่อบานและอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

7. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้ นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 เรื่องหลวงพ่อบาน
2. แบบฝึกหัดเรื่องหลวงพ่อบาน จำนวน 10 ข้อ

วัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
2. ตรวจแบบฝึกหัด เรื่องหลวงพ่อบาน จำนวน 10 ข้อ โดยนักเรียนตอบคำถามถูกต้องอย่าง

น้อยร้อยละ 80

3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง
4. สังเกตการแสดงความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องหลวงพ่อบาน จำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง หลวงพ่อพาน

อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

หลวงพ่อพาน สุขกาโม เดิมอาศัยอยู่ที่ ตำบลบางเค็ม อำเภอยะโฮง จังหวัดเพชรบุรี เกิดเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.2454 อุปสมบท ณ ปี พ.ศ.2475 ณ วัดหนองไม้เหลือง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แล้วจำพรรษาอยู่ที่ วัดหนองไม้เหลืองเป็นเวลา รวม 38 พรรษา

ต่อมาท่านได้ธุดงค์ออกมาจากวัดหนองไม้เหลืองกับหลวงพ่ออุ่น โดยธุดงค์ไปทางแก่งกระจาน ทะลุผ่านปราณบุรี สามร้อยยอด กุยบุรี โดยไปถึงน้ำตกมะไฟ บ้านย่านซื่อ และเดินธุดงค์ลงมาที่บ้านโป่งกะสัง ย้ายมาจำพรรษาอยู่ที่วัดเฉลิมราษฎร์ หรือชาวบ้านเรียวกว่าไปว่า วัดโป่งกะสัง ตั้งอยู่ที่ หมู่ 4 บ้านโป่งกะสัง อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่ พ.ศ.2413 ท่านจำพรรษาที่วัดโป่งกะสัง ตั้งแต่ยังสถานที่ดังกล่าวเป็นเพียงสำนักสงฆ์เล็กๆ ในบ้านป่า ท่านได้รับการกล่าวขานในเรื่องความเด็ดเดี่ยว เด็ดขาด ความมีระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด และเคร่งในพระธรรมวินัย มีความสมณะ ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย เป็นพระนักอ่าน ท่านสามารถอ่านพระไตรปิฎกอันเป็นแก่นแท้หลักคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างแท้จริง และนำหลักคำสอนมาสั่งสอนชาวบ้านให้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

การที่ท่านเป็นพระที่มีจิตใจเด็ดเดี่ยวทำให้นายพลอย ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านตัดสินใจไปเพชรบุรีเพื่อขอให้หลวงพ่อพานมาเป็นเจ้าอาวาสวัดวัดเฉลิมราษฎร์ ซึ่งในขณะนั้นพื้นที่หมู่บ้านโป่งกะสังเป็นพื้นที่สีแดงที่เต็มไปด้วยคอมมิวนิสต์ ทำให้ไม่มีพระรูปใดกล้าจำพรรษาเลย แต่หลวงพ่อพานอยู่ตามคำขอของชาวบ้าน โดยไม่ทิ้งชาวบ้านไปจำพรรษาที่อื่นเรื่อยมาจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิตในช่วงแรกท่านอาศัยอยู่เพียงรูปเดียว โดยจะเก็บตัวเสียบอาศัยอยู่ในกุฏิเล็กๆ ที่มุงด้วยสังกะสีเท่านั้น ชีวิตของท่านอุทิศให้กับศาสนา ครั้งหนึ่งท่านขายสมบัติของตนที่พ่อแม่มอบให้เพื่อสร้างวัด เมื่อท่านมาจำพรรษาที่นี่เริ่มพัฒนาวัดให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นเรื่อยมา ถือได้ว่า หลวงพ่อพานเป็นพระนักพัฒนาและนักปฏิบัติที่มีนำความรุ่งเรืองมาสู่ศาสนาและชาวบ้านโป่งกะสัง สร้างความอบอุ่นใจให้กับพระลูกวัดชาวบ้านโป่งกะสังและชาวบ้านในหมู่บ้านใกล้เคียง

หลวงพ่อพานมรณภาพ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ.2539 อายุได้ 84 ปี ร่างกายของท่านไม่เนาเปื่อยเหมือนคนทั่วไป ทางวัดได้เก็บรักษาร่างของท่านไว้ในหีบไม้ เพื่อให้ญาติโยมลูกศิษย์ที่นับถือหลวงพ่อพานได้กราบไหว้ ด้วยบารมีแห่งความดีที่ท่านเพียรปฏิบัติมาตลอดทำให้เหล่าลูกศิษย์ที่เคารพนับถือท่านร่วมกันสร้าง รูปเหมือนหลวงพ่อพานซึ่งแกะด้วยหินทราย ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของเมืองไทยไว้ที่วัดวัดเฉลิมราษฎร์ ขึ้นเพื่อใช้ในการระลึกถึงความดีของท่าน

นับว่าเป็นพระที่น่ายกย่องเลื่อมใส พุทธศาสนิกชนทั้งหลายควรเดินตามรอยคำสอนที่หลวงพ่อพานสืบสานมาจากพระบรมศาสดาของศาสนาพุทธให้เกิดความเจริญขึ้นแก่ตนเองต่อไป

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง หลวงพ่อพาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ภูมิลำเนาเดิมของหลวงพ่อพานคือที่ใด
  - ก. อำเภอเขาย้อย
  - ข. อำเภอบ้านลาด
  - ค. อำเภอกุยบุรี
  - ง. อำเภอเมือง
2. หลวงพ่อพานจำพรรษาอยู่ที่วัดหนองไม้เหลืองกี่พรรษา
  - ก. 36 พรรษา
  - ข. 37 พรรษา
  - ค. 38 พรรษา
  - ง. 39 พรรษา

หลวงพ่อพานมาเป็นเจ้าอาวาสวัดวัดเฉลิมราษฎร์ ซึ่งในขณะนั้นพื้นที่หมู่บ้านโป่งกะสังเป็นพื้นที่สีแดง

3. จากข้อความข้างต้นคำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงอะไร
  - ก. พื้นที่ที่เต็มไปด้วยอันตราย
  - ข. พื้นที่ที่มีชนเผ่าอาศัยอยู่
  - ค. พื้นที่ที่มีการเสียดสีของบรรพบุรุษ
  - ง. พื้นที่ห่างไกลจากความเจริญ
4. การที่หลวงพพานอาศัยอยู่ที่วัดโป่งกะสังในช่วงแรกเพียงรูปเดียวแสดงให้เห็นว่าท่านมีลักษณะใด
  - ก. มีระเบียบวินัยเคร่งครัด
  - ข. มีความเรียบง่าย
  - ค. เคร่งในพระธรรมวินัย
  - ง. มีจิตใจมั่นคง

5. นักเรียนควรนำหลักการปฏิบัติตนข้อใดของหลวงพ่อบานมาเป็นตัวอย่างมากที่สุด
  - ก. ความเรียบง่าย
  - ข. มีนิสัยรักการอ่าน
  - ค. ความกล้าหาญ
  - ง. ความมั่นคงเด็ดเดี่ยว
6. เหตุการณ์ใดสอดคล้องกับการปฏิบัติตนของหลวงพ่อบานในเรื่องความเด็ดเดี่ยว
  - ก. เล็กตัดสินใจทำงานอย่างแน่วแน่ไม่ย่อท้อถึงจะยากสักเพียงไรก็ตาม
  - ข. น้อยชอบหางานใหม่ๆ ทำเพราะอยากทำงานให้ได้หลากหลาย
  - ค. ใหม่สังเกตว่าช่วงนี้คนนิยมรับประทานอะไรแล้วนำไปคิดรายการอาหารแปลกๆขาย
  - ง. หมวยชอบไปอ่านหนังสือในห้องสมุดบ่อยๆ เพื่อค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ
7. การที่หลวงพ่อบานไม่ทอดทิ้งชาวบ้านโป่งกะสังไปจำพรรษาที่อื่นตรงกับสำนวนไทยอะไร
  - ก. ร่มโพธิ์ร่มไทร
  - ข. ปากปรี่ใจเชือดคอ
  - ค. น้ำลึกหยั่งได้ น้ำใจหยั่งยาก
  - ง. ไว้ใจทางวางใจคนจนใจเอง
8. บุคคลใดแสดงให้เห็นว่าระลึกถึงหลวงพ่อบานได้ดีที่สุด
  - ก. กล้า กราบไหว้รูปเหมือนหลวงพ่อบานทุกวัน
  - ข. หาญ ไปวัดทุกวันเพื่อทำความสะอาดหีบบรรจุศพของหลวงพ่อ
  - ค. ชาญ บริจาคเงินจำนวนมากเพื่อซ่อมแซมวัดให้สมบูรณ์
  - ง. ชัย ปฏิบัติตามคำสอนของหลวงพ่อบานที่เคยสอนไว้ตอนมีชีวิต
9. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อเท็จจริง
  - ก. นับว่าเป็นพระที่น่ายกย่องเลื่อมใส
  - ข. ถือได้ว่า หลวงพ่อบานเป็นพระนักพัฒนาและนักปฏิบัติ
  - ค. พุทธศาสนิกชนทั้งหลายควรเดินตามรอยคำสอนที่หลวงพ่อบาน
  - ง. รูปเหมือนหลวงพ่อบานแกะด้วยหินทราย ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของเมืองไทย
10. ถ้าหลวงพ่อบานไม่ปฏิบัติดีจะเกิดอะไรขึ้น
  - ก. ชาวบ้านโป่งกะสังต้องย้ายไปอยู่ที่อื่นเพราะกลัวอันตราย
  - ข. คนทำบุญน้อย ทำให้ไม่มีเงินในการพัฒนาวัดให้เจริญได้
  - ค. ชาวบ้านไม่ปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา
  - ง. ไม่มีรูปเหมือนหลวงพ่อบานแกะสลักด้วยหินทรายที่ใหญ่ที่สุดในโลก

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง หลวงพ่อพาน

1. ก
2. ค
3. ก
4. ง
5. ข
6. ก
7. ก
8. ง
9. ง
10. ง

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง หลวงพ่อในกุฏิ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

หลวงพ่อในกุฏิ เป็นพระที่คนกุกบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์รวมถึงคนทางภาคใต้ ถือว่าเป็นผู้วิเศษ หลวงพ่อมีจิตเมตตา ช่วยเหลือชาวบ้านทุกคนที่ได้รับความทุกข์ หลวงพ่อเป็นผู้เคร่งครัดในด้านวิปัสสนา กัมมัฏฐาน เมื่อท่านว่างจากภารกิจต่างๆ ท่านจะนั่งบำเพ็ญภาวนา เข้าสมาธิวิปัสสนาอยู่ในกุฏิของท่านตลอด 7 วันบ้าง 15 วันบ้าง โดยไม่ลุกออกจากกุฏิเลย จึงเป็นที่มาของคำว่า “หลวงพ่อในกุฏิ” ชาวบ้านเชื่อว่าท่านมีวาจาสิทธิ์ มีวิชาอาคม ศักดิ์สิทธิ์ จิตเมตตาและสั่งสอนให้ชาวบ้านยึดมั่นในคำสอนของพุทธศาสนา หลังจากที่ท่านมรณภาพไป ชาวบ้านได้ช่วยกันสร้างรูปเหมือนของท่านแล้วบรรจุอัฐิของท่านลงไป ไว้ให้ชาวบ้านได้ระลึกถึง และเชื่อว่าใครที่ได้กราบไหว้สักครั้งจะเป็นสิริมงคลกับชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

หลวงพ่อในกุฏิ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นสอน(40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่องหลวงพ่อในกุฏิ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความ กำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่ม และครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติมโดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) หลวงพ่อในกุฏิเกิดปี พ.ศ.ใด

แนวคำตอบ ปี พ.ศ.234

ระดับความเข้าใจ

2) ชาวบ้านเชื่อว่าหลวงพ่อในกุฏิมีวาจาสิทธิ์ ว่า มีวาจาสิทธิ์ แปลว่าอะไร

แนวคำตอบ คำพูดที่น่าศรัทธา น่าเลื่อมใส หรือน่านับถือ

ระดับนำไปใช้

3) หากเราต้องการให้ผู้อื่นเชื่อถือในคำพูดเราเหมือนหลวงพ่อในกุฏิควรทำอย่างไร

แนวคำตอบ ใช้คำพูดที่ดี หรือน่านับถือ

ระดับวิเคราะห์

4) การที่หลวงพ่อในกุฏิมีจิตใจเด็ดเดี่ยวมีประโยชน์ต่อชาวบ้านอย่างไร

แนวคำตอบ ชาวบ้านมีที่พึ่งทางใจ ทำให้ไม่หนีไปอยู่ที่อื่น

ระดับสังเคราะห์

5) นักเรียนการที่หลวงพ่อในกุฏิมีวาจาสิทธิ์ตรงกลับสุภาภิตไทยใด

แนวคำตอบ ปากเป็นเอก เลขเป็นโท

ระดับประเมินค่า

6) หากหลวงพ่อในกุฏิทั้งชาวบ้านไปอยู่ที่อื่นจะเกิดอะไรขึ้น

แนวคำตอบ ชาวบ้านไม่นับถือและจะไม่มีการสร้างรูปเหมือนหลวงพ่อในกุฏิ

4. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องหลวงพ่อในกุฏิ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

5. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องหลวงพ่อในกุฏิ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้ นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 เรื่องหลวงพ่อในกุฏิ
2. แบบฝึกหัดเรื่องหลวงพ่อในกุฏิ จำนวน 10 ข้อ

วัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
2. ตรวจแบบฝึกหัด เรื่องหลวงพ่อกุฎี จำนวน 10 ข้อ โดยนักเรียนตอบคำถามถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 80
3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง
4. สังเกตการแสดงความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องหลวงพ่อกุฎี จำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง หลวงพ่อในกุฏิ

อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

หลวงพ่อในกุฏิ เป็นพระที่คนกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์รวมถึงคนทางภาคใต้ ถือว่าเป็นผู้วิเศษ ท่านเกิดราวปีมะเส็ง พ.ศ.234 ในแผ่นดินของพระเจ้าเอกทัศ สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เดิมชื่อมากหรือบุญมาก ไม่ปรากฏแน่ชัดว่าท่านมีถิ่นฐานอยู่ที่ใด รู้เพียงว่าท่านเป็นชาวปักษ์ใต้ มีพี่น้องทั้งหมด 4 หลวงพ่อในกุฏิเป็นคนที่สาม หลวงพ่อในกุฏิมีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา เมื่ออายุครบ 20 ปีจึงออกบวช สันนิษฐานว่า หลวงพ่อในกุฏิบวชราวปี พ.ศ.2324 หรือ 2325

เมื่อท่านบวชแล้วได้ศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัย วิปัสสนา กัมมัฏฐาน พยายามศึกษาในทางเวทกรรมและไสยศาสตร์จนแตกฉาน เป็นอาจารย์ด้านของขลัง ต่อมาได้ธุดงค์ขึ้นมาทางเหนือพักแรมตามสถานที่ต่างๆเรื่อยมากับหลวงพ่อดินทร์และหลวงพ่อม่วง หลวงพ่อดินทร์ได้ขอพักจำพรรษาที่เมืองกำเนิดนพคุณหรือบางสะพานในปัจจุบัน หลวงพ่อม่วงพอใจถ้าแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างบ้านกรูดและทับสะแก จึงขอจำพรรษาอยู่ที่ถ้าแห่งนี้ ถ้าดังกล่าวคือถ้าคีรีวงค์ในปัจจุบัน เหลือหลวงพ่อบุญมากหรือหลวงพ่อในกุฏิเพียงองค์เดียว ได้ธุดงค์พักแรมจำพรรษาเรื่อยไป

จนมาถึงเมืองกุยบุรี สันนิษฐานว่าราว พ.ศ.2340 ตอนนั้นวัดกุยบุรีกำลังว่างเจ้าอาวาส เจ้าเมืองกุยบุรีและชาวบ้านได้อาราธนา ให้หลวงพ่อเป็นเจ้าอาวาส หลวงพ่อรับอาราธนา เพราะเห็นว่าวัดกุยบุรีมีทำเลที่ตั้งเหมาะสมและถูกลักษณะการสร้างวัด มีแม่น้ำกุยบุรีไหลผ่านด้านหลังวัดและตั้งอยู่ไม่ไกลจากหมู่บ้าน ตอนเช้าภิกษุออกบิณฑบาตได้และเป็นที่ยอมรับกับเป็นที่ของสมณะ

หลวงพ่อมิจิตเมตตา ช่วยเหลือชาวบ้านทุกคนที่ได้รับความเดือดร้อน ครั้งหนึ่งเมืองกุยบุรีเกิดโรคคหิวตักโรคระบาด หรือที่สมัยก่อนเรียกว่า ท่าลง ชาวบ้านล้มตายทุกวัน หลวงพ่อก็ได้แผ่เมตตาจิตช่วยให้ชาวกุยบุรีพ้นภัยได้ หลวงพ่อเป็นผู้เคร่งครัดในด้านวิปัสสนา กัมมัฏฐาน เมื่อท่านว่างจากภารกิจต่างๆ ท่านจะนั่งบำเพ็ญภาวนา เข้าสมาธิวิปัสสนาอยู่ในกุฏิของท่านตลอด 7 วันบ้าง 15 วันบ้าง โดยไม่ลุกออกจากกุฏิเลย จึงเป็นที่มาของคำว่า “หลวงพ่อในกุฏิ” ชาวบ้านเชื่อว่าท่านมีวิชาสิทธิ์ มีวิชาอาคมศักดิ์สิทธิ์ จิตเมตตาและสั่งสอนให้ชาวบ้านยึดมั่นในคำสอนของพุทธศาสนา

หลังจากที่ท่านมรณภาพไป ชาวบ้านได้ช่วยกันสร้างรูปเหมือนของท่านแล้วบรรจุอัฐิของท่านลงไปในบุษบารมีของหลวงพ่อในกุฏิเป็นอย่างมาก ถ้ามีเรื่องไม่สบายใจก็จะหาโอกาสมาบนบานศาลกล่าวขอให้ช่วยปัดเป่าทุกข์นั้นให้ผ่อนคลาย เมื่อได้รับความสำเร็จก็จะมาปิดทองและนมัสการท่าน จึงเห็นว่าที่วัดกุยบุรีไม่ว่าจะเป็นวันธรรมดาหรือมีงานประจำปี ลูกหลานเมืองกุยบุรีและผู้มีจิตศรัทธาจะเข้ามานมัสการหลวงพ่อในกุฏิไม่ขาดสาย

ถือได้ว่าหลวงพ่อในกุฏิ เป็นพระนักปฏิบัติ และมีจิตเมตตา ควรค่าแก่การศรัทธาของประชาชนทั่วไป

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ

เรื่อง หลวงพ่อในกุฏิ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. หลวงพ่อในกุฏิเกิดในสมัยใด
  - ก. พระเจ้าเอกทัศ
  - ข. พระเจ้าตากสิน
  - ค. พระเจ้าพิมพิสาร
  - ง. พระเจ้าอู่ทอง
2. หลวงพ่อในกุฏิไม่ได้เรียนวิชาใด
  - ก. พระธรรมวินัย
  - ข. วิปัสณา
  - ค. กัมมัฏฐาน
  - ง. ชูดงค์
3. เหตุใดชาวบ้านจึงเรียกหลวงพ่อบุญมากกว่าหลวงพ่อในกุฏิ
  - ก. นั่งสมาธิไม่ออกจากที่พักหลายวัน
  - ข. ไม่ออกจตุตงค์อยู่แต่ในกุฏิเป็นเวลานาน
  - ค. จำพรรษาอยู่ในกุฏิตลอดพรรษา
  - ง. มีเครื่องรางของขลังอยู่ในกุฏิจำนวนมาก
4. “หลวงพ่อบัณฑิตศึกษาในทางเวชกรรมและไสยศาสตร์จน**แตกฉาน**” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร
  - ก. ศึกษาในทางเวชกรรมและไสยศาสตร์จนเชี่ยวชาญ
  - ข. ศึกษาในทางเวชกรรมและไสยศาสตร์จนสติแตก
  - ค. ศึกษาในทางเวชกรรมและไสยศาสตร์จนเจ็บป่วย
  - ง. ศึกษาในทางเวชกรรมและไสยศาสตร์จนโด่งดัง
5. พฤติกรรมใดที่แสดงให้เห็นว่าหลวงพ่อบุญเป็นผู้มีความตั้งใจ
  - ก. เกรงครัดในด้านวิปัสณา
  - ข. มีวาจาคำกดีลือลือ
  - ค. มีจิตเมตตา
  - ง. มีวิชาอาคม

6. หากผู้อื่นมาขอความช่วยเหลือจากเราควรทำอย่างไร
  - ก. ช่วยเหลือเขาตามที่เราช่วยได้
  - ข. ให้เขาช่วยเหลือตัวเองก่อน
  - ค. ปฏิเสธเพราะไม่ใช่ธุระของเรา
  - ง. ไม่ช่วยเพราะจะทำให้เรายุ่งยาก
7. หลวงพ่อในกุฎีมีจิตใจเป็นอย่างไร
  - ก. ใจร้าย
  - ข. ใจอ่อน
  - ค. ใจแข็ง
  - ง. ใจดี
8. การที่ชาวบ้านเชื่อว่าหลวงพ่อกุฎีมีวาจาสิทธิ์นั้นมีประโยชน์อย่างไร
  - ก. ชาวบ้านชื่นชมและเล่าขานต่อกัน
  - ข. ชาวบ้านก็จะเชื่อฟังและปฏิบัติตาม
  - ค. ชาวบ้านขอเลขเพื่อนำไปเล่นหวย
  - ง. ชาวบ้านทำบุญบริจาคมากขึ้น
9. การที่หลวงพ่อกุฎีแฝงจิตเมตตาช่วยชาวกุญบุรีจากโรคห่าโดยใช้ความรู้เรื่องใด
  - ก. พระธรรมวินัย
  - ข. วิปัสณา
  - ค. เวชกรรม
  - ง. ไสยศาสตร์
10. การได้มากราบไหว้หลวงพ่อกุฎีเกิดประโยชน์ใดสูงสุด
  - ก. ได้นึกถึงการปฏิบัติดีแล้วนำไปปฏิบัติตาม
  - ข. เป็นศิริมงคลกับชีวิตและครอบครัว
  - ค. ช่วยปิดเป่าสิ่งชั่วร้ายให้ออกไปจากชีวิต
  - ง. ได้สิ่งต่างๆ สมหวังดังที่ปรารถนา

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง หลวงพ่อในกุฏิ

1. ก
2. ข
3. ก
4. ก
5. ก
6. ก
7. ค
8. ข
9. ค
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

อุทยานแห่งชาติกุยบุรี เดิม เป็นเพียงผืนป่ากุยบุรีมีปัญหาระหว่างคนกับช้างอย่างหนัก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงทราบ พระองค์ท่านจึงได้พระราชทานแนวพระราชดำริ จึงเกิดกุยบุรีโมเดลขึ้น เพื่อฟื้นฟูอุทยานแห่งชาติกุยบุรี โดยการสร้างความสมบูรณ์ให้ธรรมชาติ เปลี่ยนทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อช้างป่าได้ ปัจจุบันอุทยานแห่งชาติกุยบุรีมีจุดให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติ โดยการพลิกคืนผืนป่าในครั้งนี้นี้ยังเป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านมีรายได้จากการนำนักท่องเที่ยว และ ถูกยกให้เป็น ซาฟารีเมืองไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นสอน (40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง อุทยานแห่งชาติกุยบุรี ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความกำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่มและครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติมโดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) อุทยานแห่งชาติกุยบุรีเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่เท่าไรของประเทศไทย

แนวคำตอบ ลำดับที่ 90

ระดับความเข้าใจ

2) เรื่องราวระหว่างคนกับช้างที่กุยบุรีจะไม่ตกเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์บ่อยครั้งถ้าไม่ทำสิ่งใด

ระดับนำไปใช้

3) นักเรียนสามารถนำแนวความคิดของกุยบุรีโมเดลมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

แนวคำตอบ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ปรับตัวเองให้เข้ากับธรรมชาติให้ได้มากที่สุด

ระดับวิเคราะห์

4) ความคิดของชาวบ้านเกี่ยวกับช้างก่อนมีโครงการกุยบุรีโมเดลคืออะไร

แนวคำตอบ ช้างเป็นศัตรูของชาวบ้านต้องป้องกันไม่ให้เข้ามากินพืชไร่ของตน

ระดับสังเคราะห์

5) นักเรียนพฤติกรรมที่ชาวบ้านฆ่าช้างที่มากินพืชไร่ของตนตรงกับสำนวนไทยใด

แนวคำตอบ ตาต่อตาฟันต่อฟัน

ระดับประเมินค่า

6) นักเรียนคิดว่าไม่มีปัญหาระหว่างคนกับช้างสิ่งใดจะไม่เกิดขึ้น

แนวคำตอบ โครงการกุยบุรีโมเดล

4. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องอุทยานแห่งชาติกุยบุรี แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

5. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องอุทยานแห่งชาติกุยบุรีและอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้ นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 เรื่องอุทยานแห่งชาติกุยบุรี
2. แบบฝึกหัดเรื่องอุทยานแห่งชาติกุยบุรี จำนวน 10 ข้อ

วัตถุประสงค์และประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด เรื่องอุทธานแห่งชาติกุยบุรี จำนวน 10 ข้อ โดยนักเรียนตอบคำถามถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 80
3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง
4. สังเกตการแสดงความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องอุทธานแห่งชาติกุยบุรี จำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง อุทยานแห่งชาติกุยบุรี อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

อุทยานแห่งชาติกุยบุรี นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 90 ของประเทศ มีอาณาเขตครอบคลุม 4 อำเภอ คือ อำเภอปราณบุรี อำเภอสามร้อยยอด อำเภอกุยบุรี และอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์

เดิมอุทยานแห่งชาติกุยบุรี เป็นเพียงผืนป่ากุยบุรีมีปัญหาระหว่างคนกับช้างอย่างหนักโดยเฉพาะในปี 2525-2528 ชาวไร่สับปะรดรุกป่า เพื่อขยายพื้นที่ทำกิน จึงก่อให้เกิดปัญหาช้างขาดที่อยู่และอาหาร เมื่อช้างไม่มีอาหารจึงลงมากินพืชไร่ของชาวบ้าน จึงก่อให้เกิดปัญหาระหว่างคนกับช้าง และตกเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์อยู่บ่อยครั้ง ปัญหาช้างป่าถูกฆ่าด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเผชิญหน้าด้วยการยิงปะทะ ระหว่างชาวไร่ การวางยาเบื่อ การปล่อยกระแสไฟฟ้าทำแนวรั้วช็อต และการเผาผนังช้าง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงทราบ พระองค์ท่านจึงได้พระราชทานแนวพระราชดำริเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เป็นที่มาของ “โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่า บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ในปี พ.ศ. 2441 และพระราชดำริส ต่อการจัดการความขัดแย้งคนกับช้างป่า อุทยานแห่งชาติกุยบุรี เมื่อวันที่ 5 ก.ค. 2542 ความว่า “ช้างป่าควรอยู่ในป่า เพียงแต่ต้องทำให้ป่านั้นมีอาหารช้างเพียงพอ การปฏิบัติคือ ให้ไปสร้างอาหารช้างในป่าเป็นแปลงเล็กๆ และกระจาย กรณีช้างป่าออกมาที่ชายป่า ต้องให้ความปลอดภัยกับช้างป่า ”

จากพระราชดำริดังกล่าว จึงเกิดกุยบุรีโมเดลขึ้น เพื่อฟื้นฟูอุทยานแห่งชาติกุยบุรี โดยการสร้างความสมบูรณ์ให้ธรรมชาติ สร้างแหล่งอาหาร แหล่งน้ำให้ช้าง ฟื้นฟูป่าไม้ โดยมีจุดเด่น คือ ใช้วิธีปลูกป่าแบบไม่ต้องปลูก ปล่อยให้ป่าฟื้นตัวเอง ทำให้ธรรมชาติกลับมาอุดมสมบูรณ์เหมือนเดิม กุยบุรีโมเดลสามารถเปลี่ยนเหตุการณ์ร้ายที่เกิดขึ้นให้เป็นเรื่องดีได้ เปลี่ยนทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อช้างป่าได้ ทุกวันนี้นอกจากช้างป่ากุยบุรีจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ยังมีฝูงสัตว์ป่าอื่นมาอาศัยอยู่อีกมากมาย เช่น ฝูงกระทิงป่า วัวแดง เสือดำ เสือโคร่ง เสือดาว หมาใน เก้ง กวาง เม่นใหญ่ สมเสร็จ และฝูงนกนานาพันธุ์ จนได้สมญานามว่า ซาฟารีเมืองไทย

ปัจจุบันอุทยานแห่งชาติกุยบุรีมีจุดให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติ โดยจัดให้มีจุดชมช้างและกระทิง ในอุทยานฯ ได้แก่ จุดหน้าผา จุดหน่วยป่ายาง และจุดโป่งสลัดไคและจุดชมผีเสื้อ นอกจากนี้ยังมีน้ำตกดงมะไฟ น้ำตกผาหมาหอนและเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่สวยงามด้วย

หากใครสนใจไปศึกษาและสัมผัสธรรมชาติที่ดังตามสามารถประสานงานกับเจ้าหน้าที่อุทยานได้ โดยการพลิกคืนผืนป่าในครั้งนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านมีรายได้จากการนำนักท่องเที่ยว และจากการขายของด้วย จึงถือได้ว่าเป็นความโชคดีและความภูมิใจของชาวกุยบุรี ที่มีอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ถูกยกให้เป็น ซาฟารีเมืองไทย

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดเป็นอาณาเขตครอบคลุมของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี
  - ก. ปราณบุรี สามร้อยยอด กุยบุรี และเมืองประจวบคีรีขันธ์
  - ข. ปราณบุรี บางสะพานน้อย กุยบุรี และเมืองประจวบคีรีขันธ์
  - ค. หัวหิน ปราณบุรี สามร้อยยอด และกุยบุรี
  - ง. หัวหิน บางสะพานน้อย สามร้อยยอด และกุยบุรี
2. ข้อใดไม่ใช่วิธีการที่ชาวบ้านไร่ฆ่าช้างป่ากุยบุรี
  - ก. การยิง
  - ข. การวางยาเบื่อ
  - ค. การฝังกลบ
  - ง. การเผาหนังยาง
3. ช้างทำลายพืชทางการเกษตรของชาวบ้านเพราะเหตุใด
  - ก. หิว
  - ข. โมโห
  - ค. หงุดหงิด
  - ง. กลัว
4. ข้อใดคือวิธีการแก้ปัญหาระหว่างคนกับช้างตามแนวทางกุยบุรีโมเดล
  - ก. สร้างจุดให้อาหารช้าง
  - ข. สร้างแนวป้องกันช้างให้ชาวบ้าน
  - ค. สร้างเครื่องป้องกันช้างให้ชาวไร่
  - ง. สร้างธรรมชาติที่สมบูรณ์ให้ช้าง
5. นักเรียนมีแนวทางการแก้ปัญหาในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ป่าตามแนวกุยบุรีโมเดลอย่างไร
  - ก. เข้าไปให้อาหารสัตว์ป่าเพื่อไม่ให้สัตว์ลงมาทำลายพืชไร่
  - ข. ไม่เข้าบุกรุกป่าปล่อยให้ธรรมชาติฟื้นตัวเอง
  - ค. ปลุกป่ารอบๆ บริเวณไร่ตนเองไว้เป็นแนวกันช้าง
  - ง. ขุดบ่อน้ำรอบไร่ช้างจะได้ไม่เข้ามากินพืชไร่

6. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อคิดเห็น
  - ก. อุทยานแห่งชาติกุยบุรี นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 90 ของประเทศ
  - ข. ผืนป่ากุยบุรีมีปัญหาระหว่างคนกับช้างอย่างหนัก โดยเฉพาะในปี 2525-2528
  - ค. ถือได้ว่าเป็นความโชคดีและความภูมิใจของชาวกุยบุรี ที่มี อุทยานแห่งชาติกุยบุรี
  - ง. รัชกาลที่9 ทรงทราบ พระองค์ท่านจึงได้พระราชทานแนวพระราชดำริเพื่อแก้ไขปัญหา
7. ข้อใดคือความคิดของชาวบ้านหลังจากมีโครงการกุยบุรีโมเดล
  - ก. ช้างกับคนอยู่ร่วมกันได้
  - ข. ช้างเป็นศัตรูของชาวบ้าน
  - ค. ช้างทำลายสมบัติของตน
  - ง. ช้างเป็นบุกรุกที่ทำกินของตน
8. บุคคลในข้อใดมีบทบาทในการอนุรักษ์ช้างที่กุยบุรี
  - ก. อาสาสมัคร
  - ข. รัชกาลที่ 9
  - ค. นายอำเภอ
  - ง. รัชกาลที่ 10
9. หากไม่มีแนวทางกุยบุรีโมเดลจะเกิดอะไรขึ้น
  - ก. แหล่งน้ำที่สมบูรณ์มีปริมาณลงอย่างต่อเนื่อง
  - ข. ปัญหาระหว่างคนกับช้างไม่ถูกแก้ไขอย่างถูกวิธี
  - ค. สัตว์ป่าหลากหลายสายพันธุ์จะสูญพันธุ์อย่างรวดเร็ว
  - ง. ชาวบ้านมีที่ทำกินเพิ่มขึ้นเพราะสามารถกำจัดช้างได้
10. สำนวนไทยที่ตรงกับแก้ปัญหาระหว่างคนกับช้างตามแนวทางกุยบุรีโมเดลคือข้อใด
  - ก. เรียนผูกต้องเรียนแก้
  - ข. ตาต่อตาฟันต่อฟัน
  - ค. ชิงกีร์ช่าก็แรง
  - ง. ทีใครทีมัน

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

1. ก
2. ค
3. ก
4. ง
5. ข
6. ค
7. ก
8. ข
9. ง
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 11

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง ธนาคารปุม้าปากน้ำปราณ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ธนาคารปุม้า อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งที่นี่ยังเป็นที่ตั้งสมาคมประมงแห่งแรกของประเทศไทย ปัจจุบันนายเจือ แคนใหญ่ ประธานกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำประมงปากน้ำปราณ จัดตั้งธนาคารปุม้าขึ้นมาตั้งแต่ปี 2552 ด้วยความร่วมมือของอวนปู และชาวประมงที่ออกเรือจับปู โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อรับบริจาค และรับซื้อปูซึ่งมีไขนอกกระดอง เป็นผู้ดูแลบริหารจัดการทรัพยากรประมงให้มีใช้อย่างยั่งยืน ผลจากการจัดตั้งธนาคารปุม้าทำให้ปริมาณปูเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ชาวประมงไม่ต้องออกไปทำประมงไกลเช่นเมื่อก่อน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

ธนาคารปุม้าปากน้ำปราณ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นสอน(40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง ธนาคารปุม้าปากน้ำปราณ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความกำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่มและครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติมโดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) ใครเป็นผู้จัดตั้งธนาคารปูม้าปากน้ำปราณขึ้นมา

แนวคำตอบ นายเจือ แคนใหญ่

ระดับความเข้าใจ

2) ขั้นตอนการดูแลปูม้าภายในธนาคารปูเป็นอย่างไร

แนวคำตอบ เริ่มจากนำปูที่รับบริจาคมาอนุบาลในบ่อปู ซึ่งเป็นที่ที่ใช้สำหรับดูแลแม่ปูที่ไขนอกกระดอง และดูแลลูกปูที่ถูกเชื้อไข เมื่อปูทำการเชื้อไขแล้ว ทางธนาคารก็จะนำปูไปขายแล้วนำเงินมาบำรุงธนาคารปูต่อไป ส่วนลูกปูเมื่อแข็งแรงแล้วก็นำไปปล่อยคืนสู่ธรรมชาติต่อไป

ระดับนำไปใช้

3) นักเรียนควรนำลักษณะนิสัยที่ดีของนายเจือเรื่องความห่วงใยธรรมชาติมาใช้ในโรงเรียนอย่างไร

แนวคำตอบ ช่วยคุณครูดูแลต้นไม้ในโรงเรียน

ระดับวิเคราะห์

4) ข้อใดคือลักษณะนิสัยของนายเจือ แคนใหญ่

แนวคำตอบ เป็นห่วงผู้อื่น รักบ้านเกิด

ระดับสังเคราะห์

5) นักเรียนคิดว่าคำคมใดที่ตรงกับความเสียสละของนายเจือ แคนใหญ่

แนวคำตอบ ไม่มีความสำเร็จอันใดจะได้มาโดยไม่มีการเสียสละ

ระดับประเมินค่า

6) นักเรียนคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้นถ้ามีการจัดตั้งธนาคารปูม้าปากน้ำปราณ

แนวคำตอบ จำนวนปูม้าลดลงอย่างรวดเร็ว และสูญพันธุ์

4. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องธนาคารปูม้าปากน้ำปราณ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

5. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องธนาคารปูม้าปากน้ำปราณและอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้ นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 เรื่องธนาครปูม้าปากน้ำปราณ
2. แบบฝึกหัดเรื่องธนาครปูม้าปากน้ำปราณ จำนวน 10 ข้อ

วัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
2. ตรวจแบบฝึกหัด เรื่องธนาครปูม้าปากน้ำปราณ จำนวน 10 ข้อ โดยนักเรียนตอบคำถามถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 80
3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง
4. สังเกตการแสดงความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องธนาครปูม้าปากน้ำปราณ จำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง ธนาคารปูม้าปากน้ำปราณ

อ่านเรื่องต่อไปนี่แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

ธนาคารปูม้า ตั้งอยู่ที่ 516/16 หมู่ 2 ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบางขัน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งที่นี่ยังเป็นที่ตั้งสมาคมประมงแห่งแรกของประเทศไทย

ปัจจุบันนายเจือ แคนใหญ่ ประธานกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำประมงปากน้ำปราณ จัดตั้งธนาคารปูม้าขึ้นมาตั้งแต่ปี 2552 ด้วยความร่วมมือของอวนปู และชาวประมงที่ออกเรือจับปู โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อรับบริจาค และรับซื้อปูซึ่งมีไขนอกกระดอง เป็นผู้ดูแลบริหารจัดการทรัพยากรประมงให้มีใช้อย่างยั่งยืน

เนื่องจากสมัยก่อนทะเลปากน้ำปราณเคยอุดมไปด้วยสัตว์น้ำหลากหลายชนิด ชาวประมงทำประมงแบบดั้งเดิม ต่อมาเมื่อมีการทำประมงโดยใช้เครื่องมือจับสัตว์มีความทันสมัยมากขึ้น มีการใช้เครื่องมือ ประเภทอวนลาก อวนรุน หรือพวกเรือคราดหอย ที่เข้ามาทำประมงใกล้ชายฝั่ง ทำให้จำนวนสัตว์น้ำลดลงอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะปริมาณของปูม้า สังเกตได้จากชาวประมงจะต้องออกไปไกลมากขึ้นทุกวันแต่ได้ปูกลับมามากน้อยลง นายเจือจึงหาวิธีการเพิ่มขยายพันธุ์ปู โดยก่อตั้งธนาคารปูขึ้น

ภายในธนาคารปูมีบ่ออนุบาลปู ซึ่งเป็นที่ใช้สำหรับดูแลแม่ปูที่ไขนอกกระดอง และดูแลลูกปูที่ถูกเลี้ยงไว้ บ้างบ่ออนุบาลปูจะเห็นว่ามีตะกร้าวางเรียงรายอยู่ด้วย แต่ละตะกร้ามีความสำคัญ คือ เอาไว้แยกปูตามที่ได้เจ้าของปูได้เอามาบริจาคไว้ เมื่อปูทำการไขไขแล้วผู้บริจาคก็จะนำแม่ปูกลับไปขายต่อ หรือหากเจ้าของปูต้องการบริจาคปูให้ธนาคารเลย หลังจากไขไขเสร็จ ทางธนาคารก็จะนำไปขายแล้วนำเงินมาบำรุงธนาคารปูต่อไป ส่วนลูกปูเมื่อแข็งแรงแล้วก็นำไปปล่อยคืนสู่ธรรมชาติต่อไป

ถ้าเราต้องการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ปูม้า ให้สังเกตว่าปูที่เราซื้อหรือจับมาได้ นั้นกำลังไขอยู่หรือไม่และไขอยู่ในระยะไหน และไม่สนับสนุนการซื้อปูที่กำลังไข ซึ่งเราสามารถสังเกตไขปูว่ามี 4 สี ระยะแรก ไขปูม้าจะมีสีเหลืองส้ม ต่อมาจะมีสีน้ำตาล จากนั้นจะ เป็นสีเทาและสุดท้ายเปลี่ยนเป็นสีดำ เมื่อไขปูเปลี่ยนเป็นสีดำปูก็จะไขไขออกเป็นตัวเล็กๆ ในชั้นที่ปูไขไขเป็นลูกปูตัวเล็กๆ นี้มีความสำคัญมาก หากปูอยู่ในแหล่งที่อยู่ตามธรรมชาติอาจตกเป็นอาหารของปลาได้ ดังนั้นการที่เราแม่ปูที่กำลังไขในระยะต่างๆ มาอนุบาลหรือดูแลไว้ในบ่ออนุบาลปู จะเป็นการลดความเสี่ยงและช่วยให้ลูกปูมีโอกาสรอดมากขึ้น และปุระยะ 4-5 เดือนก็จะมารอขยายพันธุ์ได้ต่อไป

ผลจากการจัดตั้งธนาคารปูทำให้ปริมาณปูเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ชาวประมงไม่ต้องออกไปทำประมงไกลเช่นเมื่อก่อน เมื่อชาวประมงเห็นว่าธนาคารปูสามารถช่วยพวกเขาให้หาปูเพิ่มขึ้นจริงจึงมีผู้นำปูมาบริจาคและนำมาขายเพิ่มขึ้นทุกวัน นับได้ว่า ธนาคารปูเปรียบเหมือนอากาศที่เข้ามาต่อลมหายใจของชาวประมงบ้านปากน้ำปราณอย่างแท้จริง และยังเป็นสถานที่ ที่มีการจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติที่ดี มีการบริหารจัดการทรัพยากรประมงให้มีใช้อย่างยั่งยืน

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ธนาคารปุม้าปากน้ำปราณ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง คำตอบเดียว

1. ธนาคารปุม้าตั้งอยู่ที่ใด
  - ก. ตำบลปากน้ำปราณ
  - ข. ตำบลปราณบุรี
  - ค. ตำบลเขาน้อย
  - ง. ตำบลหาดขาม
2. ธนาคารปูเป็นที่ตั้งของสมาคมอะไร
  - ก. สมาคมนุรักษ์ทะเลแห่งแรกของประเทศไทย
  - ข. สมาคมปุม้าแห่งแรกของประเทศไทย
  - ค. สมาคมประมงแห่งแรกของประเทศไทย
  - ง. สมาคมสัตว์น้ำแห่งแรกของประเทศไทย
3. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ ของการจัดตั้งธนาคารปู
  - ก. เพื่อรับบริจาคปูไข่นอกกระดอง
  - ข. เพื่อรับซื้อปูไข่นอกกระดอง
  - ค. เพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายปูไข่นอกกระดอง
  - ง. เพื่อดูแลจัดการทรัพยากรประมงให้อย่างยั่งยืน
4. ข้อดีของธนาคารปูที่มีต่อชาวประมงคือ
  - ก. ชาวประมงไม่ต้องออกเรือไปไกล
  - ข. ชาวประมงมีที่ขายปูไม่ต้องรอแม่ค้า
  - ค. ชาวประมงมีปูไข่นอกกระดองไว้กิน
  - ง. ชาวประมงมีที่พบปะกันมากขึ้น
5. นักเรียนมีแนวทางในการอนุรักษ์ปุม้าอย่างไร
  - ก. นำปูไปปล่อยกลับสู่แหล่งธรรมชาติ
  - ข. ช่วยเลี้ยงไข่ให้ปูเพื่อเพิ่มอัตราการรอดชีวิต
  - ค. นำปูกลับไปเลี้ยงที่บ้านของตนเอง
  - ง. นำปูไข่ไปบริจาคที่ธนาคารปุม้า

6. นักเรียนควรนำแบบอย่างคุณธรรมของนายเจือ แคนใหญ่ ข้อใดไปใช้ในโรงเรียนมากที่สุด
  - ก. เสียสละเวลาพักเที่ยงไปช่วยครูดูแลน้องๆเป็นประจำ
  - ข. ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่
  - ค. เมื่อเก็บเงินได้นำไปประกาศหาเจ้าของทุกครั้ง
  - ง. ช่วยคุณครูถือของไปเก็บในห้องทุกวัน
7. ใครปฏิบัติตนที่ถือว่าช่วยอนุรักษ์ปูม้าได้ดีที่สุด
  - ก. น้อยจับปูที่มีไข่นอกกระดองได้ให้นำไปปล่อย
  - ข. นิยมซื้อปูม้าที่มีไข่นอกกระดอง
  - ค. นำเปลือกซื้อเฉพาะแม่ปูที่ยังไม่ไข่
  - ง. นิวนำปูไข่นอกกระดองไปฝากธนาคารปู
8. ถ้าไม่มีธนาคารปูม้าจะเกิดผลกระทบตามมาดังต่อไปนี้ ยกเว้นข้อใด
  - ก. ปูม้าลดจำนวนอย่างรวดเร็ว
  - ข. ปูม้าอาจในอำเภอปราณบุรีสูญพันธุ์
  - ค. ราคาปูม้าแพงขึ้นกว่าเดิม
  - ง. ปูออกไข่ตามธรรมชาติทำให้จำนวนเพิ่มขึ้น
9. นักเรียนคิดว่าใครคือสาเหตุที่ทำให้จำนวนปูม้าลดลงมากที่สุด
  - ก. ชาวประมงที่จับปูที่มีไข่นอกกระดอง
  - ข. ผู้บริโภคที่ซื้อปูไข่ไปรับประทาน
  - ค. เรือประมงต่างถิ่นที่ลักลอบทำประมง
  - ง. พ่อค้าคนกลางที่รับซื้อปูไข่
10. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะนิสัยของนายเจือ แคนใหญ่
  - ก. รักท้องถิ่น
  - ข. เป็นห่วงลูกหลาน
  - ค. เอาเปรียบผู้อื่น
  - ง. ห่วงใยธรรมชาติ

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ธนาคารปูมปากน้ำปราณ

1. ก
2. ค
3. ค
4. ก
5. ง
6. ก
7. ข
8. ง
9. ข
10. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง ผ้าไหมพัสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ไหมพัสตร์ ผ้าฝ้ายพื้นเมืองพิมพ์ลายด้วยมือที่สืบทอดกันมายาวนาน ตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ผ้าพิมพ์ไหมพัสตร์มีลักษณะเด่นเป็นเอกลักษณ์ เนื่องจากทางร้านเลือกพิมพ์ลายลงบนผ้าฝ้ายพื้นเมือง ที่คุณภาพดี เนื้อนุ่ม เบา ใส่สบายและมีหลากหลายลายให้เลือก เน้นการพิมพ์ลายที่แสดงออกถึงความเป็นไทย มีนอกจากนี้ยังมีการนำผ้าไหมพัสตร์มาดัดแปลงเป็นผลิตภัณฑ์อีกหลากหลาย ผ้าพิมพ์ไหมพัสตร์ นอกจากจะสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทยให้กับผู้ใช้แล้ว ยังเป็นสินค้าที่สร้างความภูมิใจให้กับชาวหัวหินและคนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

ผ้าไหมพัสตร์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นสอน (40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่องผ้าไหมพัสตร์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความ กำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่ม และครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติม โดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) ใครเป็นผู้ก่อตั้งโรงงานผ้าพิมพ์ไหมพัสเตอร์

แนวคำตอบ พลเอกพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบวรเดช และหม่อมเจ้าหญิงผจงจิตร กฤดากร

ระดับความเข้าใจ

2) เหตุใดผ้าไหมพัสเตอร์จึงต้องผลิตผ้าพิมพ์ลายด้วยวิธีการดั้งเดิม

แนวคำตอบ เพื่อรักษาความเป็นเอกลักษณ์และสืบทอดเจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้ง

ระดับนำไปใช้

3) หากนักเรียนไปเที่ยวหัวหินนักเรียนจะของฝากใด

แนวคำตอบ ผ้าไหมพัสเตอร์

ระดับวิเคราะห์

4) นักเรียนคิดว่าหากผู้ผลิตไม่คิดดัดแปลงผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายจะส่งผลอย่างไร

แนวคำตอบ ได้รับความสนใจจากผู้ซื้อลดลง

ระดับสังเคราะห์

5) นักเรียนคิดว่าคำขวัญใดที่ตรงกับ การสืบทอดความเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิม

แนวคำตอบ -

ระดับประเมินค่า

6) นักเรียนคิดว่าอะไรคือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในเรื่อง

แนวคำตอบ หากมีโอกาสมาเยือนหัวหิน ไม่ควรพลาดที่จะไปชื่นชมความสวยงามของลายผ้าไหมพัสเตอร์

5. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องผ้าไหมพัสเตอร์ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

6. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องผ้าไหมพัสเตอร์ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

7. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้ นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 เรื่องผ้าไหมพัสเตอร์
2. แบบฝึกหัดเรื่องผ้าไหมพัสเตอร์ จำนวน 10 ข้อ

วัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด เรื่องผ้าไหมพัสเตอร์ จำนวน 10 ข้อ โดยนักเรียนตอบคำถามถูกต้องอย่าง

น้อยร้อยละ 80

3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง
4. สังเกตการแสดง ความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องผ้าไหมพัสเตอร์ จำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง ผ้าไหมพัสเตอร์

อ่านเรื่องต่อไปนี่แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

ไหมพัสเตอร์ ผ้าฝ้ายพื้นเมืองพิมพ์ลายด้วยมือที่สืบทอดกันมายาวนาน ตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เริ่มก่อตั้งขึ้นโดยพลเอกพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบวรเดช และหม่อมเจ้าหญิงผจงจิตรกฤตากร ทรงเลือกหัวหินเป็นแหล่งผลิตผ้าพิมพ์ไหมพัสเตอร์เพราะมีที่ดินอยู่ที่นี้ โดยจำลองโรงงานเหมือนที่ประเทศเวียดนาม ที่เคยทำตอนที่ถูกลีภัยทางการเมือง

แม้ว่าปัจจุบันคุณอัสสยา คงสิริ มารับช่วงดูแลกิจการไหมพัสเตอร์ต่อ แต่ยังคงสืบทอดเจตนารมณ์เดิมของพลเอกพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบวรเดช ที่จะผลิตผ้าพิมพ์ลายด้วยวิธีการดั้งเดิม ตั้งแต่การผสมสี ทำกรอบ เขียนลาย ถ่ายลงกรอบ ใช้มือพิมพ์ทั้งหมด ยกเว้นขั้นตอนของการที่จะทำไม่ให้ผ้าสีตกเท่านั้นที่จะมีเครื่องจักรที่มาช่วยเท่านั้น

ผ้าพิมพ์ไหมพัสเตอร์มีลักษณะเด่นเป็นเอกลักษณ์ เนื่องจากทางร้านเลือกพิมพ์ลายผ้าลงบนผ้าฝ้ายพื้นเมือง ที่คุณภาพดี เนื้อนุ่ม เบา ใส่สบายและมีหลากหลายลายให้เลือก เน้นการพิมพ์ลายที่แสดงออกถึงความเป็นไทย มีการพิมพ์ลายที่เข้ากับวิถีชีวิตของชาวบ้าน จึงทำให้ผู้ที่ซื้อผ้าไปเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย จนได้รับความนิยมมายาวนาน แต่ลายที่ได้รับความนิยมมาตลอด ได้แก่ ลายดอกจิก ลายหัวโขน ลายเกี่ยวพิมพ์ทอง และเทพนม จนได้รับเลือกให้นำไปตกแต่งที่นั่งวิมานเมฆด้วย

นอกจากนี้ยังมีการนำผ้าไหมพัสเตอร์มาดัดแปลงเป็นผลิตภัณฑ์อีกหลากหลาย เช่น เนคไท ปลอกหมอน ตุ๊กตา เสื้อ จานรองแก้ว และกระโปรง เป็นต้น เพื่อให้สินค้ามีความหลากหลาย ตรงตามความต้องการของลูกค้าหลากหลายกลุ่ม และในอนาคตอันใกล้นี้ ไหมพัสเตอร์กำลังออกแบบลวดลายที่มีความทันสมัย เช่น ลายวิถีชีวิตคนในชุมชน ประชาคมอาเซียน ลายวันวาน เป็นต้น เพื่อจูงใจให้วัยรุ่นหันมาใส่ผ้าฝ้ายลวดลายทันสมัย และร่วมสมัย เพื่อส่งเสริมความเป็นไทย

ผ้าพิมพ์ไหมพัสเตอร์ นอกจากจะสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทยให้กับผู้ใช้แล้ว ยังเป็นสินค้าที่สร้างความภูมิใจให้กับชาวหัวหินและคนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื่องจากสินค้าดังกล่าวได้รับความนิยมจากคนทั้งในและนอกประเทศมาตลอดระยะเวลาประมาณ 60 กว่าปี

หากมีโอกาสมาเยือนหัวหิน ไม่ควรพลาดที่จะไปชื่นชมความสวยงามของลายผ้าไหมพัสเตอร์ ซึ่งเป็นงานที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาแบบดั้งเดิมด้วยพิมพ์ด้วยมือแบบโบราณที่ไม่มีใครเหมือน เพื่อซื้อไปเป็นของขวัญ ของฝาก เชื่อว่าผู้ที่ได้รับจะต้องถูกใจแน่นอน

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ผ้าไหมพัสเตอร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง
โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง คำตอบเดียว

1. โขมพัสเตอร์เป็นผ้าประเภทใด
  - ก. ผ้าไหมทอมือ
  - ข. ผ้าฝ้ายพิมพ์ลายด้วยมือ
  - ค. ผ้าไหมมัดหมี่
  - ง. ผ้าพิมพ์
2. โรงงานผลิตผ้าพิมพ์โขมพัสเตอร์สร้างเหมือนแบบโรงงานที่ประเทศใด
  - ก. เวียดนาม
  - ข. มาเลเซีย
  - ค. บรูไน
  - ง. ญี่ปุ่น
3. เหตุใดผ้าโขมพัสเตอร์จึงมีการใช้เครื่องจักรในบางขั้นตอน
  - ก. เพื่อให้สีของผ้าไม่ซีดจางได้ง่าย
  - ข. เพื่อให้สีของผ้าสม่ำเสมอทั้งผืน
  - ค. เพื่อให้สามารถย้อมสีได้เร็วขึ้น
  - ง. เพื่อสร้างความทันสมัยให้ชิ้นงาน
4. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของผู้ผลิตผ้าโขมพัสเตอร์
  - ก. ใจเย็น
  - ข. อุตุน
  - ค. พิถีพิถัน
  - ง. กล้าตัดสินใจ
5. แนวทางในการช่วยอนุรักษ์ผ้าโขมพัสเตอร์ที่ดีที่สุดคือข้อใด
  - ก. หาความรู้เรื่องการอนุรักษ์ผ้าโขมพัสเตอร์
  - ข. ช่วยอุดหนุนสินค้าที่ผลิตด้วยผ้าโขมพัสเตอร์
  - ค. เล่าเรื่องผ้าโขมพัสเตอร์ให้คนอื่นฟัง
  - ง. ไปชมความสวยงามของผ้าโขมพัสเตอร์ที่ร้าน

6. หากมีโอกาสมานเที่ยวหัวหินแล้วต้องการซื้อผ้าโบราณไปเป็นของฝากผู้ใหญ่ควรซื้อผ้าประเภทใด
  - ก. ผ้ายก
  - ข. ผ้าไหมทอมือ
  - ค. ผ้าไหมมัดหมี่
  - ง. ผ้าไหมพัทธ์
7. นักเรียนคิดว่าหากผู้ผลิตผ้าไหมพัทธ์ขยายกลุ่มผู้ใช้ให้เพิ่มขึ้นควรทำตามข้อใด
  - ก. ผลิตผ้าไหมพัทธ์เหมือนเดิมเพื่อรักษาความเป็นเอกลักษณ์ไว้ให้ดีที่สุด
  - ข. นำผ้าไหมพัทธ์ไปดัดแปลงเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายใช้ได้กับทุกเพศทุกวัย
  - ค. ผลิตขายไทยให้น้อยลงแล้วผลิตขายที่ทันสมัยแทนเพราะจะได้กลุ่มลูกค้าเพิ่มขึ้น
  - ง. ใช้เครื่องจักรในการผลิตทั้งหมดเพื่อเพิ่มปริมาณสินค้า ทำให้ขายสินค้าได้มาก
8. ข้อใดกล่าวถึงลักษณะของผ้าไหมพัทธ์ได้ถูกต้อง
  - ก. เป็นผ้าไหมสีแปลกกว่าที่อื่น
  - ข. เป็นผ้าฝ้ายพื้นเมืองพิมพ์ลายด้วยมือ
  - ค. เป็นผ้าลินินเนื้อนุ่มใส่สบาย
  - ง. เป็นผ้าด้ายดิบสีไม่ตก
9. ข้อใดไม่ใช่ข้อดีของการได้สวมใส่ผ้าที่ตัดด้วยผ้าไหมพัทธ์
  - ก. เกิดความภูมิใจในที่ได้ใส่ผ้าที่มีความเป็นไทย
  - ข. ได้ใส่ผ้าที่เนื้อดี ทำให้รู้สึกสบายตัว
  - ค. ผ้ามีราคาสูงทำให้เกิดความมั่นใจเวลาสวมใส่
  - ง. ช่วยอนุรักษ์ผ้าโบราณให้อยู่ต่อไป
10. ถ้าผ้าไหมพัทธ์ใช้เครื่องจักรผลิตทั้งหมดจะเกิดผลตามข้อใด
  - ก. ขาดความเป็นเอกลักษณ์
  - ข. ทำให้มีผู้สนใจหลายวัย
  - ค. มีสินค้าหลากหลาย
  - ง. ลวดลายแปลกใหม่

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ผ้าไหมพัสเตอร์

1. ข
2. ก
3. ก
4. ง
5. ข
6. ง
7. ข
8. ข
9. ค
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 13

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ชาวไร่สับปะรดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ต้องประสบกับภาวะการณ์ขาดทุนบ่อยครั้ง กลุ่มสตรีบ้านคลองวาฬ “ผลิตภัณฑ์ ละมุนไพร” จึงได้รวมตัวกัน เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์ และลงจำหน่ายให้แก่ผู้มาเยือนเมืองคลองวาฬ โดยทำสบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบกนั้นเริ่มจากการเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์ ซึ่งมีสรรพคุณ ช่วยในการบำรุงผิวพรรณ จนกระทั่ง เป็นสินค้าที่สร้างชื่อเสียงให้กับหมู่บ้านคลองวาฬ เป็นการสนับสนุนสินค้าเกษตรในท้องถิ่น สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน และสร้างความภาคภูมิใจให้กับชาวคลองวาฬและชาวประจวบคีรีขันธ์เป็นอย่างยิ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่นของเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวนสุภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเนื้อเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนตามลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นสอน(40 นาที)

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบกให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการอ่านจับใจความกำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาทีครูสังเกตวิธีการอ่านของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

3. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ไม่ซ้ำในแบบฝึก แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเป็นกลุ่ม และครูสอบถามนักเรียนว่าเป็นคำถามที่พัฒนาความคิดระดับใด หากยังไม่ถูกต้อง ครูอธิบายชี้แจงเพิ่มเติม โดยใช้คำถามดังนี้

ระดับความรู้ความจำ

1) สินค้าทางการเกษตรอันดับหนึ่งของชาวประจวบคีรีขันธ์คืออะไร

แนวคำตอบ สับปะรด

ระดับความเข้าใจ

2) ขั้นตอนการทำสบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบกทำอย่างไร

แนวคำตอบ เริ่มจากปอกเปลือกสับปะรดแล้วล้างให้สะอาด ใช้ส้อมชูดเนื้อสับปะรดให้เป็นฝอย คั้นเอาแต่น้ำสับปะรด จากนั้นขยำใบบัวบกเพื่อเอาเฉพาะน้ำมาเตรียมไว้ทำน้ำสมุนไพรกรองน้ำสมุนไพรด้วยกระชอนที่มีความละเอียด เทหัวเชื้อสบู่เหลว AD 25 ลงภาชนะก้นเรียบพร้อมกับมุกแล้วคนให้เข้ากัน จากนั้นค่อยๆ เติมน้ำสมุนไพรลงไปเรื่อยๆ จนน้ำสมุนไพรหมดใส่สารกันเสียหัวน้ำหอม ลงไป ค่อยๆ เติมเกลือลงไปทีละน้อยๆ เพื่อปรับความข้นจนเกลือหมด ปล่อยให้พักตัว 1 ชั่วโมง แล้วเก็บใส่ขวดให้เรียบร้อย

ระดับนำไปใช้

3) นักเรียนสามารถนำแนวทางการแปรรูปไปใช้ได้อย่างไร

แนวคำตอบ นำไปถนอมอาหารหรือตัดแปลงสิ่งที่มีอยู่ให้ใช้ได้นานๆ

ระดับวิเคราะห์

4) นักเรียนคิดว่าการที่กลุ่มสตรีบ้านคลองวาฬยังมีอยู่ถึงปัจจุบันนี้เป็นเพราะเหตุใด

แนวคำตอบ มีสินค้าที่หลากหลายและใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น

ระดับสังเคราะห์

5) ถ้าไม่มีกระชอนควรใช้สิ่งกรองน้ำสมุนไพรแทน

แนวคำตอบ ผ้าขาวบาง

ระดับประเมินค่า

6) ถ้ากลุ่มสตรีบ้านคลองวาฬไม่คิดทำสบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก จะเกิดอะไรขึ้น

แนวคำตอบ ไม่มีสบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบกเป็นสินค้า OTOP ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชาวไร่สับปะรดได้รับความเดือดร้อน

4. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องสบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที

5. ครูตรวจและเฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องสปู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบกและอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านและเสนอวิธีการแก้ไข เพื่อให้
นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในครั้งต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

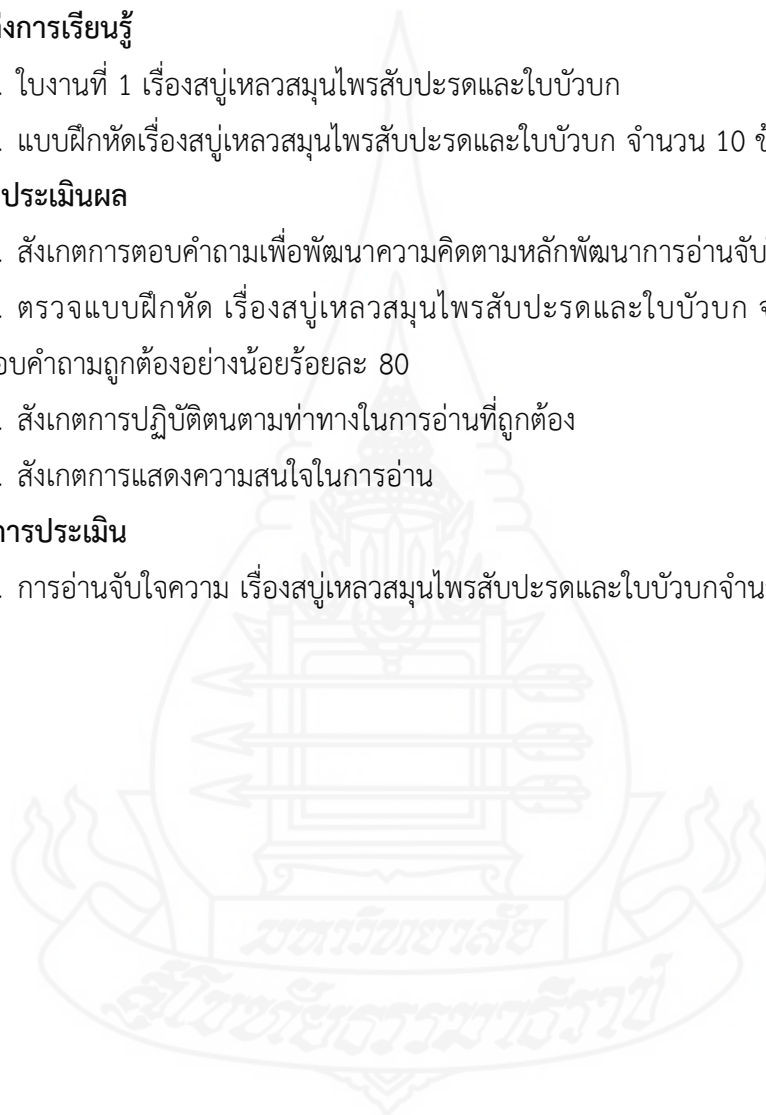
1. ใบงานที่ 1 เรื่องสปู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก
2. แบบฝึกหัดเรื่องสปู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก จำนวน 10 ข้อ

วัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักพัฒนาการอ่านจับใจความได้
2. ตรวจแบบฝึกหัด เรื่องสปู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก จำนวน 10 ข้อ โดย
นักเรียนตอบคำถามถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ 80
3. สังเกตการปฏิบัติตนตามท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง
4. สังเกตการแสดง ความสนใจในการอ่าน

เครื่องมือการประเมิน

1. การอ่านจับใจความ เรื่องสปู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบกจำนวน 10 ข้อ

เนื้อหา เรื่อง สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก อ่านเรื่องต่อไปนี่แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

สับปะรดเป็นสินค้าทางการเกษตรอันดับหนึ่งของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีซึ่งราคาของสับปะรดนั้นไม่แน่นอน ขึ้นลงไม่คงที่และผู้ผลิตไม่สามารถกำหนดราคาได้เอง จึงเป็นปัญหาของชาวไร่สับปะรดต้องประสบกับภาวะการขาดทุนบ่อยครั้ง

กลุ่มสตรีบ้านคลองวาฬ “ผลิตภัณฑ์ ละมุนไพร” จึงได้รวมตัวกัน และตั้งศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ขึ้นที่ 467 ม.1 ต.คลองวาฬ อ.เมืองประจวบคีรีขันธ์ จ.ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์ โดยนำเอาวัตถุดิบที่พบมากในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสินค้าขึ้นและลงจำหน่ายให้แก่ผู้มาเยือนเมืองคลองวาฬ

การทำสบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบกนั้นเริ่มจากการเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์ ได้แก่ หัวสบู่ในการทำสบู่เหลวที่เรียกว่า AD 25 มุก เกลือ น้ำสมุนไพร สารกันเสีย หัวน้ำหอมกลิ่นที่ต้องการ น้ำสมุนไพร คือ น้ำสับปะรด และน้ำใบบัวบก หม้อสำหรับกวนสบู่ ไม้พาย ขวด ส้อมชูดและกระชอน

ขั้นตอนการทำเริ่มจากปอกเปลือกสับปะรดแล้วล้างให้สะอาด ใช้ส้อมชูดเนื้อสับปะรดให้เป็นฝอย คั้นเอาแต่น้ำสับปะรด จากนั้นขยำใบบัวบกเพื่อเอาเฉพาะน้ำมาเตรียมไว้ทำน้ำสมุนไพร กรองน้ำสมุนไพรด้วยกระชอนที่มีความละเอียด เทหัวเชื้อสบู่เหลว AD 25 ลงภาชนะก้นเรียบพร้อมกับมุกแล้วคนให้เข้ากัน จากนั้นค่อยๆเติมน้ำสมุนไพรลงไปเรื่อยๆ จนน้ำ สมุนไพรหมด ใส่สารกันเสีย หัวน้ำหอม ลงไป ค่อยๆ เติมเกลือลงไปทีละน้อยๆ เพื่อปรับความข้นจนเกลือหมด ปล่อยให้พักตัว 1 ชั่วโมง แล้วเก็บใส่ขวดให้เรียบร้อย

สรรพคุณของสบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก คือ ช่วยในการบำรุงผิวพรรณ ช่วยในการผลิตเซลล์ผิว เพิ่มความชุ่มชื้นและกักเก็บน้ำทำให้ผิวลดการสูญเสียน้ำน้อยลง แถมยังทำให้ผิวแลดูอ่อนเยาว์ ช่วยรักษาสิว จุดต่างดำแม้กระทั่งรอยตีนกา มีสารไกลโคไซด์ที่ช่วยในการรักษาสิว และช่วยต่อต้านอนุมูลอิสระ

สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก เป็นสินค้าที่สร้างชื่อเสียงให้กับหมู่บ้านคลองวาฬอำเภอเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผ่านการคัดสรรสินค้า OTOP ปี 2555 ระดับ 4 ดาว ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ภูมิปัญญาในการแปรรูปวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นของชาวคลองวาฬนั้นมีมาช้านาน และปัจจุบันมีการผสมผสานกับความรู้สมัยใหม่เพื่อให้ผลผลิตที่ได้มีอายุการใช้งานยาวนานขึ้น มีคุณภาพเพิ่มขึ้นและมีสินค้าใหม่เกิดขึ้น นอกจากจะเป็นการสนับสนุนสินค้าเกษตรในท้องถิ่นสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนไม่ต้องไปทำงานต่างถิ่นแล้วยังสร้างความภาคภูมิใจให้กับชาวคลองวาฬและชาวประจวบคีรีขันธ์เป็นอย่างดี

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง คำตอบเดียว

1. ศูนย์จำหน่าย “ผลิตภัณฑ์ ละครุนไพร” ตั้งขึ้นที่ใด
  - ก. ตำบลกุยบุรี
  - ข. ตำบลหาดขาม
  - ค. ตำบลปราณบุรี
  - ง. ตำบลคลองวาฬ
2. ข้อใดไม่ใช่สิ่งที่ต้องเตรียมเมื่อจะทำสบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก
  - ก. สารกันเสีย
  - ข. น้ำสมุนไพร
  - ค. หัวน้ำหอม
  - ง. น้ำสะอาด
3. ข้อใดมีผลทำสบู่เหลวของกลุ่มสตรีบ้านคลองวาฬ “ผลิตภัณฑ์ ละครุนไพร” แตกต่างจากที่อื่น
  - ก. วัตถุดิบ
  - ข. อุณหภูมิ
  - ค. อุปกรณ์
  - ง. ระยะเวลา
4. สิ่งที่ช่วยยืดอายุของสบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบกคืออะไร
  - ก. หัวเชื้อสบู่เหลว
  - ข. มุกที่ผสมสบู่
  - ค. สารกันเสีย
  - ง. เกลือสะอาด
5. บุคคลในข้อใดนำแนวคิดของการแปรรูปไปใช้
  - ก. น้องเอายางรัดขนมที่กินไม่หมดเพื่อยืดอายุขนมให้อยู่ได้นาน
  - ข. นำน้ำมะม่วงดองแช่ไว้ในตู้เย็น เพื่อเป็นการช่วยถนอมอาหาร
  - ค. แนนนำเห็ดไปตากแห้งเพื่อทำให้เห็ดกรอบสามารถเก็บไว้กินนานๆ
  - ง. นางเอาตะไคร้หอมมาปลูกไว้รอบบ้านเพื่อป้องกันยุง

6. ถ้าไม่มีหม้อจะใช้อุปกรณ์ใดใส่สบู์เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบกเพื่อกวนแทน
  - ก. ถัง
  - ข. ถ้วย
  - ค. ถุง
  - ง. ถาด
7. ผู้ที่ทำสบู์เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก ได้นั้นต้องมีลักษณะตามข้อใดเป็นลำดับแรก
  - ก. มีใฝ่เรียนรู้ เพราะต้องรู้เรื่องราวที่จะนำมาเป็นส่วนผสม
  - ข. ต้องใจเย็น เพราะต้องกวนสบู์เหลวเป็นเวลานานหลายชั่วโมง
  - ค. ทำงานเร็ว เพราะต้องใช้ความเร็วในการกวนสบู์เหลว
  - ง. ต้องประหยัด เพราะต้องใช้ของในท้องถิ่นให้มากที่สุด
8. นักเรียนคิดว่าหากกลุ่มสตรีบ้านคลองวาฬ ต้องการเพิ่มกลุ่มลูกค้าควรทำตามข้อใด
  - ก. ทำสบู์เหลวเหมือนเดิมเพื่อรักษาความเป็นเอกลักษณ์ไว้
  - ข. นำสับปะรดและใบบัวบกดัดแปลงเป็นสินค้าที่หลากหลาย
  - ค. ผลิตสบู์เหลวให้น้อยลงแล้วคิดทำสินค้าอื่นที่แทนให้มากขึ้น
  - ง. เลิกผลิตสบู์เหลวแล้วทำสินค้าที่ทันสมัยใช้ได้ทุกเพศทุกวัย
9. ถ้าไม่มีกลุ่มสตรีบ้านคลองวาฬ “ผลิตภัณฑ์ ละมุนไพร” จะเกิดอะไรขึ้น เพราะเหตุใด
  - ก. ราคาสับปะรดและสมุนไพรในท้องถิ่นตกต่ำ
  - ข. ไม่มีสินค้า OTOP ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
  - ค. คนเผชิญกับปัญหาโรคผิวหนังเพิ่มมากขึ้น
  - ง. ไม่มีสบู์เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก
10. ข้อใดไม่ใช่ข้อดีของการได้ใช้สบู์เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก
  - ก. ภูมิในที่ได้สนับสนุนสินค้าเกษตรในท้องถิ่น
  - ข. กลุ่มสตรีบ้านคลองวาฬมีรายได้เสริม
  - ค. สินค้าเป็นที่รู้จักทุกคนทั่วประเทศ
  - ง. ช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก

1. ง
2. ง
3. ก
4. ง
5. ค
6. ก
7. ก
8. ข
9. ง
10. ค

เนื้อหา เรื่อง ศาลหลักเมือง ประจวบคีรีขันธ์

อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักการอ่านจับใจความ

ศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นศาลหลักเมืองที่ได้รับขนานนามว่า ศาลหลักเมืองที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย สร้างขึ้นโดยได้รับความร่วมมือร่วมใจของชาวประจวบคีรีขันธ์ โดยการนำของ ร.ต.อำนวยการ ไทยานนท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในสมัยนั้น

สถาปัตยกรรมของศาลดังกล่าวใช้รูปแบบศิลปะยุคสมัยลพบุรีที่งดงามและเต็มไปด้วยมนต์เสน่ห์และความศักดิ์สิทธิ์ ศาลสร้างเป็นศาลจัตุรมุขยอดปราสาทตามแบบสยามลพบุรี มีปราสาท 9 ชั้นยอดทองทางขึ้นมีนาคปรก 7 เศียร มีศาลบริวาร 4 ศาล ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานองค์เทพ พระโพธิสัตว์ ชั้นที่หนึ่งนี้จะมีน้ำล้อมรอบบันได ชั้นที่เหลือนี้อีก 8 ชั้น ประดิษฐานเทพโดยรอบ หน้าบันแรกเป็นรูปรอยตราพญาราชูอมจันทร์ ส่วนหน้าบันที่เหลือนี้อีก 8 ชั้น ประดิษฐานองค์เทพล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว 2 ชั้น สุดท้ายเป็นชั้นสูงสุด ใช้ประดิษฐานพระพุทธรูปตามความเชื่อและศรัทธา เมื่อขึ้นมาดำนในจะเจอ องค์หลักเมืองชื่อ "จตุโชค" เชื่อกันว่า กำเนิด ณ เทือกเขาเขตหมู่บ้านย่านชื่อ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตรงกับวันที่ 29 ธันวาคม พุทธศักราช 2535 มีเศียรสี่เศียร พักตร์มีสี่พักตร์ แกะสลักลายไทย โดยได้รับอิทธิพลจากศิลปะศรีวิชัยทั้งองค์ จากนั้นได้เคลื่อนย้ายมาประดิษฐาน ณ ศาลหลักเมือง ศาลหลักเมือง ในอำเภอมะนัง เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พุทธศักราช 2536

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณมหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งขณะนั้นดำรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามบรมราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ทรงเปิด ศาลหลักเมืองนี้ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ.2537สร้างความปลื้มปิติยินดีให้แก่คนประจวบคีรีขันธ์เป็นอย่างมาก และยังเพิ่มพลังความศรัทธาให้กับคนในพื้นที่และนอกพื้นที่เป็นอย่างสูง

ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้รับการยกย่องในเรื่องความสวยเป็นลำดับต้นของประเทศ เป็นแหล่งรวบรวมศิลปะชั้นเลิศไว้ให้คนรุ่นหลังได้มาชื่นชมความงดงามตามฉบับสมัยลพบุรี เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนประจวบคีรีขันธ์เคารพสักการะ นอกจากจะเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจของคนในจังหวัดแล้วยังเป็นที่รวมภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรมสมัยลพบุรีที่ดีอีกแห่งหนึ่งของประเทศอย่างแท้จริง

ดังนั้นเมื่อคนที่เดินทางผ่านศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จะเห็นผู้คนแวะมาสักการะบูชา ขอพรให้ชีวิตเจริญก้าวหน้าจากองค์หลักเมือง "จตุโชค" และบางส่วนแวะชมความงามของศาลพร้อมเก็บภาพแห่งความงดงามกลับไปฝากคนที่บ้าน ไม่ขาดสาย นำมาซึ่งความยินดีของชาวประจวบคีรีขันธ์ทุกคน

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ศาลหลักเมือง ประจวบคีรีขันธ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง คำตอบเดียว

1. องค์หลักเมืองที่อยู่ในศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชื่ออะไร
  - ข. จตุโชค
  - ค. จตุคาม
  - ง. จตุทิพย์
2. สถาปัตยกรรมของศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใช้รูปแบบศิลปะยุคสมัยใด
  - ก. อยุธยา
  - ข. สุโขทัย
  - ค. ลพบุรี
  - ง. ทวารวดี
3. พระโพธิสัตว์ หมายถึงอะไร
  - ก. ผู้ที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า
  - ข. เทวดาผู้ปกป้องรักษาทั้งปวง
  - ค. เทพที่ประดิษฐานโดยรอบ
  - ง. พญาราหูส่วนประทับหน้าบัน
4. ข้อใดคือสิ่งที่ทำให้ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้รับการขนานนามให้อยู่ลำดับต้นของประเทศไทย
  - ก. ความวิจิตร
  - ข. ความแปลก
  - ค. ความเก่าแก่
  - ง. ความศักดิ์สิทธิ์
5. ใครมีส่วนช่วยอนุรักษ์รักษาศาลหลักเมืองได้ดีที่สุด
  - ก. แจงไปสักการะศาลหลักเมืองเป็นประจำ
  - ข. จิวถ่ายรูปศาลหลักเมืองไว้ดูเวลานึกถึง
  - ค. จอยลูบองค์หลักเมืองเพื่อให้โชคดี
  - ง. จำคิดว่าควรล้างทำความสะอาดศาลหลักเมือง

6. ถ้านักเรียนมีโอกาสไปศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไม่ควรปฏิบัติตนอย่างไร
  - ก. ถ่ายรูปเก็บภาพไว้ดู
  - ข. ขอพรจากองค์หลักเมือง
  - ค. สัมผัสศาลให้ได้มากที่สุด
  - ง. เล่าสิ่งที่พบเห็นให้คนอื่นฟัง
7. สิ่งสำคัญที่สุดที่ทำให้ศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกิดขึ้นคือข้อใด
  - ก. ความสมัครสมานสามัคคีของชาวประจวบคีรีขันธ์
  - ข. ความศักดิ์สิทธิ์ขององค์หลักเมืองที่ดลใจให้สร้าง
  - ค. ความสามารถของผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
  - ง. ความสมบูรณ์ของต้นไม้บนเทือกเขาเขตหมูบ้านย่านซื่อ
8. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น
  - ก. ศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สร้างโดยการนำของ ร.ต.อำนวย ไทยานนทร์
  - ข. องค์หลักเมืองของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กำเนิด ณ เทือกเขาเขตหมูบ้านย่านซื่อ
  - ค. ศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นำมาซึ่งความยินดีของชาวประจวบคีรีขันธ์ทุกคน
  - ง. องค์หลักเมืองของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีเศียรสี่เศียร พักตร์มีสี่พักตร์ แกะสลักลายไทย
9. สิ่งที่นักเรียนจะได้รับประโยชน์มากที่สุดจากการไปชมศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คือสิ่งใด เพราะอะไร
  - ก. องค์ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพราะจะได้ขอพรให้สอบผ่านทุกวิชา
  - ข. ความวิจิตรของศาลหลักเมือง เพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะที่งดงาม
  - ค. ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพราะจะได้เก็บภาพสวยๆ ไว้ดูนานๆ
  - ง. ความสวยงามของศาลหลักเมือง เพราะสร้างความภาคภูมิใจให้ตนเอง
10. การร่วมมือร่วมใจของชาวประจวบคีรีขันธ์ในการสร้างศาลหลักเมืองตรงกับข้อความใด
  - ก. ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะ นำความสุขมาให้
  - ข. อย่าปล่อยให้เวลาให้ล่วงไปโดยเปล่าประโยชน์
  - ค. ทำกรรมใดแล้วไม่ร้อนใจภายหลัง กรรมที่ทำนั้นแลเป็นดี
  - ง. คนใจการุณ ช่วยแก้ไขคนให้หายโศกเศร้า

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
เรื่อง ศาลหลักเมือง ประจวบคีรีขันธ์

1. ข
2. ค
3. ก
4. ก
5. ก
6. ค
7. ก
8. ค
9. ข
10. ก

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียน
โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่น
พัฒนาการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

- คำชี้แจง** แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ
 ข้อละ 1 คะแนน เวลา 50 นาที ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดแล้วเลือกข้อที่ถูกต้องที่สุด
 เพียงข้อเดียว แล้วทำ เครื่องหมายกากบาท X ลงในกระดาษคำตอบ โดยใช้สารภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 3 เรื่องประกอบด้วย
1. เหลืองสามร้อยยอด
  2. ยากล่อมนางนอนวัดนาห้วย
  3. ตะโก้ซ่อนลูก

เรื่องที่ 1 เหลืองสามร้อยยอด

สับปะรด ผลไม้ที่หลายคนชื่นชอบ เพราะรสชาติหวานหอมชวนติดใจและมีประโยชน์มาก จนได้รับขนานนามว่าเป็น อัครินแห่งผลไม้ อีกทั้งมีหลากหลายสายพันธุ์ให้เลือกรับประทานตาม ความชอบของแต่ละคน แต่หากใครต้องการเก็บสับปะรดไว้รับประทานให้นาน ขอแนะนำ สับปะรดสายพันธุ์ใหม่ ที่สามารถเก็บไว้รับประทานผลสดที่เก็บไว้ได้นานที่สุดในโลก “เหลืองสามร้อย ยอด”

สับปะรดเหลืองสามร้อยยอด เกิดขึ้นจากการกลายพันธุ์ของ สับปะรดในไร่ของนายพีระ สุกิจปาณีนิจ ซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เมื่อก่อน นายพีระ ปลูกสับปะรดหลายสายพันธุ์ เช่น พันธุ์ปัตตาเวีย พันธุ์ภูเก็ต พันธุ์จาก ประเทศจีน และพันธุ์ MD2 ต่อมาเขาสังเกตเห็นว่าในไร่มีสับปะรด 4 ต้น ที่กลายพันธุ์หรือมีลักษณะ แตกต่างไปจากต้นอื่น จึงนำสับปะรดดังกล่าวมาขยายพันธุ์ต่อ และได้รับความร่วมมือจาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในการพัฒนาโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จนได้พันธุ์สับปะรดตามที่ต้องการ

สับปะรดสายพันธุ์นี้มีลักษณะแตกต่างจากสายพันธุ์อื่น ได้แก่ ลักษณะรูปร่างจะมีการ เปลี่ยนแปลงเป็นระยะ คือ เมื่อผลยังอ่อนอายุได้ 50 วัน จะมีลักษณะลูกสั้นกลมแบนคล้ายลูกจันทร์ แต่เมื่อผลเริ่มแก่อายุได้ประมาณ 70 วันจะเปลี่ยนรูปร่างเป็นทรงที่ยาวขึ้นคล้ายกรวย มีขนบนใบแต่ จะไม่มีขุยที่ใบ รสชาติหวานอร่อยชื่นใจ แก่นเล็ก เมื่อผลสุกจะมีสีเหลืองเข้มสม่ำเสมอทั้งลูก เนื้อแน่น อีกทั้งกลิ่นยังหอมเป็นพิเศษ

นอกจากนี้สับปะรดดังกล่าวยังมีลักษณะพิเศษอีกประการหนึ่ง คือ เป็นสับปะรดสายพันธุ์เดียวที่สามารถเก็บผลสดไว้รับประทานได้นาน ถึง 30 วัน ในอุณหภูมิปกติ โดยไม่มีการตัดแต่งพันธุกรรม

การปลูกสับปะรดเหลืองสามร้อยยอดนั้นเป็นการปลูกที่ปลอดภัยและมี เนื่องจากปุ๋ยที่นำมาบำรุงต้นสับปะรดเป็นปุ๋ยชีวภาพ นอกจากนั้นยังมีการกำจัดวัชพืชใช้วิธีการถอนวัชพืชออกจากแปลง เน้นความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

ปัจจุบันสับปะรดเหลืองสามร้อยยอดได้รับการจดสิทธิบัตรและได้รับการบรรจุเป็นสินค้าโอท็อปหรือ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ของฝากของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์แล้วสร้างความภาคภูมิใจให้กับชาวสามร้อยยอดและชาวประจวบคีรีขันธ์ทุกคน

หากต้องการรับประทานสับปะรดปลอดภัยพิช อร่อย และเก็บไว้ได้นานที่สุดในโลก อย่าลืมนึกถึง สับปะรดเหลืองสามร้อยยอดแห่งความภาคภูมิใจของคนสามร้อยยอด

คำถาม

1. จุดเด่นของสับปะรดเหลืองสามร้อยยอดคืออะไร
  - ก. รสชาติหวานอร่อย
  - ข. เก็บได้นานที่สุดในโลก
  - ค. กลิ่นหอมน่ารับประทาน
  - ง. มีประโยชน์ต่อร่างกาย
2. ใครเป็นคนสังเกตว่าสับปะรดในสวนมีความแตกต่างไปจากเดิมจนกลายเป็นสับปะรดเหลืองสามร้อยยอด
  - ก. นายพีระ สุกิจปาณีนิจ
  - ข. นายมานะ กอปกิจการ
  - ค. นายมนัส ดำรัสสุจริต
  - ง. นายสมหมาย กิจรุ่งเรือง
3. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุที่เจ้าของไร่สับปะรดใช้วิธีกำจัดวัชพืชด้วยการถอนออกจากแปลงแทนการใช้สารเคมี
  - ก. ผู้บริโภคจะได้รับประทานผลไม้ที่มีความปลอดภัย
  - ข. เพราะการไม่ใช้สารเคมีจะทำให้สับปะรดรสชาติดี
  - ค. ผู้ผลิตไม่ต้องเสี่ยงกับการสัมผัสสารเคมี
  - ง. ช่วยให้สิ่งแวดล้อมไม่ถูกทำลาย

4. ถ้านักท่องเที่ยวต้องการซื้อสับปะรดที่สามารถเก็บผลสดไว้ให้นานที่สุด ควรเลือกซื้อสับปะรดสายพันธุ์อะไร
  - ก. พันธุ์ปัตตาเวีย
  - ข. พันธุ์ภูเก็ต
  - ค. พันธุ์ MD2
  - ง. เหลืองสามร้อยยอด
5. การที่เจ้าของไร่สับปะรดสังเกตเห็นความแตกต่างของสับปะรดในไร่ แสดงให้เห็นว่าเจ้าของไร่เป็นคนอย่างไร
  - ก. ขยัน
  - ข. ประหยัด
  - ค. ซื่อสัตย์
  - ง. ช่างสังเกต
6. การที่เจ้าของไร่ไม่ใช้สารเคมีตลอดการผลิตแสดงให้เห็นว่าเขามีลักษณะเช่นไร
  - ก. มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น
  - ข. มีความเสียสละต่อผู้อื่น
  - ค. มีความมานะบากบั่น
  - ง. มีความอดทนอดกลั้น
7. การที่เจ้าของไร่รีบไปจดสิทธิบัตรสายพันธุ์สับปะรดเหลืองสามร้อยยอด การกระทำของเจ้าของไร่ตรงกับสำนวนใดในภาษาไทย
  - ก. ตำนน้ำพริกละลายแม่น้ำ
  - ข. กั้นดีกว่าแก้
  - ค. วัวหายล้อมคอก
  - ง. มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ
8. นักเรียนจะนำทักษะด้านใดของเจ้าของไร่สับปะรดเหลืองสามร้อยยอดมาใช้ได้ดีที่สุด
  - ก. ทักษะการขาย
  - ข. ทักษะสังเกต
  - ค. ทักษะการแก้ปัญหา
  - ง. ทักษะการพูด

9. ข้อความใดตรงกับพฤติกรรมที่คุณแล้ร้บประทับใจมากที่สุด
- เกษตรกรอินทรีย์ ซีวียั่งยืน
  - อย่าเสียเวลา ใช้จ่ายเร็วดี
  - ผลผลิตงามดี เคมีช่วยคุณ
  - ซีวีจะฟัง ถ้ายังทำเกษตรกรอินทรีย์
10. นักเรียนคิดว่าอะไรคือจุดเด่นที่จะทำให้ส้บประรดเหลืองสามร้อยยอดได้รับความนิยมจากผู้ซื้อ
- สีของส้บประรดน้บรับประทานมากกว่าพันธุ์อื่น
  - รสชาติหวานอมเปรี้ยวทำให้ลูกค้บคิดใจ
  - ขนาดของผลให้ใหญ่กว่าเป็นที่ถูกใจลูกค้บ
  - ระยะเวลาในการเก็บผลสดไว้ได้นานกว่าพันธุ์อื่น

เรื่องที่ 2 ยากล่อมนางนอนวัดนาห้วย

ยากล่อมนางนอน ตำรับนี้เป็นยาต้ม ที่ แม่ซีจำเนียร รักชม สืบทอดมาจาก หลวงตาหอม ซึ่งเป็นพี่ชายของหลวงพ่อแก้วเจ้าอาวาสวัดนาห้วย ได้ตำรายาวัตโพธิ์ และทำส้บทอดกันเลยมาจนปัจจุบัน

เครื่องยาของยาหอมมกล่อมนางนอน ประกอบด้วย สมุนไพรมากกว่า 40 ชนิดขึ้นไป เช่น โกฎ้ทั้ง 9 คือ ตำยาที่มีชื่อว่าโกฎ้ 9 อย่าง โกฎ้สอ โกฎ้เขมา โกฎ้ห้วบ้ว โกฎ้เชียง โกฎ้จุฬาลัมพา โกฎ้ก้านพร้าว โกฎ้กระดุก โกฎ้พุงปลา และโกฎ้ชฎามังสี เกสรบ้วน้ำทั้ง 5 หมายถึง เกสร 5 ชนิด ได้แก่ บ้วสัตตบุษย์ สัตตบรรณ บวลินจง บ้วจงกลนิ และบ้วนิลบล เทียนทั้ง 5 คือ ตำยที่มีชื่อว่าเทียน 9 อย่าง คือ เทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้วเปลือก เทียนตาค้กแตน เทียนสัตตบุษย์ เทียนเขาวพาลี เทียนตากบ เทียนเกล็ดหอย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสมุนไพรอื่นอีกหลากหลายชนิดและมีการเพิ่มเครื่องยาบั้งชนิดเข้าไปเพื่อเป็นสูตรเฉพาะของวัดนาห้วย

วิธีการปรุงยากล่อมนางนอนของวัดนาห้วย ใช้วิธีต้มให้ได้อุณหภูมิและเวลาตามกำหนด โดยใส่สมุนไพรกว่า 40 ชนิดลงไปต้มในภาชนะที่เตรียมไว้เป็นอย่างดี เมื่อได้ตำยาแล้วกรองเอาากาสมุนไพรออก รอให้ยาเย็นลง แล้วกรอกใส่ขวดแก้วปิดฝาให้มิดชิด

ลักษณะเด่นของยากล่อมนางนอนวัดนาห้วยพบว่าเป็น ยาที่มีกลิ่นหอม รสเปรี้ยวหวานและขมปนกัน มีสรรพคุณ แก้โรคอยู่ไฟไม่ได้ ผอมแห้งแรงน้อย และระดูขาวไม่ปกติ เป็นลมปากเบี้ยว แก้ระดูขาวขาด เช่น ประจำเดือนเคยมาทุกเดือนแล้วเดือนต่อมาประจำเดือนไม่มาตามปกติ หรือเลือดมากกระปริบกระปอย เลือดค้กค้ก ปวดสันหลังและเจ็บท้องน้อย สาเหตุมาจากประจำเดือนมาไม่ปกติทั้งหมดยากล่อมนางนอนสามารถปรับให้ระบบการทำงานของเลือดกลับมาปกติได้ ช่วยระบบเลือดหรือประจำเดือนแล้วยังช่วยแก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ เรอเปรี้ยวและแก้อาการเมื่อยตามจุดต่างๆ

ได้ นอกจากนี้ยานี้ยังช่วยให้เจริญอาหาร และช่วยระบบย่อยอาหารอีกด้วย ข้อควรระวัง ของการใช้ยา
กลุ่มนางนอนขนาดนี้คือ ผู้ที่อาการไข้และผู้หญิงตั้งครรภ์ไม่ควรรับประทานเด็ดขาด

ยากล่อมนางนอน วัตนาห้วย ถือได้ว่าเป็นยาภูมิปัญญาไทยอีกชนิดหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ
จากผู้หญิงที่ปัญหาเรื่องประจำเดือนมาไม่ปกติ จนทางวัตนาห้วยผลิตยาไม่ จึงควรเป็นยาสมุนไพรแผน
โบราณที่ควรค่าแก่การสืบสานต่อไป

คำถาม

11. ตำรายากล่อมนางนอนวัตนาห้วย เป็นตำรายาที่ได้มาจากสถานที่ใด

- ก. วัดหัวหิน
- ข. วัดโพธิ์
- ค. วัดเพรียง
- ง. วัดเขาเต่า

12. ปัจจุบันใครเป็นผู้สืบทอดตำรายากล่อมนางนอนวัตนาห้วย

- ก. หลวงตาหอม
- ข. ชาวบ้านนาห้วย
- ค. แม่ชีจำเนียร รักชม
- ง. หลวงพ่อแก้ว

ยากล่อมนางนอนวัตนาห้วยเป็น ยาที่มีกลิ่นหอม รสเปรี้ยวหวานและขมปนกัน มี
สรรพคุณ ช่วยระบบเลือดหรือประจำเดือนแล้วยังช่วยแก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ เรอเปรี้ยวและแก้
อาการเมื่อยตามจุดต่างๆได้ นอกจากนี้ยานี้ยังช่วยให้เจริญอาหาร และช่วยระบบย่อยอาหารอีก
ด้วย

13. จากข้อความข้างต้น คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ช่วยให้อาหารไม่มีกลิ่นรับประทานง่าย
- ข. ทำให้รับประทานอาหารได้มากขึ้นกว่าเดิม
- ค. การทำให้มีความรู้สึกตื่นเต้นเมื่อรับประทานอาหาร
- ง. เป็นยาที่ช่วยบำรุงกำลังทำให้ร่างกายแข็งแรง

14. ข้อใดไม่ใช่สิ่งที่ทำให้ยากล่อมนางนอนวัดนาห้วยแตกต่างไปจากที่อื่น
- ความร้อนของไฟที่ใช้ต้มยา
  - จำนวนสมุนไพรที่ใช้ต้มยา
  - การควบคุมระยะเวลาที่ใช้ต้มยา
  - บรรจุภัณฑ์ที่นำมาใช้บรรจุยา
15. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อคิดเห็น
- ตำรายากล่อมนางนอนวัดนาห้วยเป็นยาที่สืบทอดมาจาก หลวงตาหอม
  - ผู้หญิงตั้งครรภ์ไม่ควรรับประทานตำรายากล่อมนางนอนวัดนาห้วยเด็ดขาด
  - วิธีการปรุงยากล่อมนางนอนของวัดนาห้วย ใช้วิธีต้มให้ได้อุณหภูมิและเวลาตามกำหนด
  - มีการเพิ่มเครื่องยาบางชนิดเข้าไปเพื่อเป็นสูตรเฉพาะของวัดนาห้วย
16. คำว่าเครื่องยาหมายถึงข้อใด
- วิธีการปรุงยาของวัดนาห้วย
  - ลักษณะเด่นของยากล่อมนางนอน
  - อุปกรณ์ที่ใช้ในการผสมตัวยา
  - ส่วนประกอบที่ใช้ในการปรุงยา
17. นักเรียนมีแนวทางในการช่วยสืบทอดยากล่อมนางนอนได้ดีที่สุด
- ศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วเผยแพร่ตามสื่อต่างๆ
  - ซื้อยากล่อมนางนอนมารับประทานเมื่อมีอาการเจ็บป่วย
  - ช่วยแม่ชีหาเครื่องยาสมุนไพรเพื่อนำไปปรุงยา
  - ช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์พัฒนารูปแบบให้สวยงาม
18. การที่วัดนาห้วยมีการปรุงยากล่อมนางนอนมีประโยชน์ในเรื่องได้มากที่สุด
- คนเข้าวัดเพื่อมาทำบุญเพิ่มมากขึ้น
  - มีสินค้าจำหน่ายทำให้วัดมีรายได้
  - ชาวบ้านที่เจ็บป่วยได้รักษาด้วยยาสมุนไพร
  - แม่ชีจำเนียร รักชม ได้รับการยกย่อง
19. ถ้าแม่ชีจำเนียร รักชม ไม่ปรุงยากล่อมนางนอนของวัดนาห้วยจะเกิดผลเสียต่อสิ่งใดมากที่สุด
- ผู้คนจะเจ็บป่วยเพิ่มขึ้น
  - ไม่มีผู้สืบทอดตำรับยา
  - ชาวบ้านรู้จักยาสมุนไพรลดลง
  - คนเข้าวัดนาห้วยน้อยลง

20. ข้อความเป็นคำขวัญที่เหมาะสมกับเรื่องยากล่อมนางนอนวัดนาห้วย

- ก. รักษาโรค ด้วยยาธาตุ สืบตำนานยาแผนไทย
- ข. ยาไทยภูมิปัญญา ลดปัญหา อาการปวดของผู้หญิง
- ค. ยาพิภคเบญ เป็นยาเย็น ที่ต้องลอง
- ง. รักษาโรค หลายขนาน ยาโบราณนานิยม

เรื่องที่ 3 ตะโก้ซ่อนลูก

ตะโก้ซ่อนลูก ขนมไทยโบราณที่สมัยก่อนเป็นขนมที่ทำเฉพาะในวัง แต่ปัจจุบันกำลังได้รับความนิยมจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีโอกาสไปเยือนร้านขนมแม่เก็บ ที่เมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สูตรการทำขนมตะโก้ซ่อนลูกสูตรชาววัง ถูกถ่ายทอดจากคุณป้าสู่คุณเก็บ เพียงแก้ว ซึ่งคุณป้าของคุณเก็บเคยเป็นข้าราชการบริพารในวัง โดยทำงานอยู่ในห้องเครื่องในวังมาก่อน และมีโอกาสทำขนมถวายเจ้านานในวังบ่อยๆ เมื่อคุณยายเก็บอายุได้ 16 ปี คุณป้าก็เสียชีวิตลง คุณยายเก็บ จึงรับช่วงการทำขนมเรื่อยมา ปัจจุบันมีหลานของคุณเก็บคือ คุณพินิตา เจริญสุข ได้เข้ามาดูแลกิจการของคุณเก็บและเป็นที่กำลังสำคัญของร้าน โดยทั้งคู่ยังคงรักษาสูตรที่คุณเก็บถ่ายทอดให้คงอยู่ดังเดิม

ส่วนประกอบที่ใช้ในการทำขนม ได้แก่ แป้งมัน แป้งข้าวเจ้า กะทิ น้ำตาลโตนด เปลือกเผือก และไข่เป็ด การทำขนมซ่อนลูกนั้นมีความพิถีพิถันทุกขั้นตอน โดย เริ่มจากการทำแป้งขนมบัวลอยให้นุ่มและหนีบตามสูตรโบราณแล้วนำมาปั่นให้ได้ขนาดพอดีเท่าๆ กัน จากนั้นกวนเผือกกับกะทิและน้ำตาลโตนด แล้วปั่นเป็นเม็ดกลมรีเท่ากัน เรียกว่าเม็ดขนุนเผือก ต่อกวนนำแป้งมันผสมแป้งข้าวเจ้า กวนกับน้ำกะทิและน้ำตาลโตนดเพื่อทำเป็นตัวขนม โดยขั้นตอนนี้จะใช้เวลานานเวลานานจนส่วนผสมทุกอย่างเข้ากัน ให้สังเกตว่าตัวแป้งขนมจะขึ้นเหนียวและมีรสหอมหวานจากน้ำตาลโตนด ขนนำแป้งบัวลอยและเม็ดขนุนเผือกใส่ถาดขนมหม้อแกงแล้วเทตัวแป้งขนมใส่ทับตามไป สุดท้ายราดด้วยกะทิที่มีรสเค็มปนหวานทับอีกชั้นก็จะได้ขนมซ่อนลูกแสนอร่อย

จุดเด่นของขนมซ่อนลูก คือการเลือกใช้วัสดุในการทำทุกครั้งจะต้องเลือกอย่างดี โดยใช้ไข่เป็ดไล่ทุ่งจากเพชรบุรี กะทิต้องได้มาจากมะพร้าวพันธุ์ดี น้ำตาลต้องเป็นน้ำตาลโตนดแท้เท่านั้น เผือกเลือกใช้เผือกหอมหัวใหญ่และจะต้องกวนเผือกจนกว่าเนื้อเผือกจะเป็นมัน เมื่อจับดูเนื้อจะต้องเนียนเป็นเนื้อเดียวกัน ใช้เตาฟืนในการทำขนมทุกครั้งเพราะจะทำให้ขนมมีกลิ่นหอมยังเป็นการสืบสานการทำขนมไทยแบบโบราณอีกด้วย สำคัญที่สุดของการทำขนมซ่อนลูกคือ สีที่ได้เป็นสีที่เกิดจากธรรมชาติไม่มีการแต่งสีและกลิ่นใดๆทั้งสิ้น จึงสร้างความมั่นใจได้ว่า ผู้บริโภคจะได้รับความปลอดภัยอย่างแน่นอน

ครั้งหนึ่งคุณเก็บได้รับโอกาสให้ทำขนมซ่อนลูก หรือตะโก้ใส่ถั่วไปเลี้ยงแขกในงานฉลองครบรอบวันราชาภิเษกสมรสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ณ วังไกลกังวล ซึ่งสิ่งนี้นอกจากจะสร้างความภาคภูมิใจสูงสุดของคุณเก็บ เพียงแก้วและลูกหลานแล้ว ยังสร้างความภูมิใจให้กับชาวหัวหินและชาวประจวบคีรีขันธ์อีกด้วย

คำถาม

21. ร้านขนมในเมืองหัวหินที่กำลังได้รับความนิยมเรื่องขนมตะโก้ช้อนลูกคือร้านอะไร
- แม่เก็บ
  - แม่ละเมียด
  - แม่กิมไล้
  - แม่พรทิพย์
22. สูตรขนมขนมตะโก้ช้อนลูกของร้านได้มาจากที่ใด
- ทางร้านคิดขึ้นเอง
  - ซื้อสูตรมาปรับปรุงเพิ่ม
  - ได้สูตรมาจากในวัง
  - ได้จากตำราขนมไทย
23. บุคคลใดช่วยสืบทอดสูตรอาหารดั้งเดิมของตระกูลของตนเองได้ดีที่สุด
- เล้งปรับปรุงรสชาติเปิดพะโล้ที่ได้มาจากคุณตาให้ดีขึ้น
  - หมวยทำขนมไข่เต่าตามที่แม่สอนมาแต่เพิ่มชีสทำให้ขายดีกว่าเดิม
  - ตีทำขนมเปียะตามที่อาม่าสอนจนอาม่าชมว่าทำได้เหมือนอาม่าทุกอย่าง
  - เจ๊กทำราดหน้าสูตรดั้งเดิมแต่เพิ่มแป้งข้าวโพดปนกับแป้งมันจึงทำให้คนติดใจ
24. เพราะอะไรจึงตั้งขนมว่าตะโก้ช้อนลูก
- เพราะราคากระทัดใ้ขนมที่ปั้นเป็นลูกกลมๆ
  - เพราะลูกชอบแ้ยงขนมตะโก้จึงต้องนำไปช้อน
  - เพราะใ้ขนมลูกกลมๆมีความหวานอร่อย
  - เพราะหน้ากะทิมันอร่อยจนต้องช้อนลูก
25. นักเรียนมีแนวทางในการอนุรักษ์ขนมไทยโบราณอย่างไร
- ดัดแปลงสูตรเพิ่มเพื่อเรียกความนิยมของลูกค้าให้สูงขึ้น
  - ทำขนมด้วยวิธีการทำแบบเดิมเพื่อรักษาเอกลักษณ์ไว้
  - อุดหนุนขนมไทยจะได้มีขนมกินไปตลอด
  - อ่านตำราขนมไทยบ่อยๆจะได้รู้วิธีการทำ
26. “การทำขนมช้อนลูกนั้นมีความพิถีพิถันทุกขั้นตอน” จากข้อความข้างต้นผู้ที่จะทำขนมนี้ได้จะต้องมีลักษณะเป็นอย่างไร
- ทำงานได้เร็วทันเวลา
  - เป็นคนช่างสังเกต
  - ใจดีต่อผู้ร่วมงาน
  - ประณีตบรรจง

27. หากเราใช้เตาแก๊สแทนเตาฟืนในการทำขนมตะโก้ช้อนลูกจะเกิดอะไรขึ้น(
- ก. สีของขนมจะไม่สวย
  - ข. เนื้อขนมจะไม่เป็นเนื้อเดียวกัน
  - ค. กลิ่นจะไม่หอม
  - ง. รสชาติจะไม่กลมกล่อม
28. ถ้าไม่มีเผือกกวนควรใช้อะไรแทนเพื่อทำไส้ขนม
- ก. กล้วยกวน
  - ข. มันกวน
  - ค. ทูเรียนกวน
  - ง. มะม่วงกวน
29. การใช้เตาฟืนในการทำขนมตะโก้ช้อนลูกของร้านแม่เก็บนอกจากช่วยสืบสานการทำขนมไทยโบราณแล้วยังมีประโยชน์ด้านใด
- ก. ประหยัดต้นทุนในการทำ
  - ข. ประหยัดเวลา
  - ค. ทำให้ขนมมีรสชาติดี
  - ง. สร้างเอกลักษณ์ให้ร้าน
30. การทำขนมด้วยความตั้งใจพิถีพิถัน กระทั่งได้ขนมที่อร่อยจนได้รับความนิยมและคำชื่นชมจากคนทั่วไปของร้านแม่เก็บ หากเปรียบเทียบกับสำนวนไทยตรงกับสำนวนใด
- ก. ซ้ำๆได้พริ้วเล่มงาม
  - ข. เสน่ห์ปลายจวัก
  - ค. ปากหวานก้นเปรี้ยว
  - ง. จวักตักแกง

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ (ก่อนเรียน)

1.	ข	11.	ข	21.	ก
2.	ก	12.	ค	22.	ค
3.	ข	13.	ข	23.	ค
4.	ง	14.	ง	24.	ก
5.	ง	15.	ข	25.	ข
6.	ก	16.	ง	26.	ง
7.	ข	17.	ก	27.	ค
8.	ข	18.	ค	28.	ข
9.	ก	19.	ข	29.	ค
10.	ง	20.	ข	30.	ก

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียน

โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่น

พัฒนาการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน เวลา 50 นาที ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดแล้วเลือกข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท X ลงในกระดาษคำตอบ โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 3 เรื่องประกอบด้วย

1. ทูเรียนป่าละอู
2. ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย”
3. ข้าวปัดวัดนาห้วย

เรื่องที่ 1 ทูเรียนป่าละอู

ทูเรียนเป็นผลไม้ของไทยที่หลายคนชื่นชอบแต่จะมีสักกี่คนที่ทราบว่า ปัจจุบันป่าละอูเป็นอีกสถานที่หนึ่งที่เป็นแหล่งผลิตทูเรียนคุณภาพดี จนผลผลิตไม่พอต่อความต้องการ พื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่ที่ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทูเรียนป่าละอู เป็นทูเรียนพันธุ์หมอนทอง คือ เนื้อทูเรียนจะแห้งเนียนและหนา เนื้อละเอียด สีเหลืองอ่อน รสชาติเป็นเอกลักษณ์ คือ มีรสชาตินั้นมากกว่าหวาน กลิ่นจะไม่รุนแรง ที่สำคัญเมล็ดจะลีบเล็ก ลักษณะเด่นภายนอกที่สังเกตได้ว่าเป็นทูเรียนป่าละอู คือ ขั้วจะใหญ่ ถ้าจับขั้วดูจะรู้สึกหยาบ ผลเป็นรูปวงรี ด้านใต้ผลจะแหลม เปลือกสีเขียวปนน้ำตาล ปลายหนามจะแหลมคมมาก ร่องพูลึก

สาเหตุที่ทำให้ทูเรียนป่าละอูมีลักษณะแตกต่างจากทูเรียนในพื้นที่อื่น เป็นเพราะบริเวณดังกล่าวฝนตกชุก ทำให้เกิดน้ำไหลป่าและพัดพาเอาแร่ธาตุไปสะสมไว้ในดินไว้เป็นจำนวนมาก เกษตรกรที่ปลูกทูเรียนป่าละอูจึงไม่กลัวว่าจะนำพันธุ์ทูเรียนมาจากที่ใด เพราะสิ่งสำคัญที่จะทำให้ทูเรียนป่าละอูมีลักษณะพิเศษโดดเด่นจนกลายเป็นเอกลักษณ์นั้นอยู่ที่แร่ธาตุในดินและสภาพภูมิอากาศ และความชื้นที่เหมาะสม

การปลูกทูเรียนป่าละอูไม่ยุ่งยาก เริ่มจากการเตรียมดินโดยการไถทิ้งไว้ก่อนเพื่อกำจัดวัชพืช จากนั้นไถอีกครั้งเพื่อให้ดินร่วนซุย ไม่ต้องยกร่องเพราะทูเรียนป่าละอูชอบดินร่วนปนทราย ต่อไปชุดหลุม แล้วใส่ปุ๋ยหมักไว้กันหลุม ใช้ดินกลบทับปุ๋ยบางๆ ก็นำทูเรียนลงปลูกได้เลย และหมั่นดูแลรักษา โคนต้นทูเรียนในสภาวะโดยการกำจัดวัชพืชบ่อยๆ รดน้ำทุกวันแต่ไม่ต้องมาก รอเก็บเกี่ยวผลผลิต ซึ่ง

เมื่อทุเรียนได้ 3-4 ปีจะออกดอก ให้ตัดดอกทิ้ง เมื่อได้ 5 ปี จะเริ่มให้ผลผลิต และจะให้ผลผลิตเต็มที่เมื่อทุเรียนอายุ 10 ปี

นอกจากนี้เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนยังใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการปลูกทุเรียนป่าละอูที่น่าสนใจคือ ก่อนปลูกทุเรียนจะปลูกกล้วยก่อน เพื่อให้ทุเรียนอาศัยร่มเงาของกล้วยและอาศัยน้ำจากต้นกล้วยเมื่อยามน้ำแล้งที่ถ่ายเทมายังทุเรียน เป็นการช่วยลดปัญหาการตายของทุเรียนได้สำเร็จ

ด้วยลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะตัว จนทำให้ได้จดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา จึงเป็นอีกความภาคภูมิใจของชาวประจวบคีรีขันธ์ ที่สามารถผลิตผลไม้ที่มีคุณภาพ โดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการปลูก กระทั่งได้ทุเรียนป่าละอูที่มีรสชาติดีให้ผู้มาเยือนได้ลิ้มลอง จนผลผลิตมีราคาสูงเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนด้วย

คำถาม

1. การปลูกทุเรียนป่าละอูเริ่มทำจากทำสิ่งใดก่อน
  - ก. การไถทิ้งไว้
  - ข. ขุดหลุม
  - ค. ยกร่อง
  - ง. ใส่ปุ๋ย
2. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของทุเรียนป่าละอู
  - ก. เนื้อทุเรียนจะแห้งเนียน
  - ข. เนื้อบางนุ่ม
  - ค. เนื้อสีเหลืองอ่อน
  - ง. เนื้อละเอียด
3. สาเหตุที่ทำให้ทุเรียนป่าละอูมีลักษณะแตกต่างที่อื่นคืออะไร
  - ก. แร่ธาตุในดิน
  - ข. สายพันธุ์
  - ค. การให้น้ำ
  - ง. ปุ๋ยที่ใส่
4. หลังจากปลูกทุเรียนแล้วควรดูแลรักษาต้นทุเรียนอย่างไร
  - ก. รดน้ำทุกวันให้มากๆ
  - ข. รดน้ำทุกวันแต่ไม่ต้องมาก
  - ค. แต่งกิ่งเป็นประจำ
  - ง. ใส่ปุ๋ยบ่อยๆ

5. ถ้าไม่ปลุกต้นกล้วยก่อนปลูกทุเรียนจะเกิดอะไรขึ้น เพราะเหตุใด
  - ก. ทุเรียนจะต้นแคระแกรนไม่เจริญเติบโต เพราะได้แสงมากเกินไป
  - ข. ต้องรดน้ำบ่อยๆเพราะทุเรียนจะคลายความร้อน
  - ค. ทุเรียนเจริญเติบโตได้ดี เพราะชอบแสง
  - ง. ทุเรียนตายเพราะได้รับความร้อนมากเกินไป
6. นักเรียนควรนำพฤติกรรมใดของชาวสวนทุเรียนมาใช้ในการเรียนให้ประสบความสำเร็จมากที่สุด
  - ก. การเอาใจใส่ในงาน
  - ข. การหาโอกาสใส่ตน
  - ค. การรักษาประโยชน์ส่วนตน
  - ง. การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
7. ถ้าน้ำป่าพัดพาเอาแร่ธาตุไปสะสมไว้ที่ป่าละอูจะเกิดอะไร
  - ก. ไม่สามารถปลูกทุเรียนได้
  - ข. ทุเรียนจำผลไม่ใหญ่
  - ค. ไม่มีทุเรียนป่าละอู
  - ง. ทุเรียนจะไม่ติดผล
8. ถ้าจะเลือกซื้อทุเรียนป่าละอูต้องมีความรู้เรื่องใด
  - ก. การขยายพันธุ์
  - ข. วิธีการปลูก
  - ค. ลักษณะภายนอก
  - ง. การดูแลรักษา
9. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อเท็จจริง
  - ก. ปัจจุบันป่าละอูเป็นอีกสถานที่หนึ่งที่เป็นแหล่งผลิตทุเรียนคุณภาพดี
  - ข. จึงเป็นอีกความภาคภูมิใจของชาวประจวบคีรีขันธ์ ที่สามารถผลิตผลไม้ที่มีคุณภาพ
  - ค. ทุเรียนป่าละอู เป็นทุเรียนพันธุ์หมอนทอง คือ เนื้อทุเรียนจะแห้งเนียนและหนา
  - ง. การปลูกทุเรียนป่าละอูไม่ยุ่งยาก เริ่มจากการเตรียมดินโดยการไถทิ้งไว้ก่อน
10. สุภาชิตีโตตรงกับพฤติกรรมกรรมที่หมั่นเอาใจใส่ดูแลต้นทุเรียนของชาวสวน
  - ก. อาบเหงื่อต่างน้ำ
  - ข. ดักลอบต้องหมั่นกู่
  - ค. ทำงานตัวเป็นเกลียว
  - ง. หนักก็เอาเบาที่สู้

เรื่องที่ 2 ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย”

ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” มีจุดเริ่มต้นจาก ครั้งหนึ่งมีพระธุดงค์ ธุดงค์ผ่านมาที่วัดนาห้วย อำเภอปรามบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และมีโอกาสพูดคุยกับหลวงพ่อก้าวเจ้าอาวาสในขณะนั้น แล้วได้ให้สูตรตำรับยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” ไว้ ซึ่งตำรับยาที่พระธุดงค์ได้ให้ไว้ในวันนั้นเป็นตำรับยาที่ตรงกับจาริกตำรายาวัดโพธิ์ หลวงพ่อก้าวได้ใช้ตำรับยาตามที่พระธุดงค์ให้ไว้ใน การปรุ้งยามาโดยตลอด ปัจจุบันแม่ชีจำเนียร รักชม ได้เป็นผู้สืบทอดตำรับยาจากหลวงพ่อก้าวเรื่อยมา

ส่วนประกอบที่ใช้ในการปรุ้งยานั้น ประกอบด้วย เครื่องหอมหลากหลายชนิด และใช้สมุนไพรมากกว่า 5 ชนิดขึ้นไป มีส่วนผสมของสมุนไพรหอมเย็นมากกว่าสมุนไพรหอมร้อน เช่น ดอกมะลิ คำฝอย สารพี ดอกพิกุล บุนนาค ที่ขาดไม่ได้เลย คือ เกสรบัวหลวง ปัจจุบันแม่ชีจำเนียร รักชม ได้เปลี่ยนเครื่องหอมและสมุนไพรบางชนิดเพราะสมุนไพรบางตัวหายากมาก ส่วนประกอบในการปรุ้งยาปัจจุบันจึงไม่เหมือนอดีต เครื่องหอมและสมุนไพรหลายชนิดต้องซื้อจากร้านยาสมุนไพร เพราะเป็นสมุนไพรที่หายากและไม่มีในท้องถิ่น แต่บางชนิดนั้นแม่ชีและชาวบ้านเก็บได้จากในวัดนาห้วย เช่น ดอกพิกุล ซึ่งเมื่อเก็บดอกพิกุลได้แล้วต้องนำไปตากให้แห้ง แล้วนำมาเลือกเพื่อเก็บสิ่งแปลกปลอมออก ก่อนที่จะนำไปที่ร้านยา เพื่อให้ ร้านยาปรุ้งยาให้กับทางวัด

รสชาติของยาหอมดังกล่าวจะมี รสสุขุมเย็น มีสรรพคุณ แก้ลมวิงเวียน มีดหน้า ตาลาย ใจสั่น อ่อนเพลีย นอนไม่หลับและยังเป็นยาบำรุงหัวใจให้สดชื่น ถ้าเป็นลมป่วนให้ใช้น้ำขิงเป็นกระสายยาหรือผสมกับยาหอมแล้วดื่ม หากเจ็บคอ ระคายเคืองคอสาเหตุมาจากเป็นหวัดให้ใช้มะนาวบิบผสมกับยาหอมเพื่อกวาดคอ ทำให้อาการดีขึ้น ข้อควรระวังของการใช้ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” คือ ควรเลือกใช้ให้ตรงกับอาการของโรคจึงจะทำให้เห็นผลได้ดี

ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” ถือได้ว่าเป็นยาภูมิปัญญา ที่มีการสืบทอดต่อกันมาเป็นเวลานาน เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และเป็นที่รู้จักในกลุ่มผู้ขายยาสมุนไพร ชาวบ้านนาห้วยและชุมชนใกล้เคียงส่วนใหญ่จะมีติดบ้านไว้ จึงเป็นยาที่มีคุณค่าทางด้านการแพทย์แผนไทย และเป็นความภูมิใจของทางวัดนาห้วยที่เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยรักษาหรือบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นให้กับผู้ป่วยได้เป็นอย่างดี

คำถาม

11. หลวงพ่อก้าวได้สูตรตำรับยาหอมมาจากผู้ใด

- ก. คิดค้นขึ้นเอง
- ข. พระธุดงค์
- ค. แม่ชีจำเนียร รักชม
- ง. ชาวบ้านนาห้วย

12. ใครเป็นผู้เปลี่ยนแปลงสูตรยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” ให้เป็นสูตรในปัจจุบันนี้
- แม่ชีจำเนียร รักชม
  - หลวงพ่อกแก้ว
  - ร้านปรุงยา
  - พระธุดงค์
13. วัตถุประสงค์ใดเป็นหัวใจหลักของในการปรุงยาหอมรัตน “วัดนาห้วย”
- ดอกมะลิ
  - เกสรสารพี
  - ดอกพิกุล
  - เกสรบัวหลวง
14. ใครสามารถใช้ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” ได้ดีที่สุด
- เด็กกินยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” ทุกครั้งที่รู้สึกไม่สบายตัว
  - น้อยใช้หอมรัตน “วัดนาห้วย” บางโรคที่ตรงกับสรรพคุณยา
  - นิดชอบเอาสมุนไพรอื่นมาผสมหอมรัตน “วัดนาห้วย” เพื่อรักษาอาการใหม่ๆ
  - จิวกินยาหอมเป็นประจำทุกวันเพื่อป้องกันโรค
15. คำว่าเครื่องหอมหมายถึงสิ่งใด
- ดอกไม้ที่ใช้ปรุงยา
  - น้ำหอมที่ใช้ใส่ตัวยา
  - ควันเทียนที่ใช้รมยา
  - น้ำหอมละลาย
16. นักเรียนควรนำทักษะใดของแม่ชีจำเนียร รักชมมาปรับใช้ในการเรียนมากที่สุด
- การแก้ปัญหา
  - ทักษะการสังเกต
  - ทักษะด้านการขาย
  - ทักษะด้านการพูด
17. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” แตกต่างจากที่อื่นมากที่สุด
- วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการปรุงยา
  - อุปกรณ์ที่ใช้ในการปรุงยา
  - ระยะเวลาในการปรุงยา
  - บรรจุภัณฑ์ที่ใช้บรรจุยา

18. ผู้ที่จะมาช่วยเก็บดอกพิกุลเพื่อนำไปทำยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” ได้นั้นต้องมีลักษณะอย่างไร
- คิดสร้างสรรค์
  - ทำงานเร็ว
  - กล้าแสดงออก
  - ใจเย็นพิถีพิถัน
19. หากต้องการเปลี่ยนชื่อยาหอมรัตน “วัดนาห้วย” ชื่อใดเหมาะสมที่สุด
- ธารารัตน “วัดนาห้วย”
  - มหารัตน “วัดนาห้วย”
  - พนารัตน “วัดนาห้วย”
  - บุหงารัตน “วัดนาห้วย”
20. ถ้าไม่มีเกสรบัวหลวงจะเกิดอะไรขึ้นกับยาหอมรัตน “วัดนาห้วย”
- กลิ่นยาไม่หอมเท่าที่ควร
  - ใช้เกสรอะไรแทนก็ได้
  - สรรพคุณยาไม่เหมือนเดิม
  - ใช้เกสรบัวชนิดอื่นปรุงยาได้

เรื่องที่ 3 ชาวป่าวัดนาห้วย

ชาวป่า เป็นชนมที่อยู่คู่ชาวบ้านนาห้วยมาช้านาน ชนมชาวป่ามีรสชาติกลมกล่อม สีสันชวนรับประทาน มีความพิถีพิถันประณีตบรรจงในการทำ ถือได้ว่าชาวป่าเป็นชนมพื้นบ้านของชาวนาห้วย หมู่ที่ 3 ตำบลปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งจะทำเฉพาะเทศกาลออกพรรษา เท่านั้น

การทำชาวป่านั้นจะต้องเตรียมการล่วงหน้าก่อนถึงวันออกพรรษาประมาณ 1 เดือน โดยแม่ชีสร้อยทอง ว่องไว เป็นผู้ริเริ่มทำ ปัจจุบันแม่ชีจำเนียร รักชม แม่ชีสุรางค์ ชมแค และชาวบ้านนาห้วยรวมกันทำ

เริ่มจากการเตรียมวัสดุที่ใช้สำหรับห่อขนม ได้แก่ ไม้ก๊ัด ตอก และใบจาก ชาวบ้านจะตัดไม้ไผ่จากบริเวณในวัดแล้วตัดเป็นท่อนๆ ท่อนละประมาณ 1 ฟุต แบ่งไม้ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งนำไปเหลาเป็นไม้ก๊ัด ส่วนที่สองนำไปผ่าเป็นชิ้นบางๆ เรียกการทํานี้ว่า “จักตอก” เพื่อนำตอกหรือไม้ที่เหลาได้ไว้ใช้สำหรับมัดห่อขนม ใบจากวัสดุสำคัญใช้ห่อขนมนั้น สมัยก่อนจะตัดได้ที่คลองปราณบุรี แต่ปัจจุบันต้องไปตัดที่ดอนหอยหลอด จังหวัดสมุทรสงครามเนื่องจากที่ปราณบุรีมีใบจากไม่เพียงพอ การตัดจากจะเลือกตัดเฉพาะส่วนยอดเท่านั้น แล้วนำมาตัดออกเป็นใบๆ เรียกว่า “สับจาก” จากนั้นคลี่ใบให้กลางออก แล้วนำใบจากมาทำเป็นกรวยก๊ัดด้วยไม้ก๊ัดเตรียมไว้ห่อขนม

ส่วนประกอบที่ใช้ในการทำขนมได้แก่ ข้าวเหนียว กะทิ ถั่วเขียวซีก น้ำตาลทราย และเกลือ โดยเริ่มจากนำมะพร้าวที่สอยได้จากวัดนาห้วย มาปอกเปลือก กะเทาะเอาแต่เนื้อมะพร้าว ขูดผิวของกะลาที่ติดกับเนื้อมะพร้าวออก ล้างน้ำให้สะอาด นำไปใส่เครื่องขูด คั้นเอาเฉพาะหัวกะทิ คั่วถั่วเขียวซีกด้วยไฟกลางจนกระทั่งถั่วมีกลิ่นหอมยกลงพักไว้ให้เย็น กวนกะทิโดยเทกะทิ น้ำตาล เกลือ ลงในภาชนะที่เตรียมไว้คนให้ส่วนผสมละลายเข้ากันโดยไม่ต้องตั้งไฟ วันต่อมาให้คนกะทิซ้ำอีกครั้ง เรียกว่า “อุ่นกะทิ” แخذข้าวเหนียวที่งัว 1 คั้น นำมานึ่งแล้วเทข้าวเหนียว ถั่วเขียวซีกที่คั่วแล้วลงไปผสมกับน้ำกะทิคนให้ทั่วโดยไม่ต้องตั้งไฟปิดฝาทิ้งไว้รอจนส่วนผสมเข้ากัน นำมาปั้นเป็นก้อน ห่อด้วยใบจาก โดยตั้งไม้กลัดที่กลัดในกรวยออก มัดด้วยตอก ใช้กรรไกรตัดตอกที่ยาวทิ้ง นำไปนึ่งด้วยไฟแรงจนสุก เทผงลมให้เย็น เป็นอันเสร็จสิ้น

ลักษณะเด่นของขนมข้าวปัดวัดนาห้วย ใช้อยุดอ่อนของใบจากมาห่อขนม ซึ่งยุดอ่อนของใบจากที่ยังไม่คลื่อออกนั้นสะอาดเพราะยังไม่ถูกฝุ่นละอองเกาะ เมื่อนำมาห่อเป็นขนม ขนมจะมีความสะอาดน่ารับประทาน และมีกลิ่นหอมของใบจากเป็นพิเศษ ต่างจากท้องถิ่นอื่นที่ใช้ใบมะพร้าวหรือใบตองในการห่อ จึงได้รับความนิยมจากชาวบ้านนาห้วยและชาวบ้านใกล้เคียง

ขนมข้าวปัดนอกจากจะอร่อยแล้วยังแฝงไปด้วยความเชื่อของชาวบ้านนาห้วยว่าหากใครได้ถวายข้าวปัดแด่พระสงฆ์ เปรียบเหมือนได้ถวายข้าวทิพย์แด่พระพุทธเจ้าด้วย และหากใครได้รับประทานจะเป็นสิริมงคล เป็นการปิดเป่าสิ่งชั่วร้าย เสนียดจัญไรให้หมดไป เนื่องจากข้าวปัดของทางวัดนาห้วยนั้นจะถูกนำเข้าไปในโบสถ์ ร่วมพิธีสวดมนต์ของพระสงฆ์ข้ามคืนก่อนถึงวันออกพรรษา

คำถาม

21. อะไรไม่ใช่อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับห่อขนมข้าวปัดวัดนาห้วย

- ก. ตอก
- ข. ไม้กลัด
- ค. ใบจาก
- ง. ใบมะพร้าว

22. ใครเป็นผู้ริเริ่มทำข้าวปัดวัดนาห้วย

- ก. แม่ชีสร้อยทอง ว่องไว
- ข. แม่ชีจำเนียร รักชม
- ค. แม่ชีสุรางค์ ชมแค
- ง. ชาวบ้านนาห้วย

23. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลของการนำไปจากมาห่อขนมข้าวปัดวัดนาห้วย
- ก. ทำให้ขนมมีกลิ่นหอม
  - ข. ขนมจะสะอาด
  - ค. หาง่ายมืออยู่ในท้องถิ่น
  - ง. ใบอ่อนของจากมีความสะอาดมาก
24. อุณหภูมิ หมายถึงการทำอะไร
- ก. การเหนี่ยวนำตาล กะทิและเกลือเข้าด้วยกัน
  - ข. การคนกะทิโดยไม่ได้ตั้งไฟในวันต่อมา
  - ค. การกวนกะทิกับน้ำตาลด้วยไฟอ่อน
  - ง. การกวนกะทิไปมาด้วยไฟกลาง
25. ถ้านักเรียนต้องการให้ถั่วเขียวซีกมีกลิ่นหอมควรทำอย่างไร
- ก. นำถั่วไปผัดด้วยไฟแรง
  - ข. นำถั่วไปต้มด้วยไฟแรง
  - ค. นำถั่วไปนึ่งด้วยไฟอ่อน
  - ง. นำถั่วไปคั่วด้วยไฟกลาง
26. หากเราไม่มีอุปกรณ์ใช้สำหรับมัดขนมควรใช้วัสดุใด
- ก. ไม้ไผ่
  - ข. ไม้กลัด
  - ค. ดอก
  - ง. ใบจาก
27. ก่อนที่จะได้หัวกะทิสดต้องทำอะไรก่อน
- ก. ชูดผิวของกะลาที่ติดกับเนื้อมะพร้าวออก
  - ข. กะเทาะกะลาออกเอาแต่เนื้อมะพร้าว
  - ค. นำไปล้างน้ำแล้วใส่เครื่องชูด
  - ง. คั้นเอาเฉพาะหัวกะทิ
28. การนึ่งขนมข้าวปัดวัดนาห้วยเสร็จแล้วมีการนำไปผึ่งลมให้เย็นเพราะอะไร
- ก. สำนวรว่ามีขนมห่อใดแตกหรือหลุดออกจะได้ห่อใหม่ให้เรียบร้อย
  - ข. ตรวจสอบว่าขนมห่อใดหนึ่งไม่สุกจำได้นำไปนึ่งใหม่ให้สุก
  - ค. ขนมจะได้ไม่ว่างทับกันจนทำให้เสียรูปทรง
  - ง. ทำให้ระบายความร้อนเร็วขึ้นขนมจะเสียช้าลง

29. ถ้าจะตั้งชื่อขนมข้าวปัดวัดนาห้วยใหม่ชื่อใดเหมาะสมที่สุด
- ก. ชื่อขนมใบจากวัดนาห้วย เพราะใช้ใบจากที่ได้จากวัดนาห้วย
  - ข. ชื่อขนมเข้าโบสถ์ เพราะนำขนมเข้าโบสถ์ร่วมพิธีสวดมนต์ของพระสงฆ์
  - ค. ชื่อขนมอุ่นกะทิ เพราะใช้กะทิที่อุ่นไฟมาทำขนม
  - ง. ชื่อขนมจ๊กตอก เพราะใช้ตอกห่อขนมขนม
30. สาเหตุใดที่ทำให้ขนมข้าวปัดวัดนาห้วยแตกต่างจากที่อื่น
- ก. อุปกรณ์ที่ใช้ห่อขนม
  - ข. ความอร่อย
  - ค. สีสีนสวยงาม
  - ง. กลิ่นหอม

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ (หลังเรียน)

1.	ค	11.	ข	21.	ง
2.	ข	12.	ก	22.	ก
3.	ก	13.	ง	23.	ค
4.	ข	14.	ข	24.	ข
5.	ง	15.	ก	25.	ง
6.	ก	16.	ก	26.	ค
7.	ค	17.	ก	27.	ข
8.	ค	18.	ง	28.	ง
9.	ข	19.	ง	29.	ข
10.	ข	20.	ค	30.	ค

ภาคผนวก จ

ผลการหาค่าประสิทธิภาพของสารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์

ตารางภาคผนวกที่ 1 ผลการหาค่าประสิทธิภาพของสารภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์
เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน 130 คะแนน (E ₁)	คะแนนหลังเรียน 30 คะแนน (E ₂)
1	88	19
2	76	15
3	92	20
4	85	20
5	78	17
6	89	21
7	112	26
8	87	20
9	95	23
10	98	21
11	119	27
12	87	23
13	96	24
14	78	18
15	98	26
16	89	21
17	86	22
18	84	18
รวม	1,637	381
ร้อยละ	69.95	70.56

ตารางภาคผนวกที่ 2 คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน
และความคงทนในการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	คะแนนก่อนเรียน 30 คะแนน (แบบทดสอบก่อนเรียน)	คะแนนหลังเรียน 30 คะแนน (แบบทดสอบหลังเรียน)	คะแนนความคงทน (แบบทดสอบก่อนเรียน)
1	16	19	19
2	8	15	17
3	18	20	19
4	17	20	19
5	15	17	14
6	15	21	18
7	18	26	23
8	24	20	22
9	18	23	19
10	19	21	21
11	20	27	24
12	17	23	25
13	21	24	22
14	12	18	19
15	24	26	27
16	13	21	25
17	19	22	23
18	14	18	16
รวม	308	381	372
ร้อยละ	57.03	70.56	68.88

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนเรียน
และหลังเรียนด้วย สารภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์
ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้
ของกลุ่มตัวอย่าง

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation
L1	18	4.0	8.0	5.83	1.04
L2	18	4.0	9.0	6.17	1.38
L3	18	4.0	10.0	6.33	1.53
L4	18	4.0	9.0	6.50	1.25
L5	18	5.0	8.0	6.44	.98
L6	18	5.0	9.0	6.89	1.18
L7	18	5.0	9.0	7.39	1.24
L8	18	4.0	10.0	7.50	1.54
L9	18	5.0	10.0	7.17	1.47
L10	18	5.0	9.0	7.56	.86
L11	18	6.0	10.0	7.89	.96
L12	18	6.0	10.0	7.56	1.15
L13	18	6.0	9.0	7.72	.75
Valid N (listwise)	18	6.0			

ตารางทดสอบว่าข้อมูลแจกแจงปกติหรือไม่

ผลการทดสอบพบว่า คะแนนก่อนเรียน หลังเรียน คงทน แจกแจงปกติ เนื่องจาก Kolmogorov-Smirnov test ไม่มีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงใช้สถิติทดสอบที (t-test)

Tests of Normality

	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig	Statistic	df	Sig
ก่อนเรียน	.100	18	200*	.974	18	.862
หลังเรียน	.132	18	200*	.974	18	.867
คงทน	.185	18	106	.972	18	.838

* This is a lower bound of the true significance.

a Lilliefors Significance Correction

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig (2-tailed)
	Mean	Std Deviation	Std Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 หลังเรียน- ก่อนเรียน	4.0556	2.9400	.6930	2.5935	5.5176	5.852	17	.000

ตารางค่าที่ แปลความหมายว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig (2-tailed)
	Mean	Std Deviation	Std Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 หลังเรียน- คงทน	.5000	2.2816	.5378	.6346	1.6346	.930	17	.366

ตารางค่าที่ แปลความหมายว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนกับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 2 สัปดาห์
ไม่ต่างกันที่ระดับสำคัญทางสถิติ .05 หมายความว่า นักเรียนมีความคงทนของการเรียนรู้

ภาคผนวก ฉ
ผลการประเมิน

ตารางภาคผนวกที่ 3 สรุปการสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
โดยยึดตามถวัลย์ มาศจรัส และณิชนันท์ ประสงค์ (2556)
ได้แบ่งสาขาภูมิปัญญาโดยจำแนกเป็น 9 ด้าน ดังนี้

ภูมิปัญญา	ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์
<p>1. ด้านเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งตนเองในภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตร ด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การปลูกสับปะรดหอมสุวรรณ - สับปะรดเหลืองสามร้อยยอด - เลี้ยงโคนม - น้ำส้มควันไม้ - เลี้ยงหมูหลุม - ปลูกกล้วยน้ำว้า - เกษตรอินทรีย์ - ทุเรียนป่าละอู
<p>2. ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ได้แก่ การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต และวิธีการแก้ไขปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัดและเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการที่ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตด้านหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงาน ยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ลงรักปิดทอง ประดับลวดลายไทยลงบนผลิตภัณฑ์จากไม้มะพร้าว - การทำบายศรี - ไม้กวาดก้านมะพร้าว - เครื่องประดับจากกะลามะพร้าว - กระดาษจากใยสับปะรด - ผ้าฝ้ายผลิตภัณฑ์จากโรงทอผ้าเขาเต่า - ประดิษฐ์เครื่องดนตรีไทยประเภทจะเข้และซิม - การทอผ้าพื้นเมือง - การทอผ้าฝ้าย - ประดิษฐ์เรือฉลอมจิว - ฝาซีหางอน - กระเป๋าผ้ากระสอบประดับหอย - การทำลอบดักปลา - ตัดกระดาษแก้วใช้ในงานบวช - ดอกไม้จันทร์ - ร้อยพวงมาลัย - ประดิษฐ์ธรรว ลูกมโหตร พวงมโหตร - การทำผ้าบาติก

ภูมิปัญญา	ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์
	<ul style="list-style-type: none"> - ผ้าไหมพัตร - สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรด-ใบบัวบก (คลองวาฬ) - โลชั่นน้ำมันมะพร้าว - การทำซั้งจากเชือก
<p>3. ด้านการแพทย์แผนไทย ได้แก่ ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้ เช่น ยาสมุนไพร อันมีอยู่หลากหลาย การนวดแผนโบราณ การดูแลรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นวดแผนไทย - การนวดฝ่าเท้า - การทำยาหม่อง - การทำยาหอมรัตนวัดนาห้วย - การทำยาต้ม - ยากล่อมนางนอนวัดนาห้วย
<p>4. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความสามารถอันเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ ทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำและป่าชุมชน เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำเขาสามร้อยยอด - การอนุรักษ์ธรรมชาติสัตว์ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรี - ธนาคารปู กลุ่มเกษตรกรทำประมงปากน้ำปราณ - ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี
<p>5. ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ได้แก่ ความสามารถในการสะสมและบริการกองทุนและสวัสดิการชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน เช่น การจัดการกองทุนของชุมชนในรูปแบบของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิต</p>	ไม่มี
<p>6. ด้านศิลปกรรม ได้แก่ ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ การละเล่นพื้นบ้านและนันทนาการ เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รำกลองยาว(นาฏศิลป์) - ระบำร้อนทอง - ระบำกระดาดจากใบสับปะรด(นาฏศิลป์) - ภาพวาดสีน้ำมัน (จิตรกรรม) - อุทยานราชภักดิ์ (ประติมากรรม)

ภูมิปัญญา	ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์
	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลหลักเมือง ประจวบคีรีขันธ์องค์หลักเมือง “จตุโชค” - เพลงเรือบก (การละเล่นพื้นบ้าน และ นันทนาการ) - แกะสลักหินเป็นวัตถุมงคล - หนังสติ๊ก (นาฏศิลป์) - ดิเกิร์ฮูลู (การละเล่นพื้นบ้าน และนันทนาการ) - แกะสลักไม้ - พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์ - วังไกลกังวล - สถานีรถไฟหัวหิน
<p>7. ด้านภาษาและวรรณกรรม ได้แก่ ความสามารถในการผลิตผลงานเกี่ยวกับทางด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทยและการใช้ภาษา ตลอดจนวรรณกรรมทุกประเภท พื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่างๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ตำนานตาม่องล่าย - ตำนานเขาสามร้อยยอด - ตำนานจระเข้ปราณบุรี - ตำนานขุนรองปลัดชู - ตำนานชีอูย - ตำนานเท็กสามพลิก - ตำนานแดงโมบางเบ็ด - ตำนานหินพระธาตุ - ตำนานม้าสีหมอก - ตำนานพ่อขุนด่าน - ตำนานเมืองกุย - ถ้ำพระยานคร - ภาษากะหร่างป่าละอู
<p>8. ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์และการปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ปรัชญาความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเพณีไทยทรงดำบ้านตาลเจ็ดยอด - หมอเรียกขวัญ (เอ็นขวัญ) ของไทยทรงดำ - ประกอบพิธีตั้งศาลพระภูมิ - การทำขวัญนาค - โผน กิ่งเพชรนักรมวยแชมป์โลกคนแรกของไทย - พเยาว์ พูลธรัตน์ นักกีฬาเหรียญโอลิมปิกคนแรก-ของไทย - ศาลเจ้าพ่อเขาล้อมหมวก

ภูมิปัญญา	ภูมิปัญญาท้องถิ่นประจวบคีรีขันธ์
	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลตาม่องล่าย - หลวงพ่อพาน - หลวงพ่อในกุฏิ
<p>9. ด้านโภชนาการ ได้แก่ ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์ ผลิตคิดค้นทางด้านอาหาร และโภชนาการที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่เหมาะสมกับชุมชนและสถานการณ์เป็นสินค้าและบริการที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย รวมถึงการเพิ่มคุณค่าของทรัพยากรด้วยในท้องถิ่นด้วย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ข้าวปัดวัดนาห้วย - ขนมโก๋โบราณ - ไข่เค็มใบเตย - แกงคั่วสับประรดใส่ไข่แมงดา - ขนมปังชีสเชคใส่สับประรด - การทำกะปิ - ปลาหมึกแดดเดียว ปรามบุรี - มะพร้าวอบกรอบ - เมี่ยงคำมะพร้าวอบ - หอยทอดขนมครก - สมุนไพรเชื่อม –แช่อิ่ม - เครื่องดื่มน้ำมะตูม - เครื่องดื่มน้ำว่านหางจระเข้ - ขนุนทอด - กล้วยกวน - กล้วยอบแห้ง - สับประรดกวน - แกงส้มชะครามกุ่มสด - ตะโก้สวย - กุ้ยช่ายแบ่งบาง - เค้กคลองวาฬ (ชิฟฟอนด์) - ตะโก้ช่อนลูก (ร้านแม่เก็บ)

ตารางภาคผนวกที่ 4 ผลการประเมินค่าดัชนีความเหมาะสมด้านเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่น
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 5 คน

ที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมของ คะแนน ΣR	$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$	ผล การพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.	-1	0	0	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
2.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
3.	0	0	0	0	0	0	0.00	ตัดทิ้ง
4.	0	0	-1	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
5.	0	0	-1	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
6.	0	0	-1	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
7.	0	0	-1	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
8.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
9.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
10.	0	0	0	0	-1	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
11.	0	0	0	0	0	0	0.00	ตัดทิ้ง
12.	0	0	0	0	0	0	0.00	ตัดทิ้ง
13.	+1	0	-1	+1	0	+2	0.20	ตัดทิ้ง
14.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
15.	-1	0	0	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
16.	0	0	0	0	-1	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
17.	0	0	0	0	0	0	0.00	ตัดทิ้ง
18.	0	0	-1	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
19.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
20.	-1	0	-1	0	0	-1	-0.60	ตัดทิ้ง
21.	0	0	-1	0	0	-1	-0.40	ตัดทิ้ง
22.	+1	0	-1	0	0	+1	0.20	ตัดทิ้ง
23.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
24.	-1	0	0	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
25.	-1	0	-1	0	0	-1	-0.40	ตัดทิ้ง
26.	0	0	-1	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง

ที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมของคะแนน ΣR	$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
27.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
28.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
29.	+1	+1	0	+1	0	+3	0.60	ใช้ได้
30.	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
31.	-1	0	0	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
32.	-1	0	0	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
33.	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	ใช้ได้
34.	0	+1	+1	0	+1	+3	0.60	ใช้ได้
35.	0	+1	+1	0	0	+2	0.40	ตัดทิ้ง
36.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
37.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
38.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
39.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
40.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
41.	0	0	-1	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
42.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
43.	+1	+1	0	0	+1	+3	0.60	ใช้ได้
44.	0	0	-1	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
45.	+1	0	+1	0	0	+2	0.40	ตัดทิ้ง
46.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
47.	0	0	0	0	0	0	0.00	ตัดทิ้ง
48.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
49.	-1	0	0	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
50.	-1	0	0	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
51.	-1	0	0	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
52.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
53.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
54.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
55.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมของคะแนน ΣR	$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
56.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
58.	1	0	0	0	0	+1	0.20	ตัดทิ้ง
59.	0	0	0	0	0	0	0.00	ตัดทิ้ง
60.	0	0	-1	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
61.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
62.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
63.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
64.	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	ใช้ได้
65.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
66.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
67.	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	ใช้ได้
68.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
69.	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	ใช้ได้
70.	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	ใช้ได้
71.	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	ใช้ได้
72.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
73.	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	ใช้ได้
74.	+1	0	+1	+1	0	+3	0.60	ใช้ได้
75.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
76.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
77.	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	ใช้ได้
78.	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
79.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
80.	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	ใช้ได้
81.	+1	0	0	0	0	-1	-0.20	ตัดทิ้ง
82.	+1	0	0	0	-1	-1	-0.40	ตัดทิ้ง
83.	+1	0	0	0	-1	-2	-0.20	ตัดทิ้ง
84.	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	ใช้ได้
85.	+1	+1	+1	0	0	+3	0.60	ใช้ได้

ที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมของ คะแนน ΣR	$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$	ผล การพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
86.	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	ใช้ได้
87.	0	0	0	0	0	0	0.00	ตัดทิ้ง
88.	+1	0	+1	0	0	+2	0.40	ตัดทิ้ง
89.	-1	0	0	0	-1	-1	-0.40	ตัดทิ้ง
90.	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	ใช้ได้
91.	-1	0	-1	0	0	-2	-0.40	ตัดทิ้ง
92.	-1	0	-1	0	+1	+1	0.20	ตัดทิ้ง
93.	-1	0	-1	0	0	-2	-0.40	ตัดทิ้ง
94.	-1	0	-1	0	+1	-2	-0.20	ตัดทิ้ง
95.	-1	0	-1	0	-1	-3	-0.60	ตัดทิ้ง
96.	-1	0	-1	0	0	-2	-0.40	ตัดทิ้ง
97.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
98.	+1	+1	0	+1	0	+3	0.60	ใช้ได้
99.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
100.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ตารางภาคผนวกที่ 5 ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 5 คน

ข้อที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของคะแนน	ค่า IOC	ผล การพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
7	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00								

ตารางภาคผนวกที่ 6 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน

รายการประเมิน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. แผนมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
3. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
4. กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
5. กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	-1	+2	0.66	เหมาะสม
6. กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
8. สื่อหลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
9. วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรม	+1	+1	-1	+2	0.66	เหมาะสม
10. เกณฑ์การประเมินชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ทักษะ และเจตคติ	+1	-1	+1	+2	0.66	เหมาะสม
ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00						เหมาะสม

ตารางภาคผนวกที่ 7 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบก่อนเรียนกับจุดประสงค์
การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน

เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. เหลืองสามร้อย ยอด	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	7	+1	-1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	8	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	9	+1	0	-1	+2	0.66	ใช้ได้
	10	+1	-1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2. ยากล่อมนาง นอนวัดนาห้วย	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	7	+1	0	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	8	+1	+1	0	+2	0.66	ใช้ได้
	9	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	10	+1	+1	0	+2	0.66	ใช้ได้
3. ตะโก้ช้อนลูก	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	-1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	+1	-1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	7	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	8	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	9	+1	-1	-1	+2	0.66	ใช้ได้
	10	+1	-1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00							ใช้ได้

ตารางภาคผนวกที่ 8 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบหลังเรียนกับจุดประสงค์
การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน

เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ทูเรียนป่าละอู	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	-1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	7	+1	-1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	8	+1	0	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	9	+1	+1	-1	+2	0.66	ใช้ได้
	10	+1	-1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
2. ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย”	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	7	+1	+1	-1	+2	0.66	ใช้ได้
	8	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	9	+1	-1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	10	+1	-1	0	+2	0.66	ใช้ได้
3. ข้าวปัดวัดนาห้วย	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	7	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	8	+1	-1	+1	+2	0.66	ใช้ได้

เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	9	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	10	+1	-1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00							ใช้ได้

ตารางภาคผนวกที่ 9 ผลการประเมินความเหมาะสมของสารกัมมปัญหาท้องถิ่น
เรื่องกัมมปัญหาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย
จำนวน 3 คน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ชื่อเรื่องน่าสนใจ	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
2. เนื้อเรื่องส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และประสบการณ์	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
3. การถ่ายทอดเนื้อหาที่น่าสนใจ	+1	-1	+1	+2	0.66	เหมาะสม
4. ความยาวเนื้อหาแต่ละเรื่องและ ความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
5. เนื้อหาเหมาะสมกับวัย	+1	+1	-1	+2	0.66	เหมาะสม
6. ภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	-1	+1	+2	0.66	เหมาะสม
7. ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนและ เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
8. ความเหมาะสมของลักษณะและ ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00						เหมาะสม

ตารางภาคผนวกที่ 10 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. แผนมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน และสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
3. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและ วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
4. กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับ ความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
5. กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วย ตนเอง	+1	+1	-1	+2	0.66	เหมาะสม
6. กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับ ระดับชั้น	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม และจุดประสงค์	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
8. สื่อหลากหลายสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	+3	1.00	เหมาะสม
9. วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์และกิจกรรม	+1	+1	-1	+2	0.66	เหมาะสม
10. เกณฑ์การประเมินชัดเจน ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ทักษะ และเจตคติ	+1	-1	+1	+2	0.66	เหมาะสม
ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00						เหมาะสม

ตารางภาคผนวกที่ 11 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบก่อนเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน

เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. เหลืองสามร้อยยอด	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	7	+1	-1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	8	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	9	+1	0	-1	+2	0.66	ใช้ได้
	10	+1	-1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2. ยากล่อมนางนอน วัดนาห้วย	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	7	+1	0	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	8	+1	+1	0	+2	0.66	ใช้ได้
	9	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	10	+1	+1	0	+2	0.66	ใช้ได้
3. ตะโก้ช้อนลูก	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	-1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	+1	-1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	7	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	8	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	9	+1	-1	-1	+2	0.66	ใช้ได้
	10	+1	-1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00							ใช้ได้

ตารางภาคผนวกที่ 12 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบหลังเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน

เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ทูเรียนป่าละอู	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	7	+1	0	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	8	+1	+1	-1	+2	0.66	ใช้ได้
	9	+1	+1	-1	+2	0.66	ใช้ได้
	10	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
2. ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย”	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	7	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	8	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	9	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	10	+1	0	+1	+2	0.66	ใช้ได้
3. ข้าวปัดวัดนาห้วย	1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	7	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	8	+1	-1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
	9	+1	+1	0	+2	0.66	ใช้ได้
	10	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00							ใช้ได้

ตารางภาคผนวกที่ 13 แผนผังการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ทางพุทธพิสัยในการสร้าง
แบบฝึกหัดท้ายเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
จำนวน 130 ข้อ

ร.ที่	เรื่อง	ความจำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	รวม
1	แกงส้มชะครามกุ้งสด	2	2	2	2	2	0	10
2	ขนมปังชีสเชคไส้สับปะรด	3	3	0	3	1	0	10
3	ประเพณีลูกช่วงรำแคน	2	2	2	2	1	2	10
4	ตำนานตาม่องล่าย	3	1	2	1	2	1	10
5	ตำนานหินพระธาตุเขาสามร้อยยอด	2	2	2	2	1	1	10
6	ธนาคารปูม้าปากน้ำปราณ	2	2	2	4	0	0	10
7	ประเพณีสงกรานต์บ้านนาห้วย	2	2	1	2	1	3	10
8	ผ้าไหมพัสดร์	2	3	1	2	0	2	10
9	ศาลหลักเมือง ประจวบคีรีขันธ์	2	2	2	2	1	1	10
10	สบู่เหลวสมุนไพรสับปะรดและใบบัวบก	2	3	1	2	1	1	10
11	หลวงพ่อกุฎ	2	2	2	4	0	0	10
12	หลวงพ่อบาน	2	1	3	1	1	2	10
13	อุทยานแห่งชาติกุยบุรี	3	2	1	3	1	2	10
รวม (ข้อ)		27	26	22	33	12	10	130
คิดเป็นร้อยละ		60			40			100

ตารางภาคผนวกที่ 14 แผนผังการสร้างแบบทดสอบแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการอ่านจับใจความก่อนและหลังเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่น
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ฉบับละ 60 ข้อ

ที่	เรื่อง	ความจำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	รวม
1	เหล็องสามร้อยยอด	2	3	1	2	2	0	10
2	ยากล่อมนางนอนวัดนาห้วย	2	3	1	1	1	2	10
3	ตะโก้ซ่อนลูก	2	2	2	1	2	1	10
4	ทุเรียนป่าละอู	3	2	1	1	1	2	10
5	ยาหอมรัตน “วัดนาห้วย”	2	2	2	2	1	1	10
6	ข้าวปัดวัดนาห้วย	2	3	1	2	2	0	10
คิดเป็นร้อยละ		60			40			100

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวมาลินี สร้อยดอกไม้
วัน เดือน ปีเกิด	5 เมษายน 2529
สถานที่เกิด	-
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์) อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ตำแหน่ง	ครู

